

བྱུང་པ་དང་སྤྱད་པའི་བྱེ་མིག་

པཎ་ཆེན་པོ་འོད་ནམས་ཤུག་སྤྱོད།

ཨེ་པ་བྱེ་མིག་གི་མཚན་ལྟུང་།

༡༡། ཁྱུ་ལ་རབས་འཕུལ་གྱི་ཕྱི་མིག་གམ་དེབ་ཐེར་
དམར་ལོ་ཕྱི་དེབ་གསར་མ་ཆེས་
བྱ་བ་བཟུགས་སོ། །

མཛེད་བ་སོ། བཤེན་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ།

༡༩༥༥ --- ༡༩༩༩

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་མཛུགས་ལྷན་ཁང་གི་དཔེ་ལྟར་བསྐྱིགས།

SJRB-0495

མེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྒྱུ་འཕྲོ་ལྷན་ཁང་གི་དཔེ་ལྟར་བསྐྱིགས།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚུམ་སྐྱིག་ཁང་གིས་འཕྲུལ་དེབ་རྩུ་བཞོས།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

༡༩༩༩ ཟླ་བརྒྱད་པར་གསར་རྩུ་ཚུམ་སྐྱིག་བྱས།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

ལྷན་གསུམ། བསྟན་འཛིན་དོ་མཚན།

བར་སྐྱུན་གྱི་བདག་དབང་མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ལ་ཡོད།

དཀར་ཆག

མཛད་པ་པོ་རོ་སྟོང་མཛོར་བཅུ་ལ།	II
ཁྱེ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད།	IV

རྒྱལ་རབས་འབྱུང་གི་ཕྱེ་མིག་གཙ་དེབ་ཐེར་དམར་པོའི་ དེབ་གསར་མ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

དང་པོ། རྒྱ་གར་རྒྱལ་རབས་གི་སྟོར།	༡
གཉིས་པ། ཤམ་རྩ་ལའི་རྒྱལ་རབས་གི་སྟོར།	༤
གསུམ་པ། བོད་གི་རྒྱལ་རབས་གི་སྟོར།	༡༥
བཞི་པ། རྒྱ་ནག་དང་རྟོར་གི་རྒྱལ་རབས་གི་སྟོར།	༤༧
རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་རབས།	༤༧
རྟོར་གི་རྒྱལ་རབས་གི་སྟོར།	༥༡
དངོས་བཤད་པ།	༥༡
སྐར་ཡང་རྒྱའི་བསྟན་པ་བྱུང་ཚུལ།	༥༣
ལྔ་པ། བོད་དུ་རྒྱ་རྟོར་གི་ལྷགས་བྱུང་ཚུལ།	༥༩
པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་	༡༡༤

མཛད་པ་པོ་རི་ཕྱོད་མདོར་བསྟུན།

འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་གསེར་གྱི་ཁྱི་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པ་དགའ་ལྡན་གྱི་
ཐོག་བཙོ་ལུ་བ་མདོ་ལྷགས་རབ་འབྱམས་སྤྲུ་བ་པའི་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་དཔལ་བཟང་
པོ་གང་ཉིད་ནི། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་བྱི་ཕྱི་ལོ་༡༩༧༥ལོར་ཅེད་ཐང་དགོན་པའི་ཉེ་འདབས་
ཀྱི་འབྲོར་བ་དང་ལྡན་པའི་བྱིས་ཆང་ཞིག་ཏུ་སྐྱུ་འབྱུངས།

ལས་ཆེན་བུ་ཉིད་བྱུང་ནས་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲོམ་བ་ནོད་དེ་མཆོན་བསོད་ནམས་གྲགས་
པའི་དཔལ་དུ་གསོལ། རིམ་བཞིན་གཞུང་ཆེན་ཁག་ལ་གསན་བསམ་མཛད་ཅིང་། ཆོས་རྒྱུ་
དྲགས་པོ་རབ་འབྱམས་པ་དང་འབྱམས་རམས་པ་གཉིས་ལས་སྤྱན་མོང་རིག་པའི་གནས་ལ་
སྦྱངས་པས་ཐོགས་མེད་དུ་མཐུན་པ་བྱུང། ཆོས་རྒྱུ་སངས་རྒྱུས་བཟང་པོ་ལས་ཆོགས་སུ་
མ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་བ་བཞེས།

དགྲུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྤྱིང་དུ་ཕེབས་ནས་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་
འཇམ་དབྱངས་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྡན་དང་། ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན། ཐོན་བ་མཁས་
བཙུན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། སྟོད་རྒྱུད་མཁན་ཆེན་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཆོས་ལྡན་ལློ་བྲོས། ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། གཉལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྲུབ་ལ་སོགས་
པའི་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ནས་གསན་
སྦྱོང་མཛད་པས་མདོ་དང་ལྷགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་གཞན་བྱིང་མི་
འཛོག་པའི་མཁས་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས།

དགྲའ་ལོ་སོ་བཞི་ཅམ་ནས་བརྒྱུད་མདོ་སྟགས་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅས་དབུ་པར་
འདུལ་མཛོད་ཆད་མ་བཅས་གཞུང་ཆེན་པོད་ལྔ་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་སྟགས་སྟོགས་
དང་། ཆོས་འབྱུང་དང་རྒྱལ་རབས། ལེགས་བཤད། བསྟན་ཅིས་སོགས་མདོ་སྟགས་རིག་
གནས་དང་བཅས་པའི་གསུང་ཆོས་པོད་པོ་ཆེན་བཅུ་སྟག་ལྟག་ཆོས་པར་མཛད།

གང་ཉིད་དགྲའ་བྱངས་ང་གཉིས་པ་ས་སྐང་ཕྱི་ལོ་༡༥༩༩ལོར་དགའ་ལྡན་གསེར་ཁིར་
ཕེབས་ཤིང་། སྤེལ་སྤྱད་པལ་ལྡན་འབྲས་སྤྱངས་ཀྱི་ཁྱི་ཐོག་བཅུ་གཅིག་པ། སེ་ར་ཐེག་ཆེན་
སྤིང་གི་ཁྱི་ཐོག་བཅུ་གསུམ་པ། མཁས་མང་སྟོ་གསལ་སྤིང་གི་མཁན་རབས་བཅུ་གཉིས་པ།
དགའ་ལྡན་ཤར་ཅེ་ནོར་སྤིང་གྲུ་ཆང་གི་མཁན་རབས་བཅུ་པ། དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྟོད་ཀྱི་མཁན་
རབས་སམ་སྐྱ་རབས་བཞི་པ་སོགས་སྤྱད་བཞུགས་ནས་འཆད་ཅོད་ཆོས་གསུམ་ཀྱི་སྟོན་ས་
བྱ་སྟོབ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱུངས་ཏེ་རྗེ་སྤྱི་ལོ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཆང་ལ་མ་ནོར་བ་འདི་ཉིད་
སྟོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཁིང་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱུངས།

བྱ་སྟོབ་གཙོ་བོ་དག་ནི་ལ་རྒྱལ་པའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་
དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་དང་། རྗེ་རྗེ་འཇིན་པ་ཉི་མ་བཟང་པོ། དག་དབང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ།
གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་རྗེ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་། རྗེ་རྗེ་འཇིན་པ་དཀོན་མཆོག་དར་
རྒྱས། བྱ་བུལ་ལྟ་དབང་རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེས་པའི་སྟོབ་མ་ནམ་མཁའི་
སྐར་ཆོགས་ལྟར་བགྲང་ལས་འདས་པ་ལེགས་པར་བསྐྱུངས།

མཐར་དགྲའ་བྱངས་བྱ་བྲུག་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཤིང་སྟག་ཕྱི་ལོ་༡༥༩༩མགོ་
ཟླ་བའི་ཆོས་བཅུ་བཞིའི་ཐོ་རིངས་ཀྱི་དུས་སྤེལ་པའི་ལྟས་དུ་མ་དང་བཅས་ཐམས་ཅད་
སྟོར་བ་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མདོན་དུ་མཛད་དོ། །

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆོས་སྤྲིག་པས་བསྟུས་བསྤྲིགས་བྱས།

བྱ་སྤྱོད་པའི་གསལ་བཤད།

རང་རེ་ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ། སྔོན་སྔོན་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་བཅའ་མཁས་པའི་དབང་པོ་
ནམས་གྱི་བཀའ་བློན་ལས། གསུང་རབ་གྱི་སྒྲེགས་བཅ་རི་བོའི་གཏོས་དང་མཉམ་པ་ཡོད་ན་
ཡང་། ཏུས་གྱི་འཕེལ་འགྲིབ་སོགས་གྱི་དབང་གིས་མང་པོ་ཞིག་ཅ་བརྒྱག་ཏུ་བྱིན་ཟེན་བ་དང་།
གང་མང་ཞིག་མེད་བརྒྱག་ཏུ་འགྱུར་ཉེན་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་སྤངས་སྦྱོབ་དང་དར་སྤེལ་བྱེད་རྒྱ་ནི།
མི་རིགས་འདི་ཉིད་གྱི་ཏུས་ལ་བབ་པའི་འོས་འགན་ཡིན།

དེ་ཡང་། གསུང་རབ་སྒྲེགས་བཅ་དེ་དག་ནི། རྒྱ་ཁོར་དང་རྩལ་མུ། ཟུངས་ཁག་བཅས་གྱི་
འགྲོ་སོང་བཏང་ཞིང་། ལྷོ་སྤྱོད་ལ་རྩལ་གྱིས་མི་ཆེ་མོས་བསམ་ལ་བསྐྱལ་བའི་མཁས་པ་རིམ་
སྔོན་གྱིས་དབྱུང་ཞིབ་མཛད་ཅིང་། དབྱུང་འབྲས་ལག་ལེན་ལ་བཀའ་བའི་ཉམས་སྦྱོང་དང་བྱུ་
དོན་གྱི་ཟེན་ཐོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན། མི་ལོ་སྤྱོད་ཐག་དུ་མའི་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་པའི་མི་རིགས་འདིའི་
ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བརྩུང་ཡིན་པ་དང་། གསུང་རབ་སྒྲེགས་བཅ་དེ་དག་གི་བསྟན་དོན་པལ་མོ་
ཆེ་ཞིག་ནི་དེང་གི་ཏུས་རབས་འདི་དང་མ་འོངས་པར་ཤིན་ཏུ་མཁོ་ཆེ་ཞིང་། མིའི་རིགས་སྤྱིའི་
ཤེས་རབ་དང་ཀུན་སྦྱོང་ལ་ལམ་སྟོན་བྱེད་ཐུབ་པའི་འོད་སྤངས་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད།

དེ་བས་ན་ ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཡང་ཡང་བཀའ་གནང་བའི་
དགོངས་དོན་བཞིན། བླ་ཆང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་བླ་ཆོགས་དང་ཚུལ་སྤྱོད་
ཁང་གསལ་འཛུགས་བྱས་ཏེ། བཀའ་བསྟན་གཉིས་གྱིས་མཆོན་ཆོས་བརྒྱུད་རིས་མེད་ཀྱི་

མཁས་པའི་བཀའ་ཚིག་སྒྲིགས་བཅ་དང་། བཅའ་སྒྲིག་ཆོས་གསལ་རྒྱུ་གང་མང་ཞིག་ཞུ་སྒྲིག་
འབྲེལ་སྒྲིག་གི་ཞབས་ཞུའི་ལས་གཞི་འདི་གཉེར་བ་ཡིན།

དུས་རབས་འདིར་ཆོན་ཆུ་འཁོར་ཏུ་དར་བ་དང་བསྐྱེད་ནས། མྱོག་བདེ་བ་དང་། མྱོད་
བདེ་བ། གཞུང་ཆོག་འཆོལ་སྤྲོ་བ། འཁྱེར་བདེ་བ་སོགས་སྐབས་བདེའི་དབང་གིས་མྱོག་པ་པོ་
ནམས་འཕྲུལ་དེབ་ལ་དགའ་མོས་ཟེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་པར་བཞེན། དུས་རབས་ཀྱི་འགྱུར་བའི་
ཁ་སྤྱོད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་བསྐྱེད་པའི་ཞུ་སྒྲིག་གི་ལས་གཞི་འདི་ནི། མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་
ནོར་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་རང་རེའི་ཤེས་རིག་འདི་ཉིད་འཛིག་ཉེན་ན་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་།
འདིའི་འབྲིན་ལས་ཀྱི་འཕྲུག་པ་ལ་བཞེན་ནས་མིའི་སྤྱི་ཆོགས་སུ་ཞི་བདེའི་དཔལ་ཡོན་འབྲེན་
པའི་ལས་ཀ་རྒྱབ་ཆ་བཞིག་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུང་རབ་ཞུ་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་མ་སྤྱི་ཆད་ལྷན་ཞིག་གཞི་ཅར་བཟུང་ནས་ཞུ་སྒྲིག་
བྱེད་རྒྱུར་འབད་བཅོམ་བྱེད་ལོས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྤྱོད་གི་སྤོལ་ལ་གསུང་རབ་ཀྱི་པར་ཤིང་ཆོ་
སྐབས་ཅུམ་པ་པོ་རང་ཉིད་དམ། ཡང་ན་གཞན་གྱིས་ཞུས་དག་ཆད་ལྷན་བཏང་སྟེ་ཆོ་བ་ཡིན་
པས་ཤིང་པར་ནམས་སྤྱིའི་ཆ་ནས་དག་པོར་བཅི་ཆོག་པ་ཡིན། དེ་བས་ན་འདི་ག་ཅུམ་སྒྲིག་
ཁང་ནས་ཀྱང་མ་དཔེ་ཆད་ལྷན་འཆོལ་སྤྲོ་བ་གྱིས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ལའང་གང་བྱུང་དུ་བཅོ་
བཅོས་མེད་པར་སོར་བཞག་བྱ་རྒྱ་ཅ་དོན་དུ་བཟུང་ནས་མ་སྤྱི་ཟེ་མ་ཟེ་བཞིན་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་
སྤྱར་བར་འབད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། མ་སྤྱི་ཆད་ལྷན་ལག་སོན་མ་བྱུང་ནའང་གང་སྤྱོད་གྱིས་
དག་པོ་ཡོང་བར་བཅོམ་བཞིན་ཡོད། གལ་ཏེ་མ་སྤྱི་རང་ལ་ནོར་བ་མངོན་གསལ་བྱུང་བ་
དང་། དོགས་གནས་སུ་གྱུར་པ། ཡི་གེ་ཆད་ལྷན་བྱུང་བ་སོགས་ལ་གཤམ་དུ་གསལ་བ་འད་
གི་མཆན་བཀོད་ཡོད།

རྒྱལ་རབས་ཀྱི་འཕྲུལ་དེབ་འདི་ནི། མེར་གཙུག་ནང་བསྐྱེད་དཔེ་རྒྱུང་འཆོལ་བསྤྱོད་སྤྱོད་གསལ་
སྒྲིག་ཁང་གི་དཔེ་དེབ་བཤེར་འབེབ་བྱས་པའི་པར་ངོས་ནམས་googleབརྒྱུད་ཡིག་རྒྱང་

དུ་པབ་ནས་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་སྒྲིག་སྒྲོར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། མ་དཔེའི་ཁྲོད་ཀྱི་དཔེ་རིང་གི་ཤོག་ངོས་
མཆོན་པའི་(༥ན)དང་(༥བ)ལྟ་བུ་ནམས་དོར་ཡོད།

མཆན་པལ་ཆེ་བ་མ་དཔེ་ལ་དང་པོ་ནས་ཡོད་པའི་མཆན་ཡིན་མོད། **མ་ཕྱི། ༤༥ཐེང་**
༡༤། ཐན་ན་ *ཐན་ལྟ་བུའི་མཆན་ནམས་ནི་ཚུམ་སྒྲིག་ཁང་འདི་ནས་གསར་དུ་བཏབ་པའི་
མཆན་ཡིན་པས་དེའི་དོན་ནི། མ་ཕྱི་སེར་གཙུག་གི་དཔེའི་ཤོག་ངོས་༤༥ཡིག་ཐེང་༡༤པ་
ན། ཐན་ན་ཞེས་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཡིག་ནོར་ཡིན་པས་ཐན་རུ་བསྐྱར་ཡོད་ཅེས་གོ་དགོས་པ་ཡིན།
རྟགས་*འདིས་ཚུམ་སྒྲིག་པས་ནོར་བཙུག་བྱས་པ་མཆོན་པའམ་ཡང་ན་གསལ་བ་འད་
ཅིག་བྱས་ཡོད་པ་གོ་དགོས། དཔེར་ན། ནོར་བཙུག་བྱས་པ་གོང་དུ་བྱུང་བའི་***ཐན་ལྟ་བུ་དང་།**
གསལ་བ་འད་མཆོན་པ། **མ་ཕྱི། ༤༥ཐེང་༣། ལུགས་ *ས་བཅད་བཀྲམས་སྐབས་ལྷང་**
ཞེས་ཡོད་པ་ལྟར་ལྷང་དག་སྟུག་ལྟ་བུའོ།

ཚུམ་སྒྲིག་ཁང་འདི་ནས་སྒྲིག་སྒྲོར་བྱས་པའི་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་ཆད་ལྟག་ནོར་བ་སོགས་བྱུང་
བ་མཐོང་ན་འབྲུལ་མར་ལེགས་བཙུག་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ། ང་ཚོའི་ཡིག་འབྲེལ་བྱ་བའི་ཁ་བྱང་
serajeyrigzodchenmo@gmail.com འདིའི་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བ་གནང་བའི་
རེ་བསྐྱལ་ཞུ་བྱུ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མགོགས་པར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྒྲིག་
ཞུས་ཏེ་སྤྲོས་ཀ་ཟླ་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚུམ་སྒྲིག་ཁང་ནས།

ཕྱི་ལོ། ༢༠༢༦ ལྷ་ ༤ ཆེས་ ༢༣ ལ།

༡༡། །རྒྱལ་རབས་འབྲུལ་གྱི་ལྷ་མིག་ཅེས་བྱ་བའི་དེབ་ཐེང་དམར་མོའི་དེབ་
གསར་མ་ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱགས་སོ། །

རྒྱལ་རབས་འབྲུལ་གྱི་ལྷ་མིག་ཅེས་བྱ་བའི་དེབ་ཐེང་གསར་མ། བཙུམ་
ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་བཙུམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱུ་མཁས་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་ལ་ཕྱག་འཆལ་སོ། །མཁེན་
གཉིས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཡིས། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་ལ་དབང་བསྐྱར་
ཞིང་། །པས་ཤོལ་བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བ། །ཀུན་མཁེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་
འདུད། །ལོ་རྒྱུས་ནོར་བུའི་དཀོར་མཛོད་ཉིད། །ལེགས་པར་སྤྱེན་ས་ལུགས་
གཉིས་ཀྱི། །ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་འདོད་མཐའ་དག་ལ། །རྒྱལ་རབས་འབྲུལ་གྱི་ལྷ་
མིག་གི། །

དང་པོ། རྒྱ་གར་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐོར།

དེ་ལ་འདིར་ས་ཆེན་པོ་སྤྱིང་བའི་རྒྱལ་རབས་མདོ་ཅམ་བཟོད་ན་ལྷ་སྟེ།
རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་རབས། །ཤམ་རྩ་ལའི་རྒྱལ་རབས། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས། རྒྱ་

ནག་དང་ཉོར་གྱི་རྒྱལ་རབས། བོད་དུ་རྒྱ་ཉོར་གྱི་ཡུང་བྱུང་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་
ནི། མང་པོས་བསྐྱར་དང་འོད་མཛེས་དང་། །དགེ་བ་དགེ་མཚོག་གསོ་སྦྱང་
འཕགས། །བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་རྒྱལ་པོ་ལྷ། ང་ལས་རྒྱས་དང་འོད་མཛེས་
དང་། །ཉེར་མཛེས་མཛེས་ལྷན་ཉེར་མཛེས་ལྷན། །འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་
རྒྱལ་པོ་ལྷ། །

ཞེས་བ་ལྟར་གྱི་དང་པོ་དྲུག་ནི་ཆགས་བསྐྱལ་གྱི་དུས་སུ་བྱུང་ལ། ཉེར་
མཛེས་ལྷན་གྱི་བྱ་བ་བཟང་པོ་ནས་མིང་སློས་སུ་མ་ཟུ། དེ་རྗེས་རྒྱལ་པོ་བརྒྱ་
ཐམ་བ་ཡུལ་གྱ་འཛིན་དུ་བྱུང་། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ཡུལ་དམག་
གིས་མི་ཚུགས་བར། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དྲུག་ཁྱི་སུམ་སྟོང་ཡུལ་ཨ་ར་རྒྱ་སིར།
དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ཡུལ་ཀ་པི་ལར། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་སུམ་
ཁྱི་ཉིས་སྟོང་ཡུལ་སྤང་པོའི་གྲོང་། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་སྟོང་ཡུལ་རྩོ་འཛོག་།

དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་སུམ་ཁྱི་ཉིས་སྟོང་གོང་ཁྱིར་བྱང་གི་ཉལ་བར། དེ་ནས་
རྒྱལ་པོ་སུམ་ཁྱི་ཉིས་སྟོང་གོང་ཁྱིར་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བར། དེ་ནས་
སུམ་ཁྱི་ཉིས་སྟོང་གོང་ཁྱིར་ཀའ་ཏུ་ཀུར། དེ་ནས་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་གོང་ཁྱིར་
ཅམ་བར། དེ་ནས་ཉིས་ཁྱི་ལྷ་སྟོང་གོང་ཁྱིར་ཏ་ལའི་སྤང་བར། དེ་ནས་ཁྱི་
ཉིས་སྟོང་གོང་ཁྱིར་མ་ལིར། དེ་ནས་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་བ་སོའི་གྲོང་དུ། དེ་ནས་
ཉི་ཁྱི་ལྷ་སྟོང་རྒྱལ་པོའི་ཁབ། དེ་ནས་ཉིས་ཁྱི་ཨ་ར་རྒྱ་སིར། དེ་ནས་བརྒྱད་ཁྱི་
བཞི་སྟོང་རྩ་ཅན། དེ་ནས་འབུམ་ཨ་ར་རྒྱ་སིར། དེ་ནས་འབུམ་ཡུལ་དམག་

གིས་མི་ཚུགས་པར། དེ་ནས་འབྲུམ་ཐག་གཅིག་དང་བརྒྱད་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་
ཡུལ་མི་ཐེ་ལར། དེ་ནས་མིང་སྟོས་པ་ཞེ་དགྲ། དེ་ནས་བདུན་ཁྲི་བདུན་སྟོང་
གོང་ཁྲིར་ཀུན་སྒྲུང་དུ། དེ་ནས་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཡུལ་ཁ་ར་རྒྱ་མིར་བྱུང་བའི་ཐ་
མ་ཀླུ་པོ་གྱི་གྱི། དེའི་བྱ་ལེགས་སྦྱེས། ཡབ་སྲས་འདི་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་
སངས་རྒྱས་འོད་སྤངས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན།

དེ་ནས་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཡུལ་གྱ་འཛིན་དུ་བྱུང་བའི་ཐ་མ་ཀླུ་པོ་ན་བ་ཅན།
དེ་ལ་བྱ་གྲོ་ཏ་མ་དང་བ་ར་རྒྱ་ཇ་གཉིས་བྱུང་བའི་དང་པོ་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་།
ཕྱི་མ་ཀླུ་སར་སྟོན་པ་བྱ་མེད་པར་འདས། སྤྲ་མའི་ཁུ་བ་ཁྲག་དང་འབྲེས་
པའི་གོང་བྱ་ལས་ཁྲུ་གཉིས་པ་བྱར་ཤིང་གི་གསེབ་དུ་བཞག་པས་བྱ་རམ་
ཤིང་པ་དང་། ཉི་མའི་གཉིན་ཞེས་ཟེར། བྱ་ཀླུ་སར་བཏོན་པ་བྱ་མེད་པར་
འདས་ནས། ལུ་པོ་ཀླུ་སར་བསྟོས་པ་བྱ་རམ་ཤིང་པ་ཞེས་གྲགས། དེའི་
རྒྱུད་ལ་ཀླུ་པོ་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཡུལ་གྱ་འཛིན་དུ་བྱུང་བའི་ཐ་མ་བྱ་རམ་ཤིང་པ་
འཕགས་སྦྱེས་པོ། དེ་ལ་བྱ་སྐར་མདའ་གདོང་། ལག་སྒྲ། སྤང་པོ་འདུལ། ཀར་
གདུབ་ཅན་ཏེ་བཞེ་བྱུང་། ཡུམ་བཙུན་མོ་འདས་ནས་ཀླུ་པོ་གཞན་ཞིག་གི་
སྲས་མོ་ཁབ་དུ་བཞེས་པ་ལ་སྲས་གཅིག་འཁྲུངས་པ་ཀླུ་སར་བཏོན་ཏེ་
མིང་ཀླུ་སྟོན་དགའ་ཞེས་བཏགས། ལུ་པོ་བཞེ་སྟོན་མོ་དང་བཅས་པ། རྒྱ་
པོ་སྐལ་ལྷན་ཤིང་རྟེན་འགྲམ་དུ་སྦྱགས་པ། མིང་སྟོན་ནམས་ལྷན་ཅིག་དུ་
འདུས་ནས་བྱ་མང་དུ་བྱུང་བ་ལ་ཤྲ་ཤྲ་ཞེས་ཟེར། ཀླུ་སྟོན་འགའ་བྱ་

མེད་པར་འདས་ནས། སྤྱགས་པའི་སྲས་བཞི་རིམ་གྱིས་རྒྱལ་སར་བཏོན་
བ་སྲ་མ་གསུམ་ལ་བྱ་མེད། ཁང་གདུབ་ཅན་གྱི་བྱ་གནས་འཛོག་། དེའི་རྗེས་
སྤྱ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཁྱི་ལྷ་སྟོང་གོང་ཁྱེར་སེར་སྦྱར་བྱང་བའི་ཐ་མ་རྒྱལ་པོ་ཤིང་རྟ་
བཙུབ་སོགས་མིང་སྟོས་བཙུག་ཉིས་ཀྱི་ཐ་མ་རྒྱལ་པོ་གཞུ་བརྟན།

དེ་ལ་བྱ་སེའླེ་འགམ་དང་སེའླེ་སྦྱ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཟས་གཙང་། ཟས་
དཀར། བྲེའོ་ཟས། བདུད་ཅི་ཟས་དང་བཞི། ཟས་གཙང་ལ་སྲས་བཙོམ་ལྷན་
འདས་དང་གཙུང་དགའ་པོ་གཉིས་ཏེ། མི་རྣམས་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་ཡིན།
ཟས་དཀར་ལ་བྱ་རྒྱལ་བ་དང་བཟང་ལྷན། བྲེ་པོ་ཟས་ལ་མིང་ཆེན་དང་མ་
འགགས་པ། བདུད་ཅི་ཟས་ལ་ཀྱན་དགའ་པོ་དང་ལྷས་བྱིན། བཙོམ་ལྷན་
འདས་ལ་སྲས་སྦྱ་གཙན་བྲིན་ཏེ། འདི་ནས་མང་པོས་བཀྱར་བའི་རྒྱལ་རྒྱུད་
ཆད་པར་བྱེད་དེ། རྒྱུ་ཆེན་པོའི་གདུང་རབས་ལ་དགོངས་པའོ། །བསྟོམས་
ན་མང་པོས་བཀྱར་བ་ནས་ཟས་གཙང་ཡན་ལ་རྒྱལ་པོ་ས་ཡ་གཅིག་ཆིག་
འབྲུམ་ཉིས་ཁྱི་ཆིག་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་དང་བཙུབ་ཞི་ཡོད། འཛིག་རྟེན་གདགས་པ་
དང་རྒྱ་གདགས་པར་འདི་དང་མི་འབྲ་ཙམ་བཤད་ཅིང་། དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་
ཆོས་འབྱུང་མེ་ལོང་མར་ནི་འཁོར་བསྦྱར་ཐ་མ་ཉེར་མཛེས་ལྷན་གྱི་བྱ་རྒྱལ་
པོ་མཆོག་སྦྱིན།

འདིའི་སྐབས་སུ་མི་རྣམས་ཆེ་ལོ་བཞི་ཁྱི་པའི་དུས་དང་། སངས་རྒྱས་
འཁོར་བ་འཛིག་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན། དེ་ནས་རྒྱལ་རབས་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་

ཅམ་ན་རྒྱལ་པོ་བཅུན་ཏྲ་བ་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་མི་རྣམས་ཆེ་ལོ་
སུམ་ཁྲི་པའི་དུས་དང་། སངས་རྒྱས་གསེར་ཐུབ་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན། དེ་
ནས་རྒྱལ་རབས་སུམ་བརྒྱའི་མཐར་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཆེན་པོ། དེའི་བུ་རྒྱལ་པོ་
གི་གི། འདིའི་སྐབས་སུ་མི་རྣམས་ཆེ་ལོ་ཉི་ཁྲི་པའི་དུས་དང་། སངས་རྒྱས་
འོད་སྤངས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན། དེ་ནས་རྒྱལ་རབས་ཉིས་བརྒྱ་ན་རྒྱལ་པོ་རྣ་
བ་ཅན། དེའི་བུ་གོ་ཉ་མ་དང་བ་ར་རྣམས་དང་པོའི་བུ་བུ་རམ་ཤིང་པ། དེ་ནས་
རྒྱལ་རབས་བརྒྱ་ཐམ་པའི་ཐ་མ་འཕགས་སྦྲིས་པོ། དེ་ནས་རྒྱལ་རབས་ལྔ་
བཅུ་ཅམ་ན་རྒྱལ་པོ་ཤིང་རྟ་བཅུ་པ། དེ་ལ་བུ་ཤུ་ཆེན་པོ། ཤུ་ལ་མི་ཅ་བྱ།
ཤུ་རི་བྲག་པ་སྟེ་གསུམ་འབྱུང་།

དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་སྤྱོད་གཅན་ཟེན་གཉིས་རི་
བྲག་པ་ནས་བརྒྱད་པ་ལ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་བྱུང་ཞེས་བཤད། ཉུང་ཟད་
དབྱེད་ན། འཁོར་བསྐྱར་ཐ་མ་ནས་ཟས་གཙང་ཡན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་བྲངས་
མཛད་པ་ཉ་ཅང་ཉུངས་པའི་སྟོན་དང་བཅས་པར་མངོན་ཏེ། སལ་ཆེར་ལུང་
གཞན་དང་མ་མཐུན་ཞིང་། ཆོས་འབྱུང་རང་དུ་མང་པོས་བཀྱར་བ་ནས་
སྤྱོད་གཅན་ཟེན་གྱི་བར་ལ་གདུང་རབས་ས་ཡ་གཅིག་དང་འབྲུམ་ཁྲི་ལྔ་བརྒྱ་
བྱུང་བ་འདུལ་བའི་ལུགས་སུ་གསུངས་པ་དང་ཡང་མ་འགྲིག་པའོ། །རྗེ་སྒྲིབ་
སྤྱིས་པ་དེ་ཅམ་དུ་ཟད་ཀྱི། གཞན་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ། གཟུགས་ཅན་སྟོང་
པོ། ཤར་པ། གཏུམ་པོ་རབ་སྤང་སྟེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་ཉིན་གཅིག་ལ་

འབྲུངས་པའི་རྒྱལ་པོ་བཞིའི་གདུང་རབས་དང་། ཁ་ཆེ་དང་བལ་པོའི་རྒྱལ་
པོ་རིམ་པར་བརྒྱད་པའི་གཏམ་སུ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མི་སྣང་ལ། དེ་བཞིན་
དུ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ལུང་བསྟན་པའི་ཆོས་རྒྱལ་མུ་ངན་མེད་ཡབ་སྲས་ནས་
བརྒྱད་པའི་གདུང་རབས་འདི་བྱོན་གྱི་ཡི་གེའང་མ་མཐོང་། སྐབས་ཤིག་
ཏུ་བཞན་མོ་ཞིག་ལ་ཤིང་གི་ལྷ་ཞིག་གི་བྱང་བ་པས་ནོར་བུ་བྱིན་པས་ས་ལ་
དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་གུར་ཏེ་གོ་བ་ལ་ཞེས་གྲགས་སོ། །

འདིས་རྒྱ་ལེན་བྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། དེའི་བཅུན་མོ་ལ་སྤྲིའི་
རྒྱལ་པོ་ཞིག་གི་བུ་བྱང་བ་ལ་རྒྱལ་པོ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་སྐྱོང་དུ་གྲགས་ཏེ།
འདིས་ཨོ་ཏན་ཏུ་སྤྱོད་འི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། བླེ་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལའི་གཙུག་
ལག་ཁང་བཞེངས། དེ་ལ་སྲས་རྒྱལ་པོ་དང་པཎྜི་ཏ་དང་གུབ་ཐོབ་དང་སྤིག་
སྐྱོད་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྟེ་བཞི་བྱང་བའི་བྱི་མ་ལ་བུ་དེ་ཕ་སྤུ་ལ། དེའི་སྲས་རྒྱལ་
པོ་ས་སྐྱོང་། འདིས་སྟོབ་དཔོན་སེཌ་བཟང་པོས་ཤེར་བྱོགས་གྱི་འགྲེལ་
བ་རྣམས་བཅུམས་པའི་སྤྱིན་བདག་མཛད་པར་གྲགས་ནའང་བརྒྱད་སྟོང་
འགྲེལ་ཆེན་རང་དུ་ནི་དཔལ་ལྷན་ཆོས་སྐྱོང་གིས་མཛད་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ། བམ་རྩ་ལའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐོར།

གཉིས་པ་འཁམ་རྩ་ལའི་རྒྱལ་རབས་བཤད་པ་ནི། དུས་འཁོར་ཅ་རྒྱུད་
ལས། རྩ་བ་ལྟ་དབང་གཟི་བཞིན་ཅན། རྩ་བས་བྱིན་དང་ལྟ་དབང་ལྷག་ལྟ་

ཆོགས་གཟུགས་དང་ལྟ་དབང་ལྟན། །གྲགས་པ་རིགས་ལྟན་རིགས་ཀྱང་
 ལྟ། །དེ་ནས་རིགས་ལྟན་བསྐྱེད་ཀྱང་། །བཟང་པོ་རིགས་ལྟན་གསུམ་པ་
 ལྟ། །དེ་བཞིན་བཞི་པ་རྣམ་ཀྱུལ་ལོ། །བཤེས་གཉེན་བཟང་པོ་ཕྱག་དམར་
 དང་། །བདུན་པ་ཁྱབ་འབྱུག་སྤྲེལ་བའོ། །ཉི་མ་གྲགས་དང་ཡིན་ཏུ་བཟང་། །ཀྱུ་
 མཆོ་རྣམས་ཀྱུལ་ཀྱུལ་དཀའ་དང་། །རིགས་ལྟན་ཉི་མ་བཅུ་གཉིས་པ། །སྤྱི་
 ཆོགས་གཟུགས་དང་སྒྲ་བའི་འོད། །མཐའ་ཡས་དང་ནི་ས་སྒྲིང་དང་། །དཔལ་
 སྒྲིང་སེངྒེ་རྣམ་པར་གཞོན། །སྟོབས་པོ་ཆེ་དང་མ་འགགས་པ། །མི་ཡི་སེངྒེ་
 དབང་ཕྱག་ཆེ། །མཐའ་ཡས་རྣམ་ཀྱུལ་རིགས་ལྟན་དང་། །གྲགས་པ་རིགས་
 ལྟན་དེ་ནས་སྤྲེལ། །དེ་སྤྲེལ་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་ཅན། །རིགས་ལྟན་བྲག་པོ་
 འབྱུང་འབྱུང་ཏེ། །སྤྱི་མཐའ་ཉ་མཆོག་ཉིང་འཛིན་གྱིས། །ཁྲ་སྒྲིའི་ཆོས་ནི་
 མཐར་ཁྱེད་བའོ། །ཞེས་ཀྱུལ་པོ་སྒྲ་བ་བཟང་པོ་ནས་ལྟ་དབང་ལ་སོགས་པའི་
 ཆོས་ཀྱུལ་བྱུག་དང་། །གྲགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལྟན་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྟང་
 བལྟན། དེ་ཡང་སྟོན་པ་བེལ་གཞོན་གྱི་ལོ་མེ་པོ་ཉ་ལ་སྤྱི་འབྱུངས་ནས། །སོ་ལྟ་
 པ་དཔའ་པོ་ལྟགས་འབྱུག་གི་ལོ་ལ་སངས་ཀྱས། །ལོ་ཕྱི་མ་ལྟགས་སྤྱུལ་གྱི་
 བྲག་པ་སྒྲ་བའི་ཉ་ནས་བཟུང་སྟེ། །ཀྱུལ་པོ་སྒྲ་བ་བཟང་པོ་འཁོར་འཁལ་ན་ལའི་
 གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་བ་ཕྱག་དགུ་བཅུ་ཙུ་གི་ཀྱུལ་ཕན་དང་བཅས་པ་ལ་དཔལ་
 ལྟན་འབྲས་སྤྲེངས་ཀྱི་མཆོད་ཉེན་ཆེན་པོར་སྤྱིར་རྣམ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་
 ཐམས་ཅད་དང་བྱུང་བར་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་སྟོང་ཕྱག་བཅུ་

གཉིས་པ་གསུངས་པ་ནི། ཅ་རྒྱད་ལས།

དེ་ནས་ཤམ་རྩ་ལར་གྲགས་ནས། །ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་སྤྱལ་པ་ནི། །མི་
བདག་ལྷ་བཟང་རྩ་འཕྱལ་གྱིས། །རང་ཉིད་དཔལ་ལྷན་ཆོས་དབྱིངས་བྱོན། །

ཞེས་དང་། རྒྱད་ཕྱི་མར། དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་
སྟོབས་བརྩ་བ་ཡིས་སངས་རྒྱས་པ་ཡི་རྒྱད་རྣམས་མཐའ་དག་བསྟན་ཞེས་
དང་། མདོར་བསྟུས་དང་པོའི་འགྲེལ་པ་ཨ་ཙ་ལ་གཞུས་མཛད་པ་ལས།

སྟོན་ཤམ་ལའི་ཡུལ་ནས་རང་ཉིད་འོང་སྟེ། ལྷ་བ་བཟང་པོ་ཉི་མའི་འོད་
ཀྱིས་ལྷ་མོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་མའི་མངལ་ནས་བྱུང་བ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་སྤྱལ་པའི་
སྤྱ་ཤོང་ཁྲིར་བྱེ་བ་ཕྱག་དགུ་བརྩ་ཅ་རྒྱག་ན་གནས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་
ཀྱི་རྗེས་སུ་བཞོད་བཞིན་པས་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་སུ་དཔལ་དུས་
ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱད་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་དང་། སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་
ཉི་བའི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་མཐོང་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ནི། ཞེས་
གསུངས་པ་རྣམས་ལས་ཤེས་སོ། །རྒྱལ་པོ་དེས་ཅ་བའི་རྒྱད་བསྟུས་ཤིང་།
འགྲེལ་པ་སྟོང་ཕྱག་དགུ་ཅུ་པ་མཛད་ནས་ཤམ་ལར་མི་རྣམས་ལ་བསྟན།

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གཞལ་ཡས་ཁང་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པ་བཞེངས་
ཏེ། ལོ་གཅིག་ནས་སྤངས་ལས་འདས། འོན་ཏེ་ཀེའི་དེ་ཉིད་སྤངས་བར་སྟོན་
པ་སྤྲ་ཆོགས་ཀྱི་ལོ་ཅུ་པོ་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་མ་མཐུན་

ནོ་སྣམ་ན། སྟོན་མེད་པ་ནི་ཤིག་ཆེན་དུ་སྟོན་པའི་འབྲུངས་ལོ་གསུངས་ཟེན་
ལ་མི་གསལ་ཡང་། དོན་དུ་མེ་རྟ་ཡིན་པར་རྗེས་འབྲང་གི་མཁས་པ་པལ་མོ་
ཆེ་བཞེད་ཅིང་། དགྲུང་ལོ་སོ་ལྷ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པ་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་གསུང་
རབ་སྦྱི་འགོ་ལས་འབྲུང་བས་ལྷགས་འབྲུག་དང་འབྲིག་གི། །ཆུ་རྟ་དང་སྦྱར་
ན་ཤིག་ཆེན་རང་དུ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་པའི་སྤྱི་ལོ་ནས། གྲུ་གཅིག་པ་ལ་ཐུ་
ངན་ལས་འདས་པའི་བར་ལོ་གྲངས་བཞི་བརྒྱ་ཅ་དུག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་
དང་ཡང་འགལ་བའི་བསམ་པར་བྱ་དགོས་ལ།

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་པ་ལྷགས་སྤེལ་ལ་འབྲུངས་ནས། གྲུ་གཅིག་པ་
ལྷགས་འབྲུག་ལ་ཅ་རྒྱད་གསུངས་པར་འཆད་ཀྱང་ཤིག་ཆེན་དང་མ་མཐུན་
ནོ། །ཁློ་བཟང་གི་རྗེས་སུ་སྟོན་དབང་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་དུག་གིས་ལོ་
བརྒྱ་བརྒྱར་ཅ་རྒྱད་བསྟན་ཅིང་། རིགས་ལྡན་གྲགས་པ་ནི་ཅ་རྒྱད་ལས།
ལོ་འདི་ནས་ནི་དུག་བརྒྱའི་ལོས། །བྲང་སྟོང་རྣམས་ནི་སྟོན་དོན་དུ། །འཇམ་
དབྲངས་མི་བདག་གྲགས་པ་ནི། །ཤམ་ལ་ཞེས་བྱ་བར་འབྲུང་། །ཞེས་དང་།
ལོ་འདི་ནས་ནི་དུག་བརྒྱའི་ལོ་ཡིས་གསལ་བར་མི་བདག་གྲགས་པ་ཤམ་ལ་
ཞེས་བྱ་བར་འབྲུང་། ཞེས་འབྲུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཅ་རྒྱད་བསྟན་པ་ནས་ལོ་དུག་
བརྒྱའི་དུས་སུ་བྱུང་། འོ་ན་མཆོག་མི་འགྱུར་གྱི་མདོར་བསྐྱས་སུ་འཇམ་
པའི་དབྲངས་ཀྱང་ང་ཐུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་དུག་བརྒྱ་ན་ཤམ་ལ་ལོ་
ཡུལ་དུ་ཤུག་ཤི་རིགས་ལ་ལྷ་མོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་མའི་མངལ་ནས་ལྷའི་དབང་

ལྷན་གྱི་སྤྲུལ་རིགས་ལྷན་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་འབྱུང་བས་ཙ་རྒྱུད་བསྟན་པའི་ལོ་དང་མུ་ཅན་ལས་འདས་པའི་ལོ་
གཉིས་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྐྱབས་སམ་ཞེ་ན། མི་འཐད་པ་སྤར་བ་ཤད་པས་ཤེས་
ལ། ང་མུ་ཅན་ལས་འདས་ནས་ཞེས་པའི་སྐྱད་དོད་རྒྱ་དཔེ་རྙིང་པ་འགའ་
ཞིག་ལ་མི་འབྱུང་བས། དེ་ལོ་དང་པའི་རྒྱ་དཔེ་མ་དག་པ་ཡིན་ཞེས་དུས་
འཁོར་བ་སྤྲུལ་མཛོ་ནང་པ་ཁ་ཅིག་གསུང་བ་ལྟར་འདོད་དོ། །རིགས་ལྷན་འདི་
སྐྱེ་ཆེ་ལོ་བརྒྱར་བཞུགས་པའི་པལ་ཆེར་ཙ་རྒྱུད་བསྟན་ཅིང་།

མཐུག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་མེ་ཉོག་ཤེང་འཛིན་གྱི་ཆོགས་བཅད་སུམ་
ཅུ་པ་ཙ་བའི་རྒྱུད་ལས་བརྒྱས་པ་མཛད། དེའི་སྤྲུལ་རིགས་ལྷན་བརྒྱ་དཀར་
པོས་ལོ་བརྒྱའི་རིང་ལ་བསྐྱུས་རྒྱུད་བསྟན་ཅིང་། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་
སྟོང་སྤག་བཅུ་གཉིས་པ་མཛད། དེའི་སྤྲུལ་རིགས་ལྷན་བཟང་པོ་ནས་ཤིན་ཏུ་
བཟང་པོའི་བར་བདུན་གྱིས་ཀྱང་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱར་བསྐྱུས་རྒྱུད་བསྟན། གྲགས་
པ་མུ་ཅན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་སོང་བ་ན་རིགས་ལྷན་ཤིན་ཏུ་
བཟང་པོ་འདས་ཤིང་། རྒྱ་མཆོ་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱལ་སར་བྱོན། དེའི་ཆེ་རྒྱ་གར་
གྱི་ཡུལ་སྤར་མ་ག་རྩའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་ཆོས་ཞུགས་པ་ཡིན་པ་ནི། ཙ་རྒྱུད་
ལས། དེ་ནས་སྐྱེ་ལོ་ལོ་བརྒྱ་རྣམས་གྱིས་ངས་བར་མ་ག་རྩའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་
ཆོས་ཆོས་དག་འཐུག་ཅས་དང་། རིགས་ལྷན་རིགས་གྱི་ནང་ནས་ལག་པས་
བསྐྱུར་བའི་དུས་གྱི་བྱ་དང་ཆོ་བོ་དག་ནི་འདས་སྐྱུར་པ། དེའི་དུས་སུ་ངས་

བར་མ་ག་རྣའི་ཡུལ་དུ་སློང་སློང་ཆོས་དག་འདུག ཅེས་གསུངས་པ་རྣམས་
ལས་ཤེས། སློང་གནས་ཆད་ཀྱང་། ཅ་རྒྱུད་ལས། དེ་ལྟར་དུས་བྱ་ཐམས་
ཅད་དུ་ཡང་དུས་བཞིའི་དུས་སུ་སློང་ཆོས་ནི་རབ་དུ་འདུག་པ་སྟེ། ལོ་ནི་
བརྒྱ་དང་བརྒྱ་ཕྱག་གཅིག་དུ་ངེས་པར་གནས་ཏེ་དེ་ནས་སློང་ཆོས་ནི་
ཉམས་པའོ། །

ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་ལོ་གངས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཡིན་ཞིང་། སློང་
འཛོམས་པ་པོ་འཇམ་དབྱངས་གཤམ་པའི་སྤྱལ་པ་རིགས་ལྡན་དག་པོ་
ཡིན་པ་ནི། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། དེ་ལ་བཙུང་བརྒྱད་ལོ་ཡི་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱར་ཏེ་
འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་མ་ག་རྣལ་ཤོགས་པར་སློང་རྣམས་ཀྱི་གཤམ་པ་
གང་དང་གང་ཞིག་སྤྲོད་ཅན་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་བདག་གིས་བྱངས་བྱང་
སྟེ། ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས། སློང་གནས་ཆད་ལོ་གངས་སྟོང་བརྒྱད་
བརྒྱ་ཞེས་པ་ཡང་རགས་ཅིས་ཡིན་གྱི། ཞིབ་དུ་ཅིས་ན་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་
ལ་རིགས་ལྡན་དག་པོའི་སྤྱི་ཆའི་སྤྲད་ལོ་ལྟ་བུས་དམན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་
ལས། སློང་ཆོགས་ནི་འཁོར་གྱི་སྤྱི་པོ་དང་བཅས་རབ་དུ་བཅད་ནས་མི་
ཡི་ལོ་ནི་བརྒྱ་ཕྱེད་ན། རིགས་ལྡན་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ལྟ་ཡིས་བཞོད་པའི་
པོ་བྱང་མཐོ་བ་ཀེ་ལ་ཤ་ཡི་རྒྱུ་བ་དུའོ། ཞེས་འབྲུངས་པས་སོ། །

རགས་ཅིས་ཀྱི་སློང་གནས་ཆད་ལོ་སྟོང་བརྒྱད་པོ་དེ་ནི་རྒྱ་མཆོ་
རྣམ་རྒྱལ་ནས། དག་པོའི་བར་རིགས་ལྡན་བཅུ་དྲུག་གི་སྤྱི་ཆའི་ཆད་ཀྱི་ལོ་

གངས་ལྷ་འགྲུང་ལ། རྒྱལ་པོ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེའི་སྐྱ་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱར་བྱས་
པའི་ལྷག་མ་ཉིས་བརྒྱ་པོ་དེ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ནམ་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་དཀར་གཉིས་ཀྱི་
ལོ་ལ་བསྒྲན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཆ་སྟོམས་སུ་བསྒྲན་ནམ་སྟམ་ན་མ་ཡིན་
ཏེ། ལྷག་མ་ཉིས་བརྒྱ་ཞེས་པ་ནི་རགས་པ་ཅམ་ཡིན་པས། དེ་ལ་གསུམ་
བསྐྱེས་པའི་སྟེང་ནས་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་གཉིས་རྒྱ་མཚོ་ནམ་རྒྱལ་གྱི་བརྒྱའི་
སྟེང་དུ་བསྒྲན་ཞིང་། བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་པོ་རྒྱལ་དཀར་ལོ་བརྒྱ་ལ་
བསྒྲན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱ་ཆེ་འཛིན་གྱི་ལོ་གངས་
བསྟོམས་པས་བཞི་བརྒྱ་དང་གསུམ་བྱུང་། དེ་ལ་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོའི་ལོ་
ཟེར་ཞིང་། འདི་ཉིད་ལ་ཕྱིས་གཞི་བྱས་ནས་རབ་བྱུང་ལ་སོགས་འདས་ལོ་
བསྐྱེ་བར་གསུངས་ཏེ། རབ་བྱུང་གི་ལོ་ནི་མེ་མོ་ཡོས་སོ། །

རི་སྐད་བཤད་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་རིགས་ལྡན་བཅུ་དྲུག་གི་དང་པོ་
གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་བསྒྲན་པའི་ལོ་གངས་མི་འབྲ་བའི་བྱུང་པར་ཤེས་པར་
འགྲུང་ཞིང་། ལྷ་སྟོ་ཞུགས་ནས་ལོ་རི་ཅམ་ཞིག་སོང་བའི་གངས་ཀྱང་རྟོགས་
པར་འགྲུང་བ་ནི། འབྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་བྱེད་པ་ལ་ངས་པ་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་དུས་ནས་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ན་འཇམ་དཔལ་གྱི་དུས་སོ། །དེ་ནས་
ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་ན་ལྷ་སྟོའི་དུས་སོ། །ལྷ་སྟོའི་དུས་དེ་ལས་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་གཉིས་
ལྷག་པའི་བརྒྱས་དམན་པ་ནི་རྒྱལ་དཀར་གང་གི་ཉུང་དུའི་བྱེད་པ་ནམ་པར་
སྟོང་བ་རིགས་ལྡན་རྒྱལ་དཀར་དུས་སོ། །དུས་དེ་ཉིད་ནི་བྱེད་པ་ངས་པར་

འབྲུར་ཏེ་སྒྲ་སྒྲེའི་དུས་སོ། །རབ་བྱུང་ལ་སོགས་འདས་པ་ཞེས་པ་ནི་ལོ་
 རྒྱལ་ཅུ་པོ་གང་གི་དང་པོ་རབ་བྱུང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་བྱུང་ལ་སོགས་པ་སྟེ།
 དེ་དག་ལས་སོ་སོར་ད་ལྟར་བའི་ལོ་འི་སྤྱི་མའི་ལོ་ནི་རབ་བྱུང་ལ་སོགས་
 འདས་པ་འོ། །དེ་གསུམ་ལྟག་པའི་བཞི་བརྒྱ་ལ་བསྐྱེས་པ་ནི་སྒྲ་སྒྲེའི་ལོ་རབ་
 ཏུ་འབྲུབ་པར་འབྲུར་རོ། །ཞེས་གསལ་བར་འབྲུང་བས་ཤེས་སོ། །ཡང་
 འབྲེལ་ཆེན་ལས་སྒྲ་སྒྲེའི་དབང་པོའི་ལོ་ནི་ལག་གདེངས་ཅན་སྟེ་བས་དམན་
 པ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་གཉིས་ལྟག་པའི་བརྒྱ་ཡིས་དམན་པ་ནི་ལག་པ་གདེངས་ཅན་
 སྟེ་བས་དམན་པ་སྟེ། ཤམ་རྩ་ལའི་ཡུལ་དུ་རིགས་ལྡན་རྒྱལ་དཀའི་དུས་ཀྱི་
 ལོ་འོ། །

ཞེས་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོའི་ལོ་འི་སྟོང་ནས་ལག་པ་གདེངས་ཅན་སྟེ་བས་
 དམན་པའི་ལྟག་མ་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་རྒྱལ་དཀའི་ལོ་གངས་ཡིན་པར་
 དངོས་སུ་གསུངས་པས། ལག་པ་གདེངས་ཅན་སྟེ་བ་སྟེ། བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་
 ཙ་གཉིས་རྒྱ་མཚོ་ནམ་རྒྱལ་གྱི་ལོ་གངས་སུ་དོན་གྱིས་འབྲུབ་པ་སྟེ་སྤྱི་མ་
 གསལ་དུ་བཏང་བའོ། །བསྐྱེས་པ་ལ་དུས་བཞི་ཆེན་པོ་འབྲུང་བ་བཞིན་དུ་
 བརྟན་པ་ལ་དུས་བཞི་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་སྤྱི་ཕྱི་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་མ་ནི་སྟོན་པས་
 ཙ་རྒྱུད་བརྟན་པ་ནས་རིགས་ལྡན་གིན་བཟང་གི་བར་ལོ་སྟོང་སྤྱི་བརྒྱ་མེ་
 མཁའ་རྒྱ་མཚོའི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་དང་གསུམ།

སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ཙ་རྒྱུད་གསུངས་པའི་བར་གྱི་ལོ་གཅིག་

རིགས་ལྡན་ཉི་མ་ནས་དག་པོའི་སྤྱི་ཆའི་ཕྱིད་ཡན་ཆད་ལ་སྟོང་ལྔ་བཅུ་སྟེ།
བསྒྲམས་པས་ལོ་གསུམ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཙ་ལྔ་བྱུང་། དེ་ལ་བཞི་ཆར་
བཤོས་པའི་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་དང་ཕྱིད་དང་བཅུ་བཞི། བཞི་ཆ་རེ་དང་བཅས་
པ་རྩོགས་ལྡན་གྱི་ལོ་དང་། དེ་ནས་དེ་ཙམ་རེ་རིམ་པ་བཞིན་གསུམ་ལྡན།
གཉིས་ལྡན། ཚྩོད་ལྡན་གྱི་ལོར་འཛོག་། དུས་བཞི་ཕྱི་མ་ནི་དག་པོ་འཁོར་ལོ་
ཅན་གྱིས་སྐྲོལ་བཅོམ་ཏེ། སྤྱིང་བཅུ་གཉིས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འཛོག་
པར་མཛད་པ་ནས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ལོ་གངས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཡོད་པའི་
བཞི་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ཙ་བཞི་ཕྱི་མ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་བསྟན་པའི་རྩོགས་
ལྡན་གྱི་ལོ་དང་། དེ་ནས་དེ་ཙམ་རེ་རིམ་པ་བཞིན་གསུམ་ལྡན། གཉིས་ལྡན།
ཚྩོད་ལྡན་གྱི་ལོར་འཛོག་། །སྤྱིར་ན་དུས་བཞི་སྟེ་ཕྱི་བསྒྲམས་པས་ལོ་ལྔ་སྟོང་
ལྔ་བཅུ་ཙ་ལྔ་བྱུང་བ་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་དགྲུང་ལོ་གྲག་གཅིག་པ་
ལ་ཟུངན་ལས་འདས་པའི་བར་གྱི་ལོ་བཞི་བཅུ་ཙ་དུག་གི་བ་ནས། སངས་
རྒྱས་ཟུངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ལྔ་སྟོང་དང་དགྲུང་བསྟན་པ་གནས་པར་
གྲུབ་པས་མདོ་སྟེའི་ཕྱོགས་ནས་ལྔ་སྟོང་གནས་པར་གསུང་བ་དང་ལོ་དགྲུང་
ཁྱད་པར་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཙམ་ནི་རགས་ཅིས་ཞིབ་ཅིས་ཀྱི་ཁོག་ཏུ་
འདུས་འོང་བས་དུས་འཁོར་ལུགས་དང་།

མདོ་སྟེའི་ཕྱོགས་གཉིས་བསྟན་པའི་གནས་ཆད་ཀྱི་ལོ་གངས་ལ་མི་
མཐུན་པ་མེད་དོ། །འོན་སྐར་བསྟན་པ་རྩི་ཙམ་འདས་ཤིང་སྤྲད་དུ་རྩི་ཙམ་

ལུས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་དུས་འཁོར་རྟེན་ཆེན་
བརྒྱུད་ས་པའི་ཀླན་དགའི་ལོ་ཤིང་སྟག་ཡན་ལ་ལོ་ཉིས་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་བརྒྱ་
གསུམ་སོང་ཞིང་། རིགས་ལྡན་ས་སྟོང་གིས་ཆོས་བསྟན་ནས་ལོ་བརྒྱད་
འདས། དེ་ནས་དེང་སང་གི་རྣམ་འབྱུང་ཞེས་པ་ས་པོ་བྲི་འདི་ཡན་ལ་ལོ་བརྒྱ་
དང་ལྔ་འགྲོ། རིགས་ལྡན་ས་སྟོང་འདས་ཤིང་། དཔལ་སྟོང་གིས་ཆོས་བསྟན་
ནས་ལོ་བརྒྱ་གསུམ་པའི་སྟེང་དུ་སླེབས། དག་པོས་ཁྲ་ལྟོ་འཛོམས་པའི་བར་
ལ་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་ཡོད་ཅིང་། སྤྱིར་བསྟན་པ་ལོ་ཉིས་
སྟོང་དུག་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་སྟེང་དུ་ཡོད་དོ། །ཤམ་རྩ་ལའི་ཀླུ་རབས་
བརྗོད་པའི་ཞར་ལ་དུས་འཁོར་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་རབས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་
གསལ་བ་ཞིག་ཐལ་ལོ། །

གསུམ་པ། བོད་ཀྱི་ཀླུ་རབས་ཀྱི་སྐོར།

གསུམ་པ་བོད་ཀྱི་ཀླུ་རབས་བཤད་པ་ནི། དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་མི་རྣམས་
ཐོག་མར་ཆགས་ཚུལ་ལ་སྤྱུལ་དང་། བྲག་སྟོན་མོ་གཉིས་འདུས་པ་ལས་
ཆགས་པའི་གཏམ་མཆིས་ཤིང་། ཡང་ཚོད་ལྡན་གྱི་ཐོག་མ་ཀླུ་པོ་སྐྱབས་
སེང་གི་བྱ་ལྡན་རུ་ཏུ་དབྱང་ཆོགས་བཅོམ་པའི་ཆོ། རུ་བ་ཉི་ཞེས་བྱ་བའི་
ཀླུ་པོ་དབྱང་ཆོགས་དང་བཅས་པ་བྱད་མེད་ཀྱི་ཆས་སུ་བྱས་ཏེ་ཐོས་ནས་
རི་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་པའི་རིགས་ལས་ཆད་པ་སོགས་དུ་མ་ཞིག་

སྒྲུང་བ་དང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་དང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་སུའང་བོད་ཅེས་
མང་དུ་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་བ་བྱོན་བའི་དུས་ལས་ཡུལ་དང་
མི་གཉིས་ཀ་ཆེས་སྡ་བར་ཆགས་^༡ བ་ཞིག་དུ་སྒྲུང་། རྒྱལ་རྒྱུད་ནི་བྱ་སྟོན་
ཆོས་འབྱུང་དུ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་སྲས་སྡ་ཆོགས་སམ། གཟུགས་ཅན་སྟོང་
པོའི་བྱ་སྟོན་སྡ་རྒྱུད་གི་སྲས་སྡ་ཆོགས་སམ། བད་ས་ལའི་རྒྱལ་པོ་འཆར་
བྱེད་ཀྱི་བྱ་སྟོན་བྱ་ཆེན་པོའི་མཆན་དང་ལྡན་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ཡིན་ནམ་
ཞེས་བཤད་དེ། གསུམ་ཀ་རྩེ་གཉའ་ཁྲི་བཅན་པོ་ཡིན་པར་མ་སྟུན། དེ་ཡང་
ཤུག་འཛིན་གསུང་བས་སྡ་མ་གཉིས་མིན་པར་ངེས་ལ། བྱ་མ་ཤུག་འཛིན་
གསུང་རབས་ཡིན་ན་སྟོགས་འགྲིག་གོ། །

དེ་ལ་རྩེ་གཉའ་ཁྲི་བཅན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཡར་སྐྱུངས་སོག་ཁར་བྱོན་
ཏེ། པོ་བྱང་ཡུམ་བྱ་སྟོན་མཁར་ཅིགས་བ་བོད་ཀྱི་པོ་བྱང་སྡ་ཤོས་སུ་འདུག །དེ་
ནས་རིམ་བ་བཞིན་སྟེ་ཁྲི་བཅན་པོ། དིང་ཁྲི་བཅན་པོ། སོ་ཁྲི་བཅན་པོ། མེར་
ཁྲི་བཅན་པོ། གདགས་ཁྲི་བཅན་པོ། སྲིབ་ཁྲི་བཅན་པོ་སྟེ་བདུན་ལ་གནས་
ཀྱི་ཁྲི་བདུན་ཟེར། རྒྱལ་པོ་བྱ་མ་འདིའི་སྲས་ཀྱི་གུམ་བཅན་པོ། དེའི་སྲས་
སྟེ་དེ་གུང་རྒྱལ་དང་གཉིས་ལ་སྟོན་ཀྱི་སྟོང་གཉིས་ཟེར།

དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་གི་གུམ་སྟུགས་འབྲུལ་ཏེ་རྒྱུན་མེད་པར་སྟོན་པོ་ལོང་
ངམ་དང་འཐབ་བས། སྟོན་པོས་བཀོངས་ཏེ། སྲས་ཤུག་ཁྲི་བཅན་པོ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་

^༡ རྒྱ་གར་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཆགས་པར་བྱས་ནའང་འགལ་བ་མེད།

གསུམ་ཀོང་ལོང་སྟོ་བོའི་ཡུལ་སོགས་སུ་བྱད། ཀླུ་སྲིད་ལོང་ངམ་གྱིས་
བཟུང་སྟེ། ཀླུ་བོའི་བཙུན་མོ་ལ་རྟ་རྩི་དང་། ལྷ་གཅིག་ལ་ཆུང་མ་བཅོལ།
དེའི་ཆེ་ཀླུ་བོའི་བཙུན་མོ་ལ་ཡར་ལྷ་ཤམ་བོའི་བྱ་གཅིག་བྱུང་བ། མིང་རུ་
ལས་སྦྱེས་ཞེས་གྲགས། དེ་ནས་སོན་ནས་ལོང་ངམ་བསད་དེ། སུ་བོ་གསུམ་
འབོད་དུ་ཕྱིན་པས་སྟོ་བོའི་ཡུལ་ནས་སྤྲས་བྱ་བྲི་གཅིག་བྱ་གདན་འཛོངས་
ཏེ། ཀླུ་སར་བཏོན་པས་སུ་ཉི་གུང་ཀླུ་དུ་གྲགས། སྦྱ་མཁར་འཕྲིང་བ་
རྟག་ཅེ་བཅེགས་ཤིང་། རྫོན་པོ་ནི་རུ་ལོ་རུ་ལས་སྦྱེས་གྱིས་བྲས་སོ། ཀླུ་
རྫོན་འདི་དག་གི་དུས་སུ་འཛིག་རྟོན་པ་རྣམས་ཞིང་ལ་སོ་ནམ་བྱེད་པའི་
སྟོལ་དར་ཞིང་།

བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ལས་དདུལ་བངས་སྒྲགས་གསུམ་ཡང་ཐོན་ཟེར།
ཆབ་སྲིད་ནི་བོན་གྱིས་བསྐྱངས་པར་གྲགས་ཏེ། འདིའི་དུས་སུ་མཐའ་ཁོབ་
ཏ་ཟེག་གི་ཡུལ་དུ་སྦྱེས་པའི་རྟོན་པ་གཤེན་རབས་ཀྱིས་ཞང་ཁུང་གི་ཡུལ་
ནས་བོན་བསྐྱར་ཏེ་དར་བར་བྲས་པ་ཡིན་འདུག ཁོན་རང་གི་ཡིག་ཆང་
ཁ་ཅིག་ལས་ནི་གཉའ་བྲི་བཅན་བོའི་དུས་སུ་བྱུང་བར་ཡང་བཤད། དེ་ནས་
རིམ་བཞིན་ཨ་ཤོ་ལེགས། ཨི་ཤོ་ལེགས། དེ་ཤོ་ལེགས། གུ་རུབ་ལེགས།
འཁོམ་རྩེ་ལེགས། ཐོ་ཤོ་ལེགས་དང་རྒྱག་ལ། བར་གྱི་ལེགས་རྒྱག་ཟེར། དེ་
ནས་རིམ་བཞིན་ཀླུ་ས་རྣམས་ཟིན་ཏེ།

ལྷེ་འཕྲུལ་ནམ་གཞུང་བཅན། སེ་རྣོལ་རྣམ་ལྷ། སེ་རྣོལ་པོ་ལྷ། ལྷེ་རྣོལ་

ནམ། ལྷོ་རྣམ་པོ། ལྷོ་རྒྱལ་པོ། ལྷོ་སྤྱིན་བཅན་དང་བརྒྱད་ལ་སའི་ལྷོ་བརྒྱད་
ཟེད། དེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་གྱི་བཅན་ནམ། གྱི་དག་དཔུང་བཅན། གྱི་ཐོག་
རྗེ་ཐོག་བཅན་དང་གསུམ་ལ་འོག་གི་བཅན་གསུམ་ཟེར་ལ། བཅན་སྤྱི་མའི་
སྤྱས་ལྷོ་ཐོ། ཐོ་རི་གཉན་བཅན་ཏེ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྤྱལ་པར་གྱེད། འདི་པ་
པོ་བྱང་ཡུམ་བུ་ལྷ་མཁར་གྱི་ཆེར་བཞུགས་པ་ན། ནམ་མཁའ་ནས་མདོ་ཟ་མ་
ཏོག་བཀོད་པ། སྤང་ཀོང་ཕྱག་རྒྱ་པ། གསེར་གྱི་མཆོད་རྟེན་ནམས་བབས་
བྱུང་བ་ལ། མིང་གཉན་པོ་གསང་བར་བཏགས་ནས་མཆོད་པ་བྱས་པས་
ལོ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་བྱུ་ཅིང་མནལ་ལམ་དུ་ཁྱོད་ནས་གདུང་རབས་ལྷ་ན་འདིའི་
དོན་ཤེས་པ་འབྱུང་། ཞེས་པའི་ལུང་བསྟན་ཡང་བྱུང་ཞེས་གྲགས། རེལ་པ་
ནི་པོན་པོ་ནམ་མཁའ་ལ་དགའ་བས་དེ་ནས་བབས་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་
བརྟེན་ཏེ་སྤྱོད་སེམས་མཆོ་དང་ལོ་རྒྱ་བ་ལི་ཐི་སེས་ཆོས་དེ་ནམས་ཁྱེར་འོངས་
པ། རྒྱལ་པོས་ཡི་གའི་ཆོག་དོན་མ་གོ་བས་ཆོས་ནམས་བཞག་ནས་ལོ་པཌ་
སྤྱིར་ལོག་ཟེར་ཏེ། སྤྱོད་སེམས་མཆོ་དང་ཞི་བ་མཆོ་དོན་གཅིག་ཅིང་། མཁན་
པོས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་དགའའི་རིང་བལ་པོར་སྤྲུགས་འདུག་པས་དག་པ་
འདྲ་ཞེས་དེ་བ་སྤོན་པ་འཆད།

དེའི་སྤྱས་གྱི་གཉན་གཟུང་བཅན། དེའི་སྤྱས་འབྲོང་གཉན་ལྷོ་རྒྱ་ཏེ། འདི་
ལ་བཙུན་མོ་སྤྱོད་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁ་ཟས་ལོགས་སུ་ཟ་ཞིང་ལུས་མདངས་དང་
ལྷན་པར་རྒྱལ་པོས་གཟིགས་པ་ན། ཟས་བཟང་པོ་གཅིག་ཡོད་པར་འདུག་

དགོངས་ནས། བཅུན་མོའི་སྒོག་ཏུ་ལྷེ་ཆ་བ་ཀྱིས་སྒོ་ཕྱེ་བས་སྤལ་བ་མར་
 ཁུས་བཅོས་བ་མང་པོ་གཟིགས་པས་བྱགས་དོགས་ཐོས་ཏེ་སྒྲུང་དུ་སྒྱུ་མཛེ་
 བྱང་། སྤམ་དཔུས་ལོང་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་ཡབ་མེས་ཀྱི་གཉན་པོ་གསང་བ་
 ལ་མཆོད་པ་བྱལ། ལྷ་རྩེ་བོས་ལ་མིག་ཕྱེ་ནས་ཀྱུལ་སྤྱིད་བབྱང་ཞེས་ཞལ་
 ཆེམས་གསུང་ནས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀ་གསོན་པོར་བང་སོར་ཞུགས། སྤམ་
 ཀྱིས་ཡབ་ཀྱིས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱས་པས་སྒྱུན་བྱེ་སྟེ། སྟག་རི་ལ་གཉན་
 འགོ་བ་གཟིགས་པས། ཀྱུལ་པོ་སྟག་རི་གཉན་གཟིགས་ཞེས་གྲགས། དེའི་
 སྤམ་གནམ་རི་སྤྱང་བཅན་ཏེ། འདིའི་དུས་སུ་བྱང་ནས་ཚུ་རྟེན་ཅིང་། ཀྱ་
 བས་ཅིས་དང་སྤོན་སོགས་བྱང་། འདིའི་སྤམ་སྤྱང་བཅན་སྤོན་པོ་སྟེ།

འདི་ནི་སངས་ཀྱུས་བྱང་ན་ལས་འདས་ནས་ལོ་སྤྱང་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་དགུ་
 འདས་པའི་མེ་མོ་སྤྱང་གི་ལོ་ལ་ཡར་སྟོན་སྒྲ་སྟོད་ཆལ་དུ་པོ་བྱང་བྱམས་པ་
 མི་འགྱུར་སྤྱིང་ཞེས་བྱ་བར་སྒྱུ་འབྱུངས། སྤམ་འབགས་པའི་ཤེས་བྱ་རབ་
 གསལ་དུ། སངས་ཀྱུས་བྱང་ན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ན་རྩེ་གཉའ་
 ཁྱི་བཅན་པོ་དང་། དེ་ནས་ལྷ་བརྒྱན་ལྷ་པོ་པོ་རི་གཉན་བཅན་འབྱུངས་པར་
 གསུངས་པ་ནི་འདས་ལོ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་ཕྱོགས་ཡིན་པས་འདི་དང་སྤྱི་བ་
 མི་དགོས་སོ། །དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་ཡབ་འདས་ནས་ཀྱུལ་སར་
 ཁྱོན། བཞུགས་གནས་པོ་བྱང་ནི་དམར་པོ་རིར་མཛད། ཀྱུལ་པོ་འདི་བ་སྤྱིར་
 སྟོན་པོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་། མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འཕུལ་གྱི་སྤྱ་ཆེན་རིན་

‘བཟང་། ཐོན་མི་སྤྱོད་ཀྱི་མགར་སྟོང་’¹བཅན། འབྲི་སེ་རུ་གོང་²སྟོན། ཉང་
ཁྲི་³བཟང་ནམས་ཡིན། ཐོན་མི་རྒྱ་གར་དུ་བརྒྱུད་ས་པ་བྲམ་ཟེ་ལི་བྱིན་དང་།
བརྟེ་ཏ་ལྷ་རིག་པའི་སེའྲེ་ལས་ཡི་གེ་དང་སྐྱ་བཅས་བསྐྱབ།

བོད་དུ་བྱིན་ཏེ་རྒྱ་ཡིག་ལྷ་བརྟེ་བོད་ཡིག་སྐྱམ་རྩུར་གཏན་ལ་པབ།
རྒྱལ་པོ་ལ་ཡི་གེ་ཡུལ་ཁིང་སྟོན་པོ་ནམས་ལའང་བསྐྱབ། མདོ་སྡེ་དགོན་
མཆོག་གི་སྟོན་བསྐྱར་བ་དང་། ཐོན་མི་མདོ་རྩེ་འཕྲུ་མདོ་ལ་སོགས་པ་
བརྟེ་མས་པ་མང་དུ་མཛད་པས། བོད་ལ་བཀལ་བྱིན་གིན་ཏུ་ཆེ། ཉིད་ཀྱི་
ཞལ་ནས་གྲང་། ཡུལ་མཐའ་ཁོབ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་འདིར། མི་མཁས་
བ་སྟེ་བས་བའི་སྐ་མ་ཡིན། །ང་སྐྱུན་པ་སེལ་བའི་སྟོན་མེ་ཡིན། །རྩེ་རྒྱལ་པོ་
ཉི་ཆེའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས། །ཁྲོགས་སྟོན་པོའི་ཁོད་ན་ང་ཅམ་མེད། །བོད་ཁ་
བ་ཅན་པའི་མི་ནམས་ལ། །ང་ཐོན་མི་བྱིན་དུ་མི་ཆེའམ། །གསུང་སྟེ་སྐྱགས་
མད་དོ། །རྒྱལ་པོས་དགྲང་ལོ་བརྟེ་དུག་བཞེས་པ་ན་སྟོན་པོ་ནམས་མངགས་
སྟེ། བལ་པོའི་རྒྱལ་པོ་འོད་ཟེར་གོ་ཆའི་སྐས་མོ་ཁྲི་བརྟེན་བརྟེན་མོར་བཀུག་
པའི་སྐལ་རྫོངས་སྟ། རོ་བོ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྩེ། བྲམས་པ་ཆོས་འཁོར། ཅན་
སྟོལ་མ། བེ་རྩུབའི་ལྷང་བཟེད་ནམས་བྱང་སྟེ། བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་

1 ཡར་སྐྱུངས་པ།
2 སྟོན་ལྷང་རྩེ་པ་ག།
3 འབྲི་ཁྲུང་ག།
4 ཉང་མེར་ག།

བ་འབྱུང་བའི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་མགོ་ཚུགས་པར་སྒྲང་། དགྲུང་ལོ་བཙེ་བརྒྱད་
བཞེས་པ་ན། མགར་ལ་སོགས་པའི་སློན་པོ་རྟ་པ་བརྒྱ་ཐམ་པ་མངགས་ཏེ།
རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་པོ་སེངྒེ་བཙན་པོའི་སྲས་མོ་ལྷ་ཅེག་འུན་ཤིང་གོང་རྫོསྒྲོང་
དུ་བཏང་བ་པོ་བྲང་ཟེམ་ཤིང་དུ་སླེབས་པའི་ཆེ། རྒྱལ་པོས་བསྐྱར་བའི་སྐྱེས་
རྣམས་སུལ་ཏེ། ལྷ་ཅེག་གནང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཞུས་པ་ན།

རྒྱ་ནག་རྒྱལ་པོ་སློན་འབངས་དང་བཙས་པ་ཤིན་དུ་མ་དགེས་ནའང་།
ཅུང་ཟད་རྩལ་ནས། ཁྱིད་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་དགེ་བ་བཅུའི་ཁྲིམས་འཆང་བ་
དང་། གཙུག་ལག་ཁང་བཅིགས་པ་དང་། འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རུས་
བ་ཡོད་དམ། ཡོད་ན་བུ་མོ་སྟེར་བས་བྲིས་ཤོག་ཟེར། དེ་ལ་མགར་གྱིས་
འཕྲིན་རེ་སྐྱེལ་བར་རྒྱ་བོད་བར་དུ་ཕྱིན་ན་ལྷ་གཅིག་ལོན་པའི་དུས་མི་
འོང་། དེའི་ལན་དུ་ཤོག་བྲིས་གསུམ་པོ་འདི་རྒྱལ་པོས་བསྐྱར་བ་ཡིན་ཞེས་
རིམ་གྱིས་སུལ་བའི་ནང་ན། ར་ཆོག་གསུམ་པོ་སྟག་དང་བཙས་པ་འབྲུག།
དེ་སྟར་བུས་ཀྱང་བུ་མོ་མི་སྟེར་ན་ངས་སྐྱེལ་བའི་དམག་ཁྲི་སྟག་ལྷ་བཏང་
སྟེ། ཁྱོད་བསད་ལྷ་ཅེག་འཕྲོག་ཡུལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་བཙོམ་ལ་བཞག་
གི་གསུངས་པ་སོགས་གཟིགས་པས། རྒྱལ་པོ་ཤིན་དུ་སྐྱག་ནའང་མི་སྐྱག་
བ་སྟར་བཙོས་ནས། ཁྱོད་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཁ་ཆོན་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་གཅིག་
འདུག་ཟེར། རྒྱན་འདི་ལས་དང་སློན་པོ་མགར་གྱིས་རིག་པ་རྫོ་བའི་རྩལ་
བདུན་བརྒྱད་ཅུ་མ་བརྟན་པ་སུགས་སུ་མ་ཤོང་ན་སྲས་མོ་ལྷ་གཅིག །སྐལ་

རྫོངས་སུ་རྫོ་བོ་ཤུ་ཁྱ་ཐུ་ནི་དང་བཅས་པ་ཐུགས་ལ་འཕྲེང་བཞིན་དུ་བྱིན།

ཡབ་རྒྱལ་པོས་སྦྱེལ་མ་མཛད་པའི་སར་འབྲི་སེ་རུ་གོང་སྟོན་མགར་
ལ་ཐུག་དོག་སྟེ། སྟོན་པོ་རིག་པ་ཅན་གཅིག་རྒྱ་ནག་ཏུ་བསྐྱད་ན་རྒྱ་བོད་
ཀྱི་འབྲེལ་མི་ཆད་ཟེད། མགར་ལ་ཅེར་གྱིས་བལྟས་པ་ན། རྒྱལ་པོས་ནན་
ཚུགས་སུ་མགར་ལ་སྟོད་དགོས་པའི་ཞལ་ཏ་མཛད། མགར་གྱིས་གྲོགས་
པོའི་ཐུག་དོག་ཏུ་གོ་ཡང་རྒྱལ་པོ་ཐོན་སྐྱད་པའི་ཆེད་དུ་ཤིན་ཏུ་འདོད་པ་ལྟར་
བཅོས་ནས། དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་ཞུས། ཐོན་མི་དང་ཉང་གཉིས་སྟོག་དུ་ཁྲིད་
དེ་ར་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཆོ་བ་ལྡེལ་སེ་སྟོད། དེ་བར་རྒྱལ་པོ་རན་སྦྱེལ་ཅི་ཐུབ་བྱེད་
ཟེད། དེ་ཀ་བཞིན་དུ་མགར་གྱི་གཡོ་སྦྱུའི་འབྲུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཀྲེན་ས་
རྒྱ་ནག་པོའི་རྒྱལ་ཁམས་ཆམ་ལ་བབ་ཅིང་། བྲོས་ཐར་པ་ལྡན་མའི་ཡུལ་
དུ་རྗེས་ཟིན་ཏེ། ལྷ་གཅིག་རྫོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བཅས་པ་དམར་པོ་རིར་
རྒྱལ་པོའི་བྱང་དུ་བྱག་ཐེབས། སྦྱིད་པའི་དགའ་སྟོན་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་
མཛད་དེ་མཆོག་ཏུ་འོས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱལ་པོས་ཆོས་ཀྱི་བདག་པོ་མཛད་ནས། སྦྱན་རས་གཟིགས་ཡི་གེ་
དུག་མ་དང་། འཕགས་པ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་སོགས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲ་མང་གསུང་
ཞིང་སྟོམ་གྱ་འཛུགས་པ་དང་། ཁ་འབྲུག་མཐའ་འདུལ་ཡང་འདུལ་སོགས་
ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པ་མཛད། བཙུན་མོ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྲུལ་
སྐྱང་དང་ར་མོ་ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ཏེ་རྫོ་བོ་རྣམ་གཉིས་སོ་སོར་

བཞུགས། མདོར་ན་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཇོ་པོ་བྱུགས་ཇེ་ཆེན་པོ་དང་། བཙུན་པོ་
གཉིས་ལྷ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱལ་བར་ཐག་ཆོད་ཅིང་། སྒོན་པོ་པལ་ཆེར་ཡང་
སྤྱལ་བར་བྲགས་བ་ཉིད་ཀྱིས་འཛམ་བྱ་སྤྱིང་གི་སུམ་གཉིས་དགེ་བ་བཙུའི་
རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཁྲབ། ལྷ་གེ་དང་ཡམས་ནད་དང་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་ནི་མིང་
ཅམ་ཡང་མེད། རབ་བྱུང་གི་བྲ་འཇུགས་མ་ཐུབ་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་ཆོས་
གཞན་ཞིན་ཏུ་དར་བར་མཛད་པས། བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་
པོ་ཆེའི་དབྱ་བརྟེས་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་བཙུན་མོ་གཉིས་ལ་ནི་
སྤྱས་མེད།

བཙུན་མོ་གཞན་གཉིས་རིམ་གྱིས་ཁབ་ཏུ་བཞེས་བ་ལའང་སྤྱས་མ་
བྱུང་། ཇེས་སུ་སྟོད་ལུང་ནས་མོང་བཟའ་ཁྲི་ལུམ་བྱ་བ་ལ་སྤྱས་མང་སྟོང་མང་
བཅན་འབྱུངས། དགྲུང་ལོ་བཙུགས་པ་ལ་རྒྱལ་སར་བྱོན། རྒྱལ་སྤྱིད་ལོ་
ལྷ་བཟུང་སྟེ་བཙོ་བརྒྱད་ལ་འདས། དེ་ལ་སྤྱས་གྲུང་སྟོང་གྲུང་བཅན་འབྱུངས་
བ་ནར་མ་སོན་པས། སྤར་ཡབ་རྒྱལ་པོས་སྤྱིད་སྟོང་དགོས་བ་བྱུང་། མེ་
ལོང་མར། མང་སྟོང་དང་གྲུང་སྟོང་གཉིས་སྤྱི་བྱེ་བཞོག་སྟེ་འབྱུང་ཡང་། བྱ་
སྟོན་ཆོས་འབྱུང་དུ་སྤར་བཞིན་གསུང་པས་སྟོན་མེད་དོ། །དེ་ནས་ཡབ་རྒྱལ་
པོས། དཔོན་སྤྱས་སྟོན་འབངས་དང་བཅས་བ་ལ་ལྷ་སའི་གནས་འདི་རིམ་
གྱིས་ཚུ་ཡིས་བཅད་བ་ལས་ཉ་འདྲ། སྤལ་བ་འདྲ། ཅོང་འདྲ། བིར་འདྲ་ཉིད་དུ་
འབྱུང། སིར་འདྲའི་དུས་སུ་ནང་གི་ལྷ་མཆོད་པ་དང་།

ཕྱིའི་རགས་གསོ་བ་བྱས་ཤིང་སྦྱིའགོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གདུང་ལྷགས་
དག་པོས་རྫོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་ཡུན་རྒྱུང་ཟད་གནས་ཞེས་
བ་དང་། ལྷ་དན་ལས་འདས་ཁར་གཙང་ཁར་བྱང་མར་བྱོན་ནས། དཔོན་
སྲས་ལ་རྒྱལ་སྤྱི་དཀོས་ཀྱིས་སྦྱོང་དགོས་པའི་ཞལ་གདམས་དང་། ང་ནས་
རྒྱལ་རབས་ལྷ་ན་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་དང་ལྷེ་ཞེས་བ་འབྱུང་། དེས་རབ་ཏུ་བྱང་བའི་
སྤེལ་ང་པོ་བཙུགས་ནས་འཆོ་བ་པོ་བྱང་ནས་སྦྱོར། སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་
བ་ཉིན་མོ་ལྷ་ར་གསལ་བར་བྱེད་ཅེས་བ་སོགས་མ་འོངས་ལྷུང་བསྟན་འགའ་
མཛད་དེ། བརྒྱད་ཅུ་ཙ་གཉིས་བ་ས་ཁྱིའི་ལོ་ལ་བཙུན་མོ་གཉིས་དང་ལྷན་
ཅིག་ཏུ་རྫོ་བོ་བཙུག་ཅིག་ཞལ་གྱི་བྱགས་ཁར་ཐེམ། མེ་ལོང་མ་དང་དེབ་
སྟོན་དུ་ལྷགས་ཁྱི་ལ་འདས་པར་བཞད་བ་ནི་མེ་སྤང་ལ་འཁྱུངས་བ་དང་ལོ་
གངས་མི་འགྲིག་གོ། །

སྟོན་པོ་ནམས་ཀྱིས་ལྷའི་བྱགས་ཁར་ཐེམ་བ་འདི་གསང་སྟེ། འཕན་
ལུལ་ཐལ་མོ་སྤང་དུ་འདས་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་སྐྱ་བསྐྱགས་ནས་འཕྱོང་རྒྱས་
སོ་དམར་བང་སོ་ཡ་མཆན་ཅན་རིན་ཆེན་ཞོར་གྱིས་བཀང་བ་ཅིགས་བ་
སྟོང་བཙན་བང་སོ་ཞེས་དེང་སང་ཡང་མིང་དུ་ཆགས་སོ། །དེ་ནས་དཔོན་
སྲས་གྲུང་བཙན་དགྲུང་ལོ་བཙུག་སུམ་བ་ལ་རྒྱལ་སར་བཏོན་པ། ལྷ་
སར་མེས་གྱི་མཆོད་བ་འཇུགས་བ་སོགས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གྲུས་
བར་མཛད། རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་བཙོ་ལྷ་བཟུང་སྟེ་ཉེར་བདུན་བ་ལ་གཙང་གི་ས་

ཆར་འདས། ཀླུ་པོ་འདིའི་དུས་སུ་རྒྱ་དམག་བོད་དུ་བྱུང་སྟེ་དམར་པོ་
 རི་མེ་ལ་སླེག། རྩོ་བོ་ཤྲ་ལུ་མེ་འབྲུལ་སྤང་དུ་སྤྲས་པ་མ་རྟེན་ཀྱང་། རྩོ་
 པོ་མེ་བསྐྱོད་རྩོ་རྩོ་གཅིག་གིས་སར་ཁྱེད་ཞེས་རྒྱའི་དེབ་ཐེང་ལས་
 འབྱུང་། སྤར་སྟོན་པོ་མགར་གྱིས་བོད་དམག་འབུམ་ཆོ་ཁྲིད་དེ་རྒྱ་ཡི་ཡུལ་
 ཁམས་བཅོམས། མགར་རང་ཡང་དམག་ཐོག་དེར་འདས་ཞེས་གྲགས།
 ཀླུ་པོ་དེའི་སྤྲས་འདུས་སྟོང་ནམ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པོ་ནི། ཡབ་འདས་ནས་
 ཞག་བདུན་ན་སྤྲགས་ཕུར་འབྱུངས། ལོ་ཉི་ཤུ་ཅ་དགུ་རྒྱུ་སྤྲིད་བཟུང་ནས་
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྲུས་པས་མཆོད། འདིའི་དུས་སུ་སྟོན་པོ་རྩལ་པོ་ཆེ་
 བདུན་བྱུང་བར་གྲགས། མགར་གྱི་བུ་གཉམ་བཅན་ལྷེས་བུས་བོད་དམག་ཁྲི་
 ཆོ་གསུམ་ཁྲིད་ནས་རྒྱའི་རྒྱུ་པོ་ཁམས་པམ་བར་བྱས།

བོད་ཀྱི་རྒྱུ་པོ་གཅིག་ལ་མངའ་ཐང་དང་མཐུ་སྟོབས་ཆེ་བར་བྱེད།
 དེའི་སྤྲས་ཁྲི་ལྟེ་གཙུག་བརྟན་མེས་ཨག་ཆོམ་དུ་གྲགས་པ་ནི་པོ་བྱང་སྟོང་
 ཐང་ལྟན་དཀར་དུ་སྤྲུ་འབྱུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་བལ་རྒྱུ་སར་བྱོན་ཏེ།
 གཙུག་ལག་ཁང་རྩིག་པ་དང་། ཆོས་བསྐྱར་བ་སོགས་བརྟན་པའི་ཞབས་
 ཏོག་ཆེན་པོ་མཛད། མེས་སྟོང་བཅན་གྱིས་སྤྲས་ཁྲི་སྟོང་ལྟེ་བཅན་ཕུང་
 བརྟན་པ་ཉིད་ཁོ་རང་ཡིན་སྟུང་པའི་རྫོམས་པས་བརྟེན་ཏེ་སྤྲུན་བྲངས་ཏེ།
 རབ་བྱུང་གི་ལྟེ་འཇུགས་པའི་རྩོམ་པ་ཡང་མཛད་ཅེས་གྲགས། སྤྲས་ལྷང་ཆོ་

༡ ཆོས་ཕུང་མདན།

སྒྲ་དབོན་ཞེས་པ་གཅིག་ཡོད་པ་ལ་རྒྱ་ནས་ཀིམ་ཤིང་ཀོང་རྫོང་བཅུན་མོར་
བཀྲུག་པ། རྒྱ་མོ་བོད་དུ་མ་སླེབ་ཅུ་ལ་སྤྲུལ་འདས་ནས་མེས་དང་སྒྲ་
ཅིག་འདུས་ཤིང་། རྫོང་པོ་ཤུ་ལྟ་སྤྱོད་སྤྲུལ་པ་བཅུ་ལ་ནས་མཆོད་པ་བཟང་པོ་
བྱས།

ས་པོ་རྟའི་ལོ་ལ་པོ་བྲང་བྲག་དམར་དུ་སྤྲུལ་ཁྱི་སྤོང་ལྷེ་ཕུ་བཅུན་འཁྱུངས།
དེའི་ཆེ་སྤོང་བཅུན་སྤྲུལ་པོ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ལོར། སྤྲུལ་འཁྱུངས་མ་
ཐག་བཅུན་མོ་སྤྲུལ་ནས་བཟས་ང་ལས་སྤྲུལ་ཞེས་འབྲོག་པ་ན། སྤྲོན་པོ་རྣམས་
ཐེ་ཆོམ་དུ་གྱུར་ཅིང་། ཀོང་རྫོང་ཡང་སེམས་ཤིན་ཏུ་འཁྱུགས་ཏེ། ད་རང་བྱ་
དབང་བ་གཅིག་མི་འོང་བས་མ་ནས་བོད་ཀྱི་ས་དབྱེད་མང་པོ་ཉམས་པར་
བྱས་ཞེས་གྲགས། རྒྱ་ལ་པོས་བཅུན་མོ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ནས་པ་མིང་གི་
མི་བོས་ཏེ་གྲལ་ལ་འཁོད། སྤྲུལ་ལོ་འཁོར་ཅུ་ལ་དེ་ཁང་སྤྱོགས་ངོས་འཛིན་
བཅུག་པས། ང་ཁྱི་སྤོང་ལྷེ་བཅུན་རྒྱ་ཆ་ཡིན། ཁྱོད་སྤྲུལ་ནས་ཁང་གི་དགོས་
པ་མེད། ཟེར་ནས་གསེར་སྤྱོགས་འབྲས་ཆང་གི་བཀང་བ་རྒྱ་ལ་གཏད་པས་
ཡུམ་ཤིན་ཏུ་དགའ་སྟེ། བྱས་ཁང་དོ་ཤེས་ཅན་མས་ཡུལ་བྱེད་བརྒྱགས་
ཆར་ཏེ་འོ་ན་ཀྱང་བཅོས་ཐབས་ཡོད་ཅེས་བྱ་སྤྲོད། སྤྲུལ་འཁྱུངས་ནས་ལོ་
ལྔ་ན་ཡུམ་འདས་ཤིང་།

རྒྱ་ལ་པོ་དགྲུང་ལོ་རེ་གསུམ་པ་ལ་ཡར་འབྲོག་ཏུ་འདས། རྒྱའི་དེབ་ཐེར་

༡ ཁྱོད་ཤོད་དམར་པོ་རི་དང་ཡར་ཁྱུངས་མེ་སྤྱོད་སྤྲུལ་པ།

ལས་ནི་འདི་དང་ཆེས་མི་འདྲ་བ་འབྱུང་། སྤྱི་དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་
 ཀྱུལ་སར་བྱོན། རྫོན་པོ་མ་ཁང་ཁྲིམ་བ་སྦྱེས་དང་། སྟག་ར་སྦྱོ་གོང་སོགས་
 ཆོས་ལ་མི་དགའ་བ་རྣམས་དབང་ཆེས་པས་རྫོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་པོར་བྱེ་
 བེས་དུ་སྤྲས། དེ་ལ་མི་ཤིས་པའི་ལྷས་འགའ་བྱུང་བས་བཏོན་ཏེ་རྒྱ་གར་དུ་
 སྦྱེལ་བར་བཏང་། མང་ཡུལ་སྦྱིད་གྲོང་དུ་སྦྱེབས་བ་ན་ལམ་ལ་མ་ཐར་ཞེས་
 སྟང་བཏགས་ནས་དེར་བཞུགས་སུ་གསོལ། མེ་ལོང་མར། འདི་རེས་རྫོ་བོ་
 མི་བསྦྱོད་རྫོ་རྫོ་སྦྱོ་གཅིག་གི་སར་བྱེར་བར་བཤད་པ་ནི་དཔེ་ཤིན་ཏུ་མ་
 དག་པར་གོ་སྤོ། །རྒྱལ་པོ་སྦྱོ་ནར་སོན་པ་ན་ཆོས་རྫོན་འགོས་ཁྲི་བཟང་
 དང་། ཁང་ཉམ་བཟང་སོགས་དང་གྲོས་བཏོན་ནས་ཆོས་བྱ་བར་སྦྱོངས་པའི་
 ཆོ་ཉམ་བཟང་ན་རེ། རྫོན་པོ་གཞན་གཉིས་དབང་བཅན་པས་མི་འགྲུབ་ཟེར།
 འགོས་ན་རེ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་ཡོད་ཀྱི་ཁོ་བོའི་རྟིང་གཞོན་མཛོད་ཅིག་ཟེར།
 དེ་ཁ་བཞིན་གཡོ་སྦྱུའི་འབྲུལ་གྱིས་མ་ཁང་གསོན་པོར་དུར་དུ་བཅུག། སྟག་
 ར་བྱང་སྦྱོགས་ལ་བཅུག།

ཐོག་མར་རྫོ་བོ་མང་ཡུལ་ནས་སྦྱོན་བྱངས་ཏེ་ལྷ་སར་བཞུགས། སྤྱི་
 གསལ་སྒྲུང་མངགས་ཏེ། སྦྱོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོ་སྦྱོན་བྱངས་བ་སྦྱོན་ལ་ལྷ་
 སར་པེབས་ཤིང་། རྗེས་ནས། བསམ་ཡས་སུ་པེབས་བ་བཅན་པོས་གྲུས་
 པའི་བྱག་དང་བསུ་བ་མཛད། མཁན་པོས་དགོ་བ་བཅུ་དང་རྟེན་འབྲེལ་

བརྩ་གཉིས་ལས་བརྩམས་པའི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས་པས་བོད་ཀྱི་ལྷ་སྤེན་
ནམས་མ་དགའ་སྟེ། དམར་པོ་རི་ཐོབ་དྲེག་པ་དང་། འཕང་ཐང་^༡ཆུས་འབྲེང་
བ་སོགས་ཆོ་འབྲུལ་སྣ་ཆོགས་བསྟན་པ་ཉིད་མཁན་པོས་དགོངས་ནས། དེ་
ཞིག་བལ་པོར་བྱོན། སློབ་དཔོན་བསྐྱ་སམ་རྩ་མ་སྤྱན་འཕྲེན་པའི་ཞལ་བཞོན་
མཛད་པ་བཞིན་སྤྱན་འཛོངས་ཏེ་བོད་ཀྱི་ལྷ་སྤེན་ཐམས་ཅད་དམ་ལ་བཏགས།
མཁན་པོའང་སྤར་སྤྱན་བྲངས་ནས་རྒྱལ་པོ་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་པ་ས་
མོ་ཡོས་ཀྱི་ལོ་ལ། དཔལ་བསམ་ཡས་མི་འགྱུར་སྤྱན་གྱིས་བྲུབ་པའི་གཙུག་
ལག་ཁང་གི་ཆང་བཏིང་སྟེ། ལྷགས་མོ་ཡོས་ལ་རྫོགས་པར་བྲུབ། རབ་
གནས་གཙོ་བོར་མཁན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། སློབ་དཔོན་བསྐྱ་ས་
^༢མཛད། ཤིང་མོ་ལྷག་ལ་མཁན་པོའི་བྱང་དུ་སད་མི་མི་བདུན་སོགས་རབ་
ཏུ་བྱང་། མེ་ལོང་མར་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པའི་གོང་དུ་མི་བདུན་རབ་
ཏུ་བྱང་བར་བཞུགས་ཀྱང་སྤར་མ་ལྟར་འབྱུང་བ་མང་ངོ་། །གཞན་ཡང་དད་པ་
ཅན་དང་ཤེས་རབ་ཅན་མང་པོ་རབ་ཏུ་བྱང་བ་ལ་བཞོན་ཅིང་། སྤྱིར་ཁམས་
ཡན་ཆད་དུ་ཆོས་ཀྱི་གྲ་བརྩ་གཉིས་ཅུ་མ་དང་། ཡེར་པ་དང་མཆིམས་སྤར་
སྟོམ་གྲ་འཇུགས་པ་དང་། ལོ་པཎ་ནམས་ཀྱིས་སྤགས་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་
པལ་མོ་ཆེ་བསྐྱར་ཞིང་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཞབས་ཏོག་
བསྐྱབ་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོལ་བཏོད་པར་མཛད།

^༡ ཡར་ལུང་།

^༢ རྩམ་གྱི་ཉི་ཡང་ཡིན་འདུག

ཕྱིས་རྫོ་ཐོ་ཨ་ཏི་ཤའི་ཞལ་ནས། དེ་དུས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་བསྟན་པ་འབྲེལ་བ་རྒྱ་
གར་དུ་ཡང་མ་བྱུང་བར་འདུག་ཅེས་གསུང་སྐད། དེ་ནས་མཁན་པོས་བོད་
འདིར་སྤྱི་གསལ་པ་མི་འབྱུང་ཡང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཁ་གཉིས་སུ་གྱེས་ཏེ་
ཚོད་པར་འབྱུང་བས། དེའི་ཆེ་རྒྱ་གར་ནས་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལ་སྤྱན་རྫོངས་ལ་
ཚོད་པ་བྱེད་དུ་ཚུག་ཅིག་ཅེས་བའི་ཞལ་ཆེམས་གསུངས་ནས་སྤངས་ལས་
འདས།¹ མཆེམས་ཤིག་ནས་ལུང་བསྟན་ལྟར་རྒྱ་ནག་ནས་ཏུ་ཤར་བྱུང་
སྟེ། ལུས་ངག་གི་ཆོས་སྦྱོང་མི་དགོས་པའི་བྱར་མེད་ཀྱི་ངང་ལ་གནས་པས་
འཆང་རྒྱ་ཞེས་བསྒྲགས་ནས་བོད་པར་ཆེར་ཆད་ལྟ་ལ་སྦྱར་བ་ན་ཡེ་ཤེས་
དབང་པོས་རྒྱལ་པོ་ལ་མཁན་པོའི་ལུང་བསྟན་ཡོད་ཚུལ་ཞུས་པས་བསྟེལ་
སོས་ཏེ། ཀ་མ་ལ་ཤི་ལ་སྤྱན་རྫོངས་པའི་པོ་ཉ་བཏང་བ་ཏུ་ཤར་གྱི་གོ་ནས་
བསམ་གཏན་ཉལ་བའི་འཁོར་ལོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ལོན་དང་ཡང་ལོན་
གཉིས། མདོ་སྡེ་བརྒྱད་ཅུ་ཁུང་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས།

དེ་ནས་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལ་བྱོན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་གྲུང་ལ་བཞུགས་ནས་ཏུ་
ཤར་དང་ཚོད་པས་པམ་པར་མཛད་དེ་ཏུ་ཤར་རྒྱ་ཡུལ་དུ་བཟངས་ཤིང་།
དཔེ་དེ་རྣམས་གཏེར་དུ་སྤེལ་ཞེས་གྲགས། ཀ་མ་ལ་ཤི་ལའི་ལུགས་དང་ཏུ་
ཤར་གྱི་ལུགས་གཉིས་ལ་རིམ་པ་བཞེན་ཅོན་མིན་པ་དང་ཏོན་མིན་པ་ཟེར་
ཏེ། བོད་སྐད་དུ་རིམ་གྱིས་པ་དང་ཅིག་ཆར་བའི་མིང་རོ། །བསམ་ཡས་ཀྱི་

¹ དགུང་ལོ་སྟོད་ལ་གཅིག་ཆད།

རྒྱལ་ཁྲོན་འདི་དག་གི་དུས་སྤྱི་ཡང་རྒྱ་དང་དཔོན་ཞང་མ་མ་སྤུན་ནས་དམག་
འདྲེན་རེས་འགའ་བྱས་ཤིང་། ལན་ཅིག་དམག་དཔོན་ལྷ་བཟང་སྤྱད་པལ་བྱ་
བས་བོད་དམག་འབྲུམ་ཆོ་གཉིས་ཁིད་དེ། ཤིང་ཁུན་དང་། ཅི་ལྷ་མཁར་དང་།

སྤུན་ཅེའི་ཡུལ་རྣམས་བཅོམ་ཞེས་རྒྱའི་དེབ་ཐེར་ཆེན་མོ་ལས་འབྱུང་།
རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་སྤྲས་སྤྱེ་བཅན་པོ། སྤྱི་ཉིག་བཅན་པོ། ཁྲི་ལྷེ་སྤོང་བཅན་
དང་གསུམ། སྤྲས་ཆེ་བ་རྒྱལ་སྤིད་གཏད་དེ། རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་བྱར་མཁར་
གྱི་ཕོ་བྲང་གཉུག་མ་མཁར་དུ་བཞུགས་ནས་རེ་དགུ་པ་མེ་སྟག་ལ་འདས།
དུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་དུ་སྤྱེ་བཅན་པོ་ཚུ་སྟག་ལ་རྒྱལ་སར་བཏོན། ལོ་
གཅིག་དང་ཆེ་བ་བདུན་སྤིད་བཟུང་ནས་བཅུ་བདུན་པ་ལ་འདས་པར་བཤད།
དཔེ་མ་དག །མེ་ལོང་མར། ཚུ་སྟག་ལ་འབྱུངས་ནས་ཉེར་བརྒྱད་པ་ལ་རྒྱལ་སར་
བཏོན། སྤིད་ལོ་གཅིག་དང་ཆེ་བ་དགུ་བཟུང་ནས་ཉེར་དགུ་པ་ལ་འདས་
པར་བཤད། དཔེ་མ་དག །འཕགས་དང་པོ་ལྷར་ན་སྤྲས་དགུང་ལོ་ཞེ་ལྷ་པ་ལ་རྒྱལ་
སར་བཏོན་དགོས་པས། ཡབ་དུག་ཅུ་ཅ་དགུ་པ་མེ་སྟག་ལ་འདས་པར་ཆོས་
འབྱུང་དུ་འབྱུང་བ་དང་ལོ་གངས་མ་འགྲིག །འཕགས་གཉིས་པ་ལྷར་ན་རྒྱལ་
པོ་དགུང་ལོ་ཞེ་ལྷ་པ་ལ་སྤྲས་འབྱུངས་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་།

དེ་ལྷར་ན་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཅུ་ཅ་དགུ་པ་ཚུ་སྤང་ལ་འདས་པར་ཆོས་
འབྱུང་རང་དུ་འབྱུང་བ་དང་ལོ་གངས་མ་མ་སྤུན་ཞིང་སྤང་ལ་འདས་ཞེས་

༡ ལོ་གའི་ཆོས་འབྱུང་དུ་མ་ཉི་བཅན་པོ་སྤྱེ་བཅན་པོའི་སྤྲས་སྤྱིའང་བཤད་དེ་གཞན་དང་མི་མ་སྤུན།

འབྲུང་བ་ནི་སྤར་མ་དག་པ་སྟེ། སྤར་མ་འདི་ལ་དབང་ཐང་འཕྲུག་པ་གཞན་
 ཡང་མང་ངོ། །དཔེ་ཁ་ཅིག་^༡ ཏུ་སྤར་གྱིས་ཀླུ་མིག་ལོ་བདུན་དང་ཆེ་བ་
 དགུ་བཟུང་བར་བཤད་ལ། འདི་ཉིད་དག་པར་མཛོན་ཏེ། ཀླུ་པོ་འདིས་ཐོད་
 ལ་སྟོགས་སྟུག་ལན་གསུམ་དུ་སྟོམས་པ་གསུང་ཞིང་ཆོས་འབྲུང་གཉིས་ཀྱི་
 ལོ་གངས་བཞིན་བྱས་ན་ལན་གསུམ་མཉམ་ལོང་མེད་དོ། །འདིས་ཡབ་མེས་
 ཀྱི་སྟོལ་བཞིན་བསྟན་པ་ལ་གྲུས་པར་མཛད་ཅིང་། བསམ་ཡས་སུ་སྡེ་སྟོད་
 གསུམ་གྱི་མཆོད་པ་བཙུགས་པའི་མདོ་སྡེ་མཆོད་པ་ནི་དེང་སང་ཡང་མ་
 ཅུབ། དགུང་ལོ་ཉིད་གསུམ་པ་ལ་ཡུམ་ཆེ་སྟོང་གཟའ་གསོལ་^༢ ངན་ཞུས་ཏེ་
 འདས།

དེ་ནས་སྤར་མ་འབྲིང་པོ་སྟེ་ཉིག་བཙན་པོ་ལ་ཀླུ་མིག་གཏད་པར་འོས་
 གུང་སྟོན་ནམ་པས་རྟ་བཤོགས་ནས་བཤོངས། རྩང་བ་ཁྲི་ལྷེ་སྟོང་བཙན་སྟུ་ནར་
 མ་སོན་པ་ལ་ཀླུ་པ་སར་བཏོན་པ་སད་ན་ལེགས་འཛིང་ཡོན་ཞེས་གྲགས།
 ཀླུ་ཁམས་ལ་དབང་བསྐྱར་ཏེ་དགོ་བཙུའི་ཁྲིམས་བཙས་ཤིང་། ཡབ་མེས་
 ཀྱི་བཞེངས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབུལ་བ་
 དང་། ལོ་བཅའ་མང་པོས་སྟོན་མེད་པའི་མདོ་དང་སྐྱ་བསྐྱར་བའི་ཞབས་ཏོག་
 མཛད། ཀླུ་སྡེ་དཀར་རྩང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཡང་བཙེགས་པར་གྲགས།
 འདི་དང་སྟེ་བཙན་པོའི་དུས་སུ་ཡང་རྒྱ་དང་དམག་འདྲེན་རེས་བྱང་བ་

^༡ གྱི་གྱི་སྟུན་སྟེའི་ཆོས་འབྲུང་སོགས།
^༢ བཙུན་མོ་ཐོང་ལོང་གཟའ་ལ་སྟག་དོག་བྱས།

དེབ་ཐེར་ནས་འབྱུང་ངོ་། །རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་སྤྲས་གཙང་མ། དར་མ། རལ་བ་
ཅན། ལྷ་རྩེ། ལྷུན་གྲུབ་དང་ལྷ་བྱ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་དུ་ལྷ་རྩེ་ལྷུན་གྲུབ་གཉིས་
གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་དང་། མེ་ལོང་མར་སད་ན་ལེགས་ཀྱི་སྤྲས་ལྷེ་ཁྲི་དང་།

དེ་ལ་སྤྲས་ལྷ་བྱུང་བར་བཤད་པ་ནི་མ་དག་ཅིང་། མེས་སྲོང་བཙན་
གྱིས་ལུང་བསྟན་མཛད་པར་ཁྲི་སྲོང་ལྷེ་ཏུ་བཙན་ནས་གདུང་རབས་གཉིས་
ན་བྲག་ན་རྡོ་རྩེའི་སྤྲལ་བ་རལ་བ་ཅན་འབྱུང་བར་གསུང་པ་དང་ཡང་མ་
མཐུན་ནོ། །གཙང་མ་རབ་ཏུ་བྱུང་། ལྷ་རྩེ་དང་ལྷུན་གྲུབ་གཉིས་ཚུང་དུ་ལ་
འདས། དར་མ་རྒྱན་ཡང་ཆོས་ལ་མི་དགའ་བས་ཁྲི་རལ་བ་ཅན་དགའ་ལོ་
བཅུ་གཉིས་པ་ལ་རྒྱལ་སར་བཏོན། ལོ་འདི་ཁྲི་སྲོང་ལྷེ་བཙན་འདས་ནས་ལོ་
སོ་གཉིས་ལོན་པའི་མེ་བྱ་དེ་ཡིན། ལྷ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་དུ་ལོ་བཙེ་བརྒྱད་པ་
ལ་རྒྱལ་སར་བཏོན་པར་བཤད་ཀྱང་སྤྲ་མ་ལྟར་འབྱུང་བ་མང་ངོ་། །བཙན་
མོ་དཔལ་གྱི་ངང་ཚུལ་ཁབ་ཏུ་བཞུགས་ཤིང་། བྲན་ཁ་དཔལ་ཡོན་གྱིས་སློན་
པོ་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་ཁམས་ལ་དབང་བསྐྱུར། བརྩེ་ཏ་རི་ན་མི་ཏ་དང་ཤི་ལེལ་གྱོ་
ཏེ། ལྷ་ན་ཤི་ལ་སོགས་སྟུན་ངངས། ལོ་རྒྱུ་བ་ཀ་ཙོག་ཁང་གསུམ་གྱིས་ཆོས་
བསྐྱུར། དགོ་འདུན་གྱི་སྤེ་མང་པོ་བཙན་ནས་སློམ་གྲ་བཤད་གྲ་འདུལ་གྲ་
རྣམས་དར་བར་མཛད་ཅིང་།

རབ་བྱུང་རེ་རེའི་ཞབས་ཏོག་ཏུ་འབངས་མི་བྲིམ་བདུན་བདུན་འབུལ་
བ་དང་། ལྷན་གཡས་གཡོན་ལ་གོས་དར་ཡུག་བཏགས་པའི་སྟེང་དུ་རབ་

བྱང་རྣམས་འཁོད་པ་དབུ་ཐོག་ཏུ་བཞུགས་པར་མོས་པས་དག་འདུན་དབུ་
 སྡེ་གཉིས་ཞེས་བྲགས། ཏུ་ཤང་རྫོའམ་འོན་ཅང་རྫོད་པེ་མེད་བཟ་གིས་དག་
 འཕེལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཡང་བཞེངས་ཏེ་^༡བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་
 རྒྱས་པར་མཛད། འདིའི་དུས་སུ་ཡང་རྒྱ་དང་དབོན་ཞང་མ་མ་ཐུན་ནས་བོད་
 དམག་ཁྲི་ཆོ་མང་པོ་བྲངས་ཏེ། རྒྱའི་ཡུལ་མཁར་རྣམས་བཙོམ་པའི་མོད་ལ་
 བོད་ཀྱི་མཆོད་གནས་རྣམས་ཀྱིས་བར་བྱས་ནས་དབོན་ཞང་སོ་སོ་ནས་
 དབུ་སྟུང་མཛད་པའི་ཆད་མལ་གྱི་ཡི་གེ་ལྷ་སའི་རྫོང་འཕྲོ་ཡོད།

^༢དེ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ཆོས་ལ་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་པ་སྤྲིག་ཚོན་རྣམས་ཀྱིས་མ་
 ཐེག་ནས་ཆོས་ཁྲིམས་བཞེག་པར་གྲོས་བསྟུར་བ་ན་རྒྱལ་པོ་མ་བཀོངས་ན་
 ཆོས་ཁྲིམས་འཛིག་མི་བྱུང་བ་ལ་ཁ་འཆམ། ལ་ལ་ན་རེ་རྒྱལ་པོ་བཀོངས་
 གུང་ལྷ་སྤྲས་གཙང་མ་དང་། ཚོན་པོ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཆོས་ལ་དགའ་ཆེས་བས་
 འཛིག་མི་བྱུང་བར་བ་བཞིན། ཐོག་མར་ལྷ་སྤྲས་སྤྲ་གོ་མོན་ལ་བཅུག། ཆོས་
 ཚོན་ཆེན་པོ་བཅུན་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུས་སོ་ཞེས་སྤྲ་མ་བྱས་ནས་ཉེས་
 མེད་ལ་བཀོངས་ཤིང་། བཅུན་མོ་འང་དེའི་མོད་ལ་སྟེབས། དེ་རྗེས་རྒྱལ་པོ་
 དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་པ་ལྷགས་བྱའི་ལོ་ལ་སྤྲས་སྟག་སྟ་ཅན་དང་། ཅོག་རོ་ལྷ་
 ལོད་གཉིས་ཀྱིས་ཞལ་ལྷག་པར་བསྐྱོར་ནས་^༣བཀོངས། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་

༡ རབ་གནས་མ་བྲག

༢ རྒྱ་དང་རྒྱ་བོད་འཆོམས་ནའང་ཡོད།

༣ པོ་བྲང་ཉམ་པར།

བོད་ཁམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ནི་སྐྱུམ་ཟད་ཀྱི་མར་མེ་བཞིན་ཟད། དགེ་བ་
བརྟའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ནི་སོག་རུལ་ཀྱི་ཕོན་ཐག་བཞིན་ཞིག་ནག་ཕྱོགས་ཀྱི་
སྦྱོད་བ་ནི། དུལ་ངན་ཀྱི་རྒྱུང་འཕྲོ་བ་བཞིན་ལངས་ནས་ལོ་པཎ་དང་མཆོད་
གནས་རྣམས་ལ་ཞབས་ཏྲིག་མེད་པར་སོ་སོར་དུལ་ལ་བཞུགས་པར་གྱུར་
ཏོ། །ལྷགས་བྱ་འདི་ལ་སྤྲིག་སྒྲོན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་བཞིན་གཅེན་ཁྲི་དར་མ་
འུ་རུམ་བཅན་ལོ་སོ་དགུ་བ་ཞིག་རྒྱལ་སར་བཏོན་ཉིན་སྤུ་རང་དབས་
རྒྱལ་ཏྲི་རེ་ནང་སྒྲོན་དུ་བསྐྱོས། མེ་ལོང་མར་དར་མ་ས་མོ་སྤང་ལ་འབྱུངས་
པར་གསུང་བས་རལ་བ་ཅན་ཀྱི་གཙུང་དུ་མཛད་དེ། ཆོས་འབྱུང་གཞན་དུ་
ཡང་ལུགས་འདི་བཞིན་བྱེད་པ་ཡོད། དེ་ནས་བཅན་པོའི་ལུགས་ལ་གདོན་
གསོལ་ཏེ།^༡ ཐབས་དུ་མའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོ་ཐར་པའི་རྟེན་རབ་
ཏུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཅམ་ཡང་མེད་པར་བྱས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་
པོ་ཆེ་མང་ནས་བསྟུབས། འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་སྦྱེ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱིས་བཅན་པོ་
ལ་སྤང་ཞེས་དུད་འགྲོའི་མིང་ནས་འབོད་པ་སྟེ་འོས་པ་ཉིད་དོ། །

མཁན་པོ་དང་ཁྲི་སྒོར་ལྟེ་བཅན་མཆོད་ཡོན་གྱིས་ཤིང་ལུག་ལ་རབ་
བྱུང་གི་བསྟན་པ་བཙུགས་པ་ནས། བསྟན་པ་བསྟུབས་པའི་ལུགས་བྱ་འདི་
ཡན་ལ་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བདུན་ཐལ། འུ་སྒྲོན་ཆོས་འབྱུང་དུ་རྩ་ལུག་ལ་རབ་
བྱུང་གི་བསྟན་པ་བཙུགས་པར་བཤད་པ་ནི་བསམ་ཡས་ཀྱི་མང་མེ་ཡོས་ལ་

༡ ལོ་ལྷ་སྤྱིད་བཟུང།

༢ ལས་ངན་མཛོན་གྱུར།

བཏིང་ཞེས་^༡དབང་ཐང་འཕྲུགས་པའི་ཤྱགས་ལས་ཡིན། དུས་དེར་ཡང་རྫོ་
 བོ་རྣམ་གཉིས་རང་རང་གི་ཁྲིའི་འོག་དུ་སྤྲོད་གོས་པ་མ་གཏོགས་ལྟ་ས་དང་
 བསམ་ཡས་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་ཁང་ཆེ་བ་རྣམས་འཛིག་མ་ཐུབ། དེ་བཞིན་དུ་
 སྤར་འགྱུར་གྱི་བཀའ་གཏོས་པལ་ཆེར་མ་རུབ་ཅིང་ཁྲིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲུས་
 བར་བྱས་པ་དང་། གྲོང་དང་རི་སྤུལ་དུ་སྤྲུགས་པ་ཏེན་སྐྱེ་བོར་གྱུར་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་ནང་ཏིང་དེ་འཛིན་ཐབ་མོ་ཉམས་ལེན་ཀྱང་རྒྱུ་ཆགས་པ་སྟེ། ཕྱིས་སུ་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་འབྱུང་བའི་འཕུལ་ལོ། །དུས་དེར་ལྟ་ཁང་དཔལ་གྱི་
 རོ་རྩེ་ཡེར་བར་བཞུགས་པ། ཀྱུལ་པོ་སྟེག་ཅན་གྱི་གཏམ་གསན་པས་སྟོང་
 རྩེ་བྱུང་བར་ཅན་འཕྱུངས་ཤིང་། མ་ཅིག་དཔལ་ལྡན་གསུང་གིས་ཀྱང་བསྐྱུལ་
 བ་ལས་ཆས་བསྐྱར་བས་ལྟ་སར་བྱོན།

ཀྱུལ་པོའི་དབྱལ་བར་ལྷགས་མདའ་བསྐྱུན་ནས་བཀོངས།^༢ ཀྱུལ་པོ་
 སྟེག་ཅན་གསོད་ན་འདི་བཞིན་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་སྐད། བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་དཔའ་བོ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་མཛད་པ་སྟེ། དེད་དཔོན་སྟོང་རྩེ་
 ཆེན་པོས་མི་ནག་མདུང་ཐུང་ཅན་བསད་པ་བཞིན་ནོ། །མཛད་པ་ཁམ་
 ཆེས་པའི་དོན་གྱིས་བཞུགས་མ་རུས་པར་མདོ་ཁམས་སུ་བྱོན་པར་
 སྐད། འདི་ཡང་ཀྱུལ་པོའི་བཀའ་ཆེམས་ལས། དེ་ནས་བདུད་གྱི་སྤུལ་པ་
 སྟེ། ཀྱུལ་པོ་དུད་འགྲོའི་མིང་ཅན་འབྱུང་། །དེ་ཡི་སྤྲུགས་ལ་གདོན་གསོལ་

^༡ དཔེ་མ་དག

^༢ ཤིང་ཐང་།

ནས། །ལྷ་ཁང་དགེལ་ཞིང་དམ་ཆོས་བསྐྱབ། །སྤེ་སྟོང་འཛིན་པའི་སྟོལ་ཀྱང་
གཙོད། །ཆོས་མཛད་ཐམས་ཅད་གསོད་ཅིང་འཛོམས། །སླེགས་བཅ་ཐམས་
ཅད་མེ་ལ་བསྐྱེག། །སྒྲ་མ་སྟོབ་དཔོན་བླ་དུ་བསྟོལ། །རབ་བྱུང་བཅུན་པ་
ཆོས་དང་འབྲེལ། །དག་འདུན་རྣམས་ལ་ཤན་པ་འཛོལ། །སངས་རྒྱས་ན་
བཟའ་ཚུ་ལ་སྐྱུར། །རྟེན་གསུམ་མཆོད་ཆ་དོ་ཡིས་བརྟུང་། །ཆོས་ཀྱི་མིང་
ཡང་མེད་པར་བྱེད། །དེ་ནས་ཡེར་པའི་བྲག་ཁུང་ན། །བྲག་ན་རྩོལ་སྐྱེལ་
བ་སྟེ། །དཔལ་ཞེས་བྱ་བའི་དག་སྟོང་གིས། །སྤྲིག་ཅན་རྒྱལ་པོ་སྟོལ་བར་
འགྱུར། །དེ་ནས་ལོ་སྟོར་^༡འགའ་ཡི་བར། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་མེད་པར་
འགྱུར། །ཞེ་མ་སེམས་ཅན་སྟོང་རེ་རྩེ། །ཞེས་ལུང་བསྟན། དེའི་ཆེ་བཅུན་
མོ་རྒྱུང་བའི་སྟོ་བར་གདུང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲས་གཅིག་ཆགས་ཡོད་པ་ལ་བཅུན་མོ་
ཆེ་བས་ཀྱང་སྤྲས་སྟོ་བར་ཡོད་ཅེས་རྟུན་བྲས་ཤིང་། རྒྱུང་བ་ལ་གདུང་རྒྱུད་
འབྱུངས་པའི་ཆེ་སྤྲང་མའི་བྱ་རྒྱུས་མ་ཁད་གཅིག་ཤིང་ལ་བཅར་ནས་
ང་ལས་སྤྲས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ན་སྟོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུམ་གསུང་བ་བཞིན་
བརྟན་དུ་བཅུག་པས། མངའ་བདག་ཡུམ་བརྟན་ཞེས་གྲགས། གདུང་རྒྱུད་ལ་
ཆེན་མས་གཞོན་དོགས་ནས་ཉིན་མཆན་དུ་ཉི་འོད་དང་མར་མའི་འོད་ཀྱིས་
བསྐྱུངས་པས་འོད་བསྐྱུངས་ཞེས་གྲགས། སྐྱེ་མཆེད་སྐྱེ་ནར་མ་སོན་ཀྱང་
སྟོན་པོ་ཆོས་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱེས་ནས་རྩོ་བོ་རྣམ་གཉིས་བྲི་སྟེངས་

^༡ ལོ་སྟོར་དུག་དང་ལོ་རྒྱུང་ལ།

སྤྱི་ལོ་འདྲེན་པ་དང་། ལྷ་ཁང་ཞིག་པ་སྦྲར་གསོ་བ་སོགས་དགོན་མཆོག་
ལ་གྲུས་པར་མཛད་དོ། །

སྤོང་བཅན་ནས་འོད་སྤངས་ཀྱི་བར་ནི་འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་ལས། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ། རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་བྱ་བ་བྱེད། །བྱང་གི་
ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །དེ་ཡི་ཆེན་འབྱུང་བར་འབྱུར། །ལྷ་ལྷན་ཡུལ་ཞེས་
བྱ་བ་ཡི། །གངས་ཅན་རི་ཡི་ནང་གནས་པའི། ཀླུ་པོ་མི་ཡི་སྤྱ་ཞེས་པ། །ལི་
ཙ་བྱི་རྣམས་རིགས་སུ་བྱུང་། །དེ་ཡང་སྤྲགས་ཀྱི་དོན་བྱབ་སྟེ། །ལོངས་སྤྱོད་
ཆེ་དང་ལྷན་པར་འབྱུར། །རིག་པ་ལོངས་སྤྱོད་ལྷན་ཞེས་བྱ། །མི་ཡི་བདག་
པོས་དེ་ཡང་བསྐྱབ། །ལོ་ནི་བརྒྱུད་ཅུར་རྒྱལ་སྤྱིད་བྱེད། །དེས་ནི་རྒྱན་
མ་རྣམ་པར་སྤང་། །ལོ་ནི་བརྒྱུད་ཅུར་རྒྱལ་སྤྱིད་བྱེད། །དེས་ནི་རྒྱན་མ་
རྣམ་པར་སྤང་། །རྒྱལ་པོ་དེས་ནི་སྤྲོག་སྤངས་ནས། །དེར་ཡང་སྤྲགས་ནི་
སྤྱར་འབྱུབ་སྟེ། །ཞི་དང་རྒྱས་པ་སྤྱིད་བྱེད་པའོ། །འཇིག་རྟེན་སྦྱོར་མ་ཞེས་
གྲགས་དང་། །སྤྱ་མོ་གོས་དཀར་མོ་དང་ནི། །དཀར་མོ་ཆེན་མོ་གཞན་པར་
བཅན། །རྟག་ཏུ་ཡིད་ནི་མི་སྦྱོ་བའོ། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་པོ་མང་པོ་ནི། །རྣམ་པ་དུ་
མ་མང་པོ་དག །ཁ་དོག་སྣ་ཆོགས་སྣ་ཆོགས་གཟུགས། །ཁ་བ་ཅན་གནས་སྤྱ་
སྤྱིའི་རྒྱལ། །དེ་ཡང་སྦྱོན་པ་ཆོས་བྱེད་པའོ། །

ཁྱུ་མཆོག་ཁྱུ་མཆོག་བཟང་པོ་དང་། །ས་འོད་དེ་བཞིན་ས་འོད་
བཟང་། །དེ་བཞིན་པ་རོལ་གཞོན་ཉིད་དང་། །རྟེན་པའི་འགྲོས་ཤེས་བརྟན་

བ་ཡི། །ས་བསྐྱང་དང་ནི་བེའུ་དང་། འོད་ལྡན་ཉིད་ནི་སྤྱི་མ་ཡིན། །ཐ་མར་
འཆར་རྒྱལ་ངང་ཚུལ་ཏེ། །ཁྲ་སྒྲིལ་མ་བ་སྣ་ཆོགས་ཡིན། །དེ་འོག་ལུགས་ནི་
རྣམ་གཞིག་ཅིང་། །སྤྱི་རོལ་སྤྱེད་གྲུ་ཉི་བར་སྤྱོད། །ཞེས་ལུང་བསྟན་བ་ཡིན་
ཏེ། བྱང་གི་སྤྱོགས་དང་ཁ་བ་ཅན་ནི་གྲགས་ཆེ་ཞིང་། ལྷ་ལྡན་ནི་ལྷ་སའོ། ལོ་
བརྒྱད་ཅུར་རྒྱལ་སྤྱིད་བྱེད་བ་ནི་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་གཉིས་བཞུགས་ཤིང་། བར་
དུ་མང་སྤོང་མང་བཅན་གྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྱིད་ཅུང་ཟད་མཛད་པའོ། སྤྱོལ་མ་
དང་། གོས་དཀར་མོ་དང་། དཀར་མོ་ཆེན་མོ་ནི་བཅུན་མོའི་མཆོག་གསུམ་
སྟེ་ཀོང་ཇོ་དང་། བལ་མོ་བཟའ་དང་། འབྲི་བཟའ་ཐོད་དཀར་རོ། །ལི་ཅ་བྱིའི་
རིགས་སུ་བྱུང་བ་ནི་ཡངས་པ་ཅན་པའི་རྒྱུད་ཡིན་བ་སྟེ། མེ་ལོང་མར་ཤུག་
རི་བྲག་པའི་རྒྱུད་དུ་མཛད་པ་ལ་ཅོ་འདྲི་བའོ། །ཁྲ་སྒྲིའི་རྒྱལ་ནི་ལུ་བ་སྤྱོགས་
ཏ་ཟིག་གི་ཡུལ་ལ་ཡང་དབང་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོ་མང་པོ་ནི་
འོག་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཏེ། ལྷ་མཆོག་ནི་གྱང་སྤོང་རོ། །ལྷ་མཆོག་བཟང་
ནི། འདུས་སྤོང་རྣམ་འཕྲུལ་ལོ། །ས་འོད་ནི་མེས་ཨག་ཆོམ་སོགས། ས་འོད་
བཟང་ནི་ཁྲི་སྤོང་ལྷེ་བཅན་རོ། །པ་རོལ་གནོན་ནི་ལུ་ནི་བཅན་པོའོ། །རྒྱང་
པའི་འགྲོས་ནི་སད་ན་ལེགས་སོ། །ས་བསྐྱངས་ནི་རལ་བ་ཅན་རོ། །བེའུ་ནི་
སྤང་དར་མའོ། །འོད་ལྡན་ནི་འོད་སྤངས་སོ། །ཐ་མར་འཆར་རྒྱལ་ངང་ཚུལ་
ནི་ཉི་མ་ཤར་བའི་སྤྱོགས་ནས་བོད་ལ་དབང་བྱེད་པའི་རྟོར་རྒྱལ་པོ་སྟེ། ཁྲ་
སྒྲིའི་རྣམ་བ་སྣ་ཆོགས་ཡིན། ཞེས་བ་དང་འགྲིག་ཆབས་ཆེའོ། །འོད་སྤངས་

ཀྱི་འོག་ནས་ཐོད་སྦྱིལ་དབང་བའི་ཀླུ་ལོ་མེད་པས་ལྷགས་རྣམ་པར་
བཞིག་གོ། དེ་ནས་འོད་སྤངས་དང་། ཡུམ་བརྟན་གཉིས་སྤྱིད་ལ་མ་འཆམ་
པར་སྤུ་མས་གཡོ་རུ་དང་། སྤྱི་མས་དབུ་རུ་བཟུང་ནས་འཁྲུག་པ་བྱས། འོད་
སྤངས་ཀྱིས་ལོ་དྲུག་ཅུ་བཞུགས་ཤིང་། ཉི་ཤུ་ཅུ་དགུ་ལོན་དུས་ཇེ་འཁོན་གྱི་
འཁྲུག་པ་བྱུང་།

དེ་ནས་ལོ་བརྒྱད་ན་བང་སོ་རྣམས་བཞིག་པ་ཡིན་ཞེས་མེ་ལོང་མར་
འབྱུང་། དེའི་སྤྲས་དཔལ་འཁོར་བཅན་ཏེ་དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་པ་ལ་ཤར་ཁ་
ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་པར་སྦྱགས་ཀྱིས་བཏོངས། དེའི་སྤྲས་བཟ་ཤིས་བཅེགས་
པ་དང་སྦྱིད་ལྡེ་ཉི་མ་མགོན་གཉིས། དང་པོའི་སྤྲས་དཔལ་ལྡེ། འོད་ལྡེ་སྦྱིད་ལྡེ་
སྦྱང་གྱི་ལྡེ་གསུམ། དང་པོ་དཔལ་ལྡེ་ནས་རྒྱུད་པ་ལས་སྦྱོད་མངའ་རིས་སྦྱང་
རྣམས་སུ་བྱུང་སྟེ། ད་ལྟའི་རྫོང་ཁ་བདག་པོ་སོགས་སོ། །ཆུང་བ་སྦྱིད་ལྡེས་
ཤངས་རྟ་ནག་གི་བདག་མཛད། སྤྲས་དྲུག་བྱུང་བ་ལས། ལུས་དང་། འཇད་
དང་། ཉང་སྦྱོད་ཀྱི་ཅད་པོ་རྣམས་མཆད། འབྲིང་པོ་འོད་ལྡེ་ལ་སྤྲས་བཞི་བྱུང་
བའི་ཆེ་བ་ལ་གཡལ་གྲེ་དང་། ཉང་སྦྱོད་སྦྱག་ཆ་ལ་གྱི་ཅད་པོ་རྣམས་མཆད།
སྤྲས་གཉིས་པ་ཁྱི་ལྡེའི་རྒྱུད་ནི་ཤར་ཙོང་ཁ་མདོ་སྦྱང་མཆད། ད་ལྟའི་ལྟོ་རོ་
པོ་ཆེ་ས་ཡང་ཁྱི་ལྡེའི་རྒྱུད་དུ་མེ་ལོང་མར་བཤད། སྤྲས་ཉག་ལྡེའི་རྒྱུད་ནི་
གཡལ་རུ་དང་སྦྱིན་མཁར་དུ་བྱུང་། སྤྲས་ཁྱི་ཆུང་གིས་ཡར་གླངས་སུ་བྱོན་
ནས་སྦྱ་མཁར་འཆིང་ང་སྦྱག་ཅེ་བཟུང་། དེའི་སྤྲས་འོད་སྦྱིད་འབར། དེ་ལ་

སྤྲུལ་བུ་རྒྱུ་བའི་ཆེ་བ་རྗེ་མྱ་ཐིམ་འབར་དང་། གཙུང་པོ་སྤྲུལ་བུ་ལས་
དང་པོ་ནས་རྒྱུད་པ་ལ་གཡུ་ཐོག་སྤྲུལ་པོ་བ། འཕྱིར་ང་བ། དོན་མཁར་བ། ཐང་
འཁོར་ཅད་པོ་རྣམས་སོ། །

གཙུང་པོ་སྤྲུལ་བུ་ནི་ལྷ་བཅད་དང་གཡུ་ཅན་གཉིས། ད་ར་དང་ལྷན་པོ་
གཉིས། འོད་བཅན་དང་གྲུང་བཅན་གཉིས་ཏེ་བྲག་པོ་སྤྲུལ་པོ་སྤྲུལ་གཉིས་ནས་
རྒྱུད་པ་ནི་ཁ་འབྲུག་གིས་བྱེད་པ། ལྷ་མིག་གོག་པོ་ན་ཡོད་པའི་ལྷ་རྣམས་
སོ། །གཡུ་ཅན་གྱིས་བྲུ་ས་བཟུང་། དེའི་སྤྲུལ་པོ་དགའ། དེ་ལ་སྤྲུལ་གསུམ་
ཡོད་པའི་ཆེ་བ་བྲུ་ས་ལྷ་ཆེན་དུ་གྲགས་པ་སྤྲུལ་པོ་སྤྲུལ་བྲུ་སའི་ལྷ་ཁང་བཞེངས།
སྤྲུལ་གཉིས་པ་སྤྲུལ་པོ་དང་མ་ལ་གཙུག་ལྷེ། སྤྲུལ་གཙུག་ལྷེ་པོ་རྣམས་འབྱོར། རྩོམ་
སྤྲུལ་ལས་དང་སྤྲུལ་བའི་རྒྱུད་། རྩོམ་རྣམས་འབྱོར་གྱིས་འབར་ཆོགས་བཟུང་
ཞིང་། རྩོམ་ལས་གྱིས་སྤྲུལ་བྱེད་པའི་གཟིམ་ཁང་དཀར་པོ་བཅེགས་ཏེ་བཞུགས།
སྤྲུལ་གཙུག་གིས་བྲུ་ས་དང་དེས་སྤྲུལ་བཟུང་ཞིང་། དེ་ནས་རྒྱུད་པ་ཡར་འདུ་
བའི་ལྷ་རྣམས་ཡིན། རྩོམ་རྣམས་འབྱོར་ལ་རྩོམ་འབག་ལྷ་ཆེན། ལྷ་ངམ་འོད་
པ་སྤྲུལ་གསུམ་རྒྱུད་། གཉིས་པས་འཆད་སྤྲུལ་གྱི་གདན་ས་མཛད་དེ་ལྷ་
ལུང་གི་དབང་སྤྲུག་ཅེས་གྲགས། རྩོམ་འབག་ལ། རྩོམ་འབྱུང་མགོན། ལྷ་འབྱོ་
མགོན། ལྷེ་པོ། ལྷེ་ཆུང་། རྩོམ་ལྷེ་པོ་སྤྲུལ་བྲུ་ས་ལྷ་ཆེན་གྱི་གདན་ས་མཛད་པ་གཞན་དོན་སྤྲུལ་ལས་ཆེ།
དང་པོས་གཙུང་རྣམས་ཐ་
དད་དུ་ཐོག་ནས་པོ་བྲང་གནས་རྒྱུང་བཏབ། དེའི་སྤྲུལ་པོ་པོ་སྤྲུལ་བྲག་གིས་

ཀྱིས་པོ་བྱང་རྩིང་མ་བཅིགས། དེ་ལ་ལྷ་བྲག་ཁ་བ་དང་མངའ་བདག་གྲགས་
བ་རིན་ཆེན་ཏེ་སྤྲས་གཉིས་བྱང་བ་མངའ་ཐང་དཔལ་འབྱོར་ཤིན་ཏུ་ཆེ། བྱི་
མ་དེ་ལ་སྤྲས་གསུམ་འབྱུངས་བའི་ཆེ་བ་སྒོ་གྲོས་འོད་དེ་འདིས་ཀྱང་འཆད་
སྤྱིལ་གྱི་གདན་ས་མཛད། རྒྱུང་བ་ལྷ་བཙུན་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་བཟང་པོ་སྟེ།

གདན་ས་མཐེལ་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་ཀླུ་རབས་ཀྱི་དེབ་ཐེར་ཆེན་མོ་
མཛད། རྫོང་ཀླུ་གྱི་སྤྲས་རྫོང་འབད། དེ་ལ་སྤྲས་གཉིས་བྱང་བའི་ཆེ་བ་ལྷ་
བྱུང་ཁང་ལ། འདིས་ཀྱང་འཆད་སྤྱིལ་གྱི་གདན་ས་མཛད། རྒྱུང་བ་རོང་ཁྲིམ་
པོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དཔོན་དུ་སྤྱན་བྱངས། ལྷ་ཁྲིམ་པོ་བར་གྲགས་ཏེ་དེའི་གདུང་
རིགས་ད་ལྷ་ལྷོ་རྒྱུད་བྱུང་དང་། ས་སྤྲད་སྤྱང་ཅིགས་ན་ཡོད། དཔལ་འཁོར་
བཅན་གྱི་སྤྲས་གཉིས་བ་ཉི་མ་མགོན་གྱིས་མངའ་རིས་སྤྱ་བྱོན་ནས། སྤྱ་
ཉེངས་ཀྱི་ས་ཆར་སྤྱ་མཁར་ཉི་བཟུང་བཅིགས་ཏེ་ཆབ་སྲིད་བསྐྱུངས། དེ་ལ་
སྤྲས་རིག་བ་མགོན། བཟ་ཤེས་མགོན། ལྷེ་གཙུག་མགོན་ཏེ་གསུམ་བྱང་བ་
ལ་ལྷོད་གྱི་མགོན་གསུམ་ཟེར། དང་པོས་མང་ཡུལ། གཉིས་བས་སྤྱ་ཉེངས།
གསུམ་བས་ཁང་ཁུང་བཟུང། བྱི་མ་ལྷེ་གཙུག་མགོན་འདི་ལ་སྤྲས་འཁོར་རེ་
དང་སྟོང་ངོ་གཉིས།

སྟོང་ངོའི་སྤྱ་ཆེའི་སྟོད་ལ་རྒྱ་ག་རྩ་དང་། དེ་ལ་རྩ་རྩ་སྤྲས་གཉིས་བྱང་
སྤྲད་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལྷ་ལྷ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཅེས་གྲགས་སོ། །མཐོ་ལྷིང་

༡ ཆོས་ཀླུ་པོ་བྱང་ལ་ཟེར།

གི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པ་དང་། བྱེའུ་མོ་ལོ་བ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་རྒྱ་གར་དུ་ཆོས་
སྟོབ་པ་ལ་རྫོང་བ་མཛད་ཅིང་བཞེས་པ་སྤྱི་ལོ་ལྷ་མོ་ལ་གསུམ་སྟུན་བྲངས་ཏེ། མདོ་
སྐགས་ཀྱི་གསུང་རབ་མང་དུ་བསྐྱུར། ཕྱིས་རྫོ་བོ་སྟུན་འབྲེན་པའི་དུས་
སྟུ་གསེར་འཆོལ་བར་བྱོན་པས་གར་ལོག་གི་རྒྱལ་པོས་བཟུང་། མངའ་
རིས་ནས་གསེར་མང་པོས་སྟུ་བར་བཙུངས་ནའང་རྫོ་བོ་གདན་འབྲེན་ལ་
གཞོད་དོགས་ནས་བསྐྱར་མ་བཅུག་པར་ཆོས་ཕྱིར་སྟུ་སྟོག་བྲང་བ་ཡིན་
འདུག །འདིའི་དུས་སྟུ་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དགྲུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་
ཞིག་ལྷགས་^༡ ཏེ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་། བྱ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་དུ་ནི་འཁོར་རེ་རབ་ཏུ་
བྱུང་བའི་མཆོད་ལེ་ཤེས་འོད་དུ་འང་མཛད། གཅན་ཆེན་པོ་འཁོར་རེའི་སྤྲས་
ལྷ་ལྷེ། དེ་ལ་འོད་ལྷེ། ཞི་བ་འོད། བྱང་ཆུབ་འོད་དང་སྤྲས་གསུམ་བྱང་ལྷེ།

ཕྱི་མ་འདིའི་དུས་སྟུ་རྫོ་བོ་སྟུན་འབྲོངས་པས་མེས་དཔོན་དེ་དག་བོད་
ལ་བཀའ་བློན་ཤིན་ཏུ་ཆེ། འོད་ལྷེའི་སྤྲས་མངའ་བདག་ཅེ་ལྷེ། འདིས་མངའ་
རིས་ཆོས་འཁོར་ཆེན་མོར་^༢ གྲགས་པ་མཛད། དེའི་སྤྲས་འབར་ལྷེ། དེའི་
སྤྲས་བཀྲ་ཤེས་ལྷེ། དེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་རྩ་ལྷེ། རྩ་ག་ལྷེ། བཙན་ལྷེ།
ལྷེ། ཡང་འབྲིས་ལྷེ། གྲགས་བཙན་ལྷེ། གྲགས་པ་ལྷེ། ཨ་སོག་ལྷེ། ཨ་ནན་
སྟེ། དེའུ་སྤྲལ་འདིས་ལྷ་སར་རྫོ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་ཐོག་ཏུ་གསེར་ཐོག་
ལྷེ། དེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་འཛི་དར་ཆེ་ལ། ཨ་འཛི་ཆེ་ལ། ཀ་ལན་ཆེ་ལ།

^༡ ཁྱི་ཐང་རྩྭ་ནའི་ཡིག་ཆངས་ལས་བཤད།

^༢ རྫོག་ལོ་སོགས་མང་པོ་ཁ་ཆེར་བྱོན་པའི་ཞར་ལ་འདུས་ཟེར་མེ་འབྱུག་གོ།

བཏི་ཆེ་ལ། འདི་ནས་ཡ་ཆོའི་ཀླུ་རྒྱུ་ཆད་དེ་སྤྱི་ཤིངས་ནས་མངའ་བདག་
བསོད་ནམས་ལྟེ་སྤྱན་དངས་ནས་ཀླུ་ས་འཛིན་དུ་བཅུག། དེའི་སྤྱི་སྤྱི་
ཏི་ཆེ་ལ་གྱིས་ལྟ་སར་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་དབུ་ཐོག་ཏུ་གསེར་ཐོག་ཕུལ། དེ་
ནས་བཟུང་སྟེ་དེང་སང་གི་བར་དུ་ཡང་བསྟན་པ་སྟོབས་གྱིས་སྦྱོང་བའི་ཆོས་
ཀླུ་ལ་སྟག་ཐོན། དེ་ཡང་མང་ཡུལ་ན་^༡ཤེལ་དང་རྒྱབ་རང་ཀླུ་པོ་གཉིས་
སྟོ་བ་ལ་སྟག། ཟངས་དཀར་གསུམ་གྱི་ཀླུ་པོ་སྟེ་ལྷ་ཀ་དགོ་ལྷན་པ་ཁོ་ན་སྒྲ་
མཆོད་དུ་བཀྱར་ཞིང་། མངའ་ཞབས་གྱི་ཆོས་སྟེ་རྣམས་ནའང་ཆོས་ལུགས་
གཞན་འཛིན་མི་མེད། ལྷ་གཏེ་དབལ་ལྷ་བཅན་པོ་ཡང་དགོ་ལྷན་པ་ཉག་ཅིག་
མཆོད་ཡུལ་དུ་མཛད་ནས་ཁོར་ཐོག་གིས་མཉེས་པར་བྱེད་ཅིང་། མངའ་
ཞབས་ན་ས་སྦྱ་བའི་ཆོས་སྟེ་^༢ཡོད་པ་རྣམས་རང་བབས་སུ་འཛོག།

རྫོང་ཁ་བདག་པོ་ནི་ས་སྦྱ་བ་ལ་ཕྱོགས་མོས་གྱི་སྟེང་ནས་གཙོ་བོར་བོ་
དོང་བ་ལ་ཞབས་ཏོག་བྱེད་ཅིང་། ཆོས་སྟེ་ནས་དགོ་ལྷན་པའི་གྲ་ཆང་ཡོད་
པའང་མཉམ་སྦྱོང་ལྷ་བྱུང་བྱེད། སྟོ་འོ་ནི་རྫོང་ཁ་བའི་དཔོན་ས་སྦྱ་འཕར་བའི་
སྟེ་དཔོན་དུ་འདུག་ལ། དེ་ཡང་དཔོན་ཨམ་དབལ་གྱི་རིང་སྤྱ་སོར་ཆོས་རྩེ་
ཕྱོགས་ལས་པ་དང་། སྤྱིས་རོར་བ་ཀྱན་བཟང་པ་སྤྱན་དངས་པ་ཙ་བའི་སྒྲ་
མར་ཁུར་ཏེ། མངའ་ཞབས་གྱི་ཆོས་སྟེ་རྣམས་སྤྱིར་ས་སྦྱ་བ་དང་། སྟོས་རོར་
པ་ཡིན་ན་མིན་ན་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་དགོ་ལྷན་པ་ལ་སྤང་བྱུང་རེ་ཙམ་ཡང་

^༡ རིགས་ས་མགོན་གྱི་རྒྱུ།

^༢ ཀླུ་སྤྱིང་ཐང་དང་བཞི་སྟེ་སོགས།

སྟོན། དེ་རྗེས་དཔོན་བཟ་ཤེས་མགོན་གྱི་རིང་ཡང་ཆོས་ལུགས་སྤར་བཞིན་
ལ་དགོ་ལས་སྟོབས་ཆེ། མངའ་བདག་ཡུམ་བརྟན་ལ་སྲས་ཁྱིལ་མགོན།
དེའི་སྲས་མགོན་བསྟེན།

དེ་ལ་སྲས་རིགས་པ་མགོན་དང་ཉི་འོད་དཔལ་མགོན་གཉིས་བྱུང་བའི་
ཕྱི་མ་ནས་རྒྱད་པ་རྒྱང་ཤོད། འཕན་ཡུལ་མདོ་ཁམས་རྣམས་སུ་མཆེད།
རིག་པ་མགོན་ལ་སྲས་ལྡེ་པོད་དང་རྫོ་རྗེ་འབར་གཉིས་འབྲུངས་པའི་སྤྲ་མ་
ནས་རྒྱད་པ་ཡང་སྟོད་སྤྱག་པ་ཅན་པ་དང་། །ཐང་ལྷ་བྲག་པ་རྣམས་ཡིན་ལ།
དང་པོའི་རྒྱད་པ་དེང་སང་གི་སྡེ་པ་བསམ་བདེ་བར་གྲགས་པ་འདིའོ། །རྫོ་
རྗེ་འབར་གྱི་སྲས་དབང་སྤྱག་བཅན། དེའི་སྲས་ཆོན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན།
དེའི་སྲས་མངའ་བདག་ཁྱིལ་པ་དེ་ལ་སྲས་ཨ་ཅཱ། ལྷ་དགོ་སྟོང་། ལྷ་བཙུན་
པོ་རྟེ་རྩ་ཇ་དང་གསུམ་འབྲུངས་པའི་དང་པོའི་རྒྱད་པ་འཕྲང་པོ་བ། གྲིབ་
པ། སྟེ་ཐང་པ། ལུམ་པ་བཅད་པོ་རྣམས་ཡིན། བར་པ་ནས་རྒྱད་པ་འོན་
ཏུ་བྱུང་། ཕྱི་མ་ནས་རྒྱད་པ།^༡ བསམ་ཡས་ལྷ་བཙུན་སྟོན་མོར་གྲགས་པ་
དང་། ལྷ་འབྲི་སྒྲུང་པ་གཉིས། དང་པོའི་མེས་དཔོན་ལྷ་བཙུན་^༢ཞེ་བ་འོད་དེ།
འདི་དང་སྤྱགས་པ་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་རྗེ་སྤྱན་སྤྲ་ལ་སྟོ་ཨེ་འབྲུང་ལྷས་ཞེས་
གྲགས།

དེ་ནས་རྒྱད་པ་དེང་སང་གི་སྡེ་པ་བྱ་ཆལ་བ་དང་ལྷ་སྒྲིང་དཀར་

^༡ རྫོ་པོ་བསམ་ཡས་སུ་བྱོན་པ་འདིའི་དུས།

^༢ ཁ་ཆེ་པཌ་ཆེན་བསམ་ཡས་སུ་བྱོན་པ་འདིའི་དུས།

བཤོ། །ཆ་རོང་ཅད་པོའི་གྲགས་པའང་འདི་རྣམས་དང་གཏུང་རུས་གཅིག་
 ཅིང་། དེ་ནས་རྒྱད་པ་དང་སང་གི་སྡེ་པ་ལྟ་བུ་རི་བཤོ། རི་སྐད་གོང་དུ་བརྗོད་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་ནང་ནས་བསམ་ཡས་ཅད་པོ་ཆ་ན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆན་
 དང་། མངའ་བདག་གི་པ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ནི་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་ལ་བཀའ་བྱིན་
 ཆེ་བར་སེམས། དེའི་ཚུལ་ཡང་རྒྱལ་པོ་སྡེ་ག་ཅན་གྱིས་བསྟན་པ་བསྟུབས་
 པའི་དུས་སུ་གཙང་རབ་^༡གསལ། གཡོ་དགེ་^༢འབྱུང་། དམར་^༣ཤྱ་ལྷ་
 བོ་དང་གསུམ་ཚུ་པོ་རི་ནས་མདོ་སྐད་དུ་བྱོན་ཏེ། དན་ཏིག་ཤེས་གྱི་ཡང་
 དགོན་དུ་བཞུགས་པ་ལ། ལྷ་ལྷ་གསལ་འབར་བྱ་བས་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་
 རྒྱས་ནས་མིང་དགེ་བ་རབ་གསལ་དུ་བཏགས། ཕྱིས་ལྷ་གསལ་རབ་ཆེ་བས་
 དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེས་གྲགས། སྤར་རྩ་ཤང་གི་ཤང་དང་གྱི་ཤང་བྱ་བ་
 ལས་གྱི་ཁ་སྐོང་དུ་བཙུག་ཏེ་བསྟེན་རྗོགས་གྱི་སྟོམ་པ་མཐོས། མེ་ལོང་མར་
 སྒྲ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དབྱ་སྟོད་ཞོགས་སུ་འབྱུངས་ནས་ཁམས་སུ་
 སྟོམ་པ་ལེན་པར་བྱོན་པར་བཤད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མ་དག་པ་སྟེ།

རྒྱལ་རབས་གོག་པོས་ལྟན་ཅ་འཆག་ཅེས་པའང་འདི་འདྲའི་རིགས་
 ལོ། །དེ་ནས་ལོ་ལྷ་ཙམ་ལོན་པ་ན་ཆ་ན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་བདག་
 རྟེན་མཛད་དེ། དབུས་ནས་སྤྲུམ་མེས་ཚུལ་བྲིམས་ཤེས་རབ། འབྲིང་ཡེ་ཤེས་

༡ འཇད་པ།

༢ བོ་དོང་པ།

༣ སྟོད་ལྷང་པ།

ཡོན་ཏན། རྒྱུ་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས། སྤྲ་ཚུལ་ཁྲིམས་སློབ་གྲོས། སུམ་པ་
ཡེ་ཤེས་སློབ་གྲོས་དང་ལྷ། གཙང་ནས་ལོ་སྟོན་དེ་རྗེ་དབང་ཕྱུག །ཆོང་བཙུན་
ཤེས་རབ་སེལ། མངའ་རིས་པ་འོ་བརྒྱད་སྟུན་གཉིས། བོ་དོང་པ་ལྷ་པ་དེ་
ཀར་དང་ལྷ་^༡མི་བརྒྱ་ཁམས་སུ་སྟོན་པ་ལེན་དུ་བ་བརྒྱུད་པ་སྤྲ་ཆེན་པོས་
མཁན་པོ། གཙང་དང་གཡོ་གཉིས་ཀྱིས་ལས་སློབ་དང་གསང་སྟོན། དམར་
དང་རྩ་ཤང་གཉིས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་ཁ་བསྐོང་བྱས་ཏེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་
ཐམས་ཅད་དབྱས་སུ་བྱོན་པ་བསམ་ཡས་སུ་བྱག་ཐེབས་ཏེ། ཆ་ན་ཡེ་ཤེས་
རྒྱལ་མཆོན་པ་མི་བཞུགས་ཀྱང་མངའ་བདག་ཁྲི་པས་སྦྱིན་བདག་གི་མཐིལ་
ལེན་མཛད་དེ། སྟོན་ལ་དགེ་ཚུལ་སློང་གི་རབ་བྱུང་སྟེལ།

དེ་རྗེས་གནས་གཞི་རྣམས་བཙུགས་ནས་བསྟན་པ་དར་བར་མཛད་
ཅེས་གྲགས། འདི་ཡང་བཀའ་ཆེན་ལས་ལ། དེ་ནས་ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མ་
ལ། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་མེ་རོ་གཅིག །མདོ་ཁམས་སྤང་ནས་ལངས་
པར་འགྱུར། །ཁ་བ་ཅན་པའི་སེམས་ཅན་ལ། །མར་མེ་འཆི་ཁར་གསལ་བ་
བཞིན། །བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་འགྱུར། །ཞེས་ལུང་བསྟན། འོ་ན་མི་
བརྒྱ་དབྱས་སུ་བྱོན་པ་འདི་བསྟན་པ་བསྟུབས་ནས་ལོ་རྗེ་ཙམ་ཞིག་སོང་བ་
ལ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ནེལ་བ་ནི་ས་ལྷག་ལ་བསྟན་པ་བསྟུབས་པ་ནས་ལོ་
བརྒྱ་དང་^༢བརྒྱ་གཅིག་པ་ས་བྱ་ལ་བསྟན་པ་བྱུང་ཟེར། བཙུམ་ལྷན་རིགས་

^༡ བརྒྱད་དམ་བྱག་ཟེར་བའང་ཡོད།

^༢ དགྲ་ཟེར་ཡང་ལོ་གཉིས་ཀྱི་འགྲུངས་ལས་མེད་པས་མི་འགལ།

རལ་ཡང་འདི་དང་མ་ཐུན་ལས་ཆེ།

བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ལོ་དོན་གསུམ་^༡མཐ་དོན་གཅིག་ན་བྱུང་བེད། དཔལ་
ལྷན་ལྷ་མ་དགུ་བཅུ་ཅ་བརྒྱད་ན་བྱུང་བེད། ཀླི་ཀླི་སྟུན་སྡེ་ལོ་བརྒྱ་དང་བཞི་
བཅུ་ན་བྱུང་བེད། འབྲོམ་སྟོན་པ་ལོ་དོན་བརྒྱད་པ་ས་སྟག་ལ་བྱུང་བེད་ཉེ་ཕྱི་
མ་འདི་ལེགས་^༢སོ། །དེའི་ཆེ་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་རབ་བྱུང་མཛད་ནས་ལོ་
བརྒྱད་འདས་འདུག་པས་བསྟན་པ་བྱུང་བ་དབུས་གཙང་ལས་མངའ་རིས་
སྡེ་བ་ཡིན་འདུག། དབུས་གཙང་དུ་བསྟན་པ་བྱུང་ནས་ལོ་རེ་ལྷ་བ་ཚུ་ཉ་ལ་རྩོ་
བོ་མངའ་རིས་སུ་བྱོན། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་གསུམ་པ་ཤིང་གྱི་ལ་ཁ་ཆེ་བཙ་
ཆེན་བོད་དུ་བྱོན། དེ་ནས་ལོ་བཞི་བཅུ་ཅ་གཅིག་པ་ཤིང་འབྲུག་ལ་ཆོས་རྩེ་
ས་སྟུ་བ་གོང་དུ་བྱོན། དེ་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་པ་ཤིང་སྤང་ལ་འབྲོ་མགོན་
འཕགས་པ་གོང་ནས་སྡེ་རིས་དབུས་སུ་བྱོན། ལོ་འདི་ཀླུ་པོ་ཁྱི་དར་མ་
ཤིང་སྤང་ལ་བཀོངས་པ་ནས་དུག་ཅུ་སྟོར་ལྷ་སོང་བ་དེ་ཡིན། དེ་ནས་དེང་
སང་གི་ས་ཁྱི་འདི་ཡན་ལ་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞི་སོང་།

བཞི་ལ། རྒྱ་ནག་དང་རྟོར་གྱི་ཀླུ་རབས་ཀྱི་སྟོར།

དང་པོ། རྒྱ་ནག་གི་ཀླུ་རབས།

^༡ ཆུན་མོ་ཞིག་གི་རག་ལ་བརྟེན་བེད།

^༢ དེ་བ་སྟོན་པ་འདིའི་རྩེ་ས་འབྲང་།

བཞི་པ་རྒྱ་ནག་དང་རྟོར་གྱི་རྒྱལ་རབས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་
 བློ་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་སྤྱི་བ་ཅི་ཏུ་ཞེས་པ་བྱུང་། འདི་བཙེམ་ལྷན་འདས་
 གྱི་མེས་པོ་གཞུ་བརྟན་དང་དུས་མཉམ། དེ་ནས་རྒྱལ་རབས་བཞི་སོང་བ་
 བ་ཅི་ཏུ་དབང་རྒྱལ་ཞེས་པ་རྒྱལ་སར་བཏོན་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་པ་ཤིང་
 མོ་སྟག་གི་ལོ་ལ་སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟོན་ཏེ་དུ་བྱོན། སྤྱིར་ཅུ་ཏུ་ཡི་རྒྱལ་རྒྱུད་
 སུམ་ཅུ་ཅ་དུག་བྱུང་བས་ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་རྒྱལ་སྤིང་བཟུང་། དེ་རྗེས་གན་
 རྒྱལ་པོ་པ་བྱ་གཉིས་དང་། དེ་ནས་ཉན་གྱི་རྒྱལ་རྒྱུད་བཅུ་གཉིས་རིམ་བར་
 བྱུང་། དེ་ནས་ཨོ་མང་ཟེར་བའི་ལྷོན་པོ་ཞིག་གི་རྒྱལ་ས་འཕྲོགས་ཏེ་ལོ་
 འགའ་བཟུང་། དེ་ནས་ཉན་གྱི་རྒྱལ་རྒྱུད་གཅིག་གིས་ཨོ་མང་བསད་ནས་
 རྒྱལ་ས་བཟུང་། དེའི་བྱ་ཉན་མན་ཏི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པས་རྒྱལ་ས་བཟུང་བའི་
 དུས། རྒྱ་ནག་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བྱུང་སྟེ། བོད་དུ་བསྟན་པ་བྱུང་བ་
 ལས་ཆེས་སྤྱི་བ་ཡིན། དེ་ནས་ཉན་གྱི་རྒྱལ་རབས་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་པ་ཉན་ཏེ་
 རྒྱལ་པོ་འདི་དུས་སུ། ལྷོན་པོ་གཅིག་གི་རྒྱལ་ས་འཕྲོགས་ནས་མི་རབས་ལྔའི་
 བར་དུ་བཟུང་།

དེའི་ལག་ནས་ཡང་ཁོ་རང་གི་ལྷོན་པོ་གཅིག་གིས་རྒྱལ་ས་འཕྲོགས།
 དེའི་རྗེས་སུ་ཅུ་ཅིང་གི་རྒྱུད་པ་དུང་ཅིང་དང་བསི་ཅིང་གཉིས་བྱུང་བའི་
 སྤྱི་མ་འདིའི་དུས་སུ་ཅ་ལྷན་རྩོ་བོ་ལེན་དུ་བཏང་། ལོན་དུས་བསི་ཅིང་འདས་

༡ དེའི་ཆེ་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་འོད་ཀྱིས་ཁྲབ།

ནས་མི་དཔོན་ཆེང་སང་བྱ་བས་ཅན་ཐོ་ལོན་པ་པོ་དཔག་དཔོན་དེས།
བསི་ཆོན་དང་། ཅི་ཏུ་མཁར་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་འི་བདག་བྱས་ནས་ཀླུ་སྤྲིད་
ལོགས་སུ་བསྐྱུངས། ཕྱིས་ཆེང་སང་རྒྱུད་ཀྱི་ཀླུ་པོས་དཔག་དཔོན་ཀླུ་
པོའི་རྒྱུད་པའི་ལག་ནས་ཅན་ཐོ་ལོན་ཉེ་མཆོད་པར་སྤང་། མེ་ལོང་
མར་ནི་ཅན་ཐོ་པོ་དང་ཐོ་པོ་ཤུ་ལྟ་སྤྲུ་ཉེ་གཉིས་ཀ་བསི་ཅིང་གི་དུས་སུ་
བྱོན་པར་བཤད་དེ་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཅན་ཐོ་པོ་འདི་ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་གི་ས་
ཆ་འདིར་བཞུགས་ཀྱི་གཏམ་ནི་སུ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མ་ཐོས། བྱོན་པའི་ལོ་
རྒྱུས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ང་ལ་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་སྟོང་ན་སྐྱེ་འདིས་
རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་ལུང་
བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས། འདི་དང་ཤིང་སྟག་ལ་སངས་རྒྱས་འབྱུངས་པ་
རྒྱའི་ཅིས་ཀྱི་ལ་ཤར་བ་གཉིས་ལ་ཅིས་གཞི་མཛད་ནས། ལྷ་མ་འཕགས་པས་
པོ་བྱང་དུ་བསྟན་པའི་ཅིས་མཛད། ཕྱིས་ཚུ་མིག་ཆོས་འཁོར་དུས་ཅིས་ཀྱི་པ་
ལས་ནི་འདས་ལོ་ཉིང་བར་སྤང་། ཆེང་སང་གི་རྒྱུད་དེ་ཆད་ནས་གན་ཀླུ་
པོ་པཏུ་གཉིས་ཀྱིས་ཀླུ་ས་བཟུང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཀླུ་པོ་ཐང་ཞེས་པ་བྱུང་
སྟེ། བོད་ཀྱི་ཀླུ་པོ་གནམ་རི་སྟོང་བཅན་དང་དུས་མཉམ། དེའི་སྤྱི་ཀླུ་
པོ་ཐང་ཀ་འོ་བཟུང་། དེའི་སྤྱི་ཐའི་རྩྱུང་ཀླུ་པོ་སྟེ། སེལྷེ་བཅན་པོ་དང་དོན་
གཅིག །འདིས་བོད་ཀྱི་ཀླུ་པོ་སྟོང་བཅན་སྐམ་པོ་ལ་སྤྱི་མོ་བྱོན་ཡིན་

༡ དུས་འཁོར་སོགས་དང་མི་འདྲ།

༢ ཀླུ་པོ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་ཅིས་ལ་གཞི་མཛད།

ནོ། །

དེ་ལ་སྤྲུལ་བདུན་བྱུང་བའི་ཆེ་བའི་རྒྱུད་པ་རྩྱུང་རྩྱུང་རྒྱལ་པོ་སྟེ། བོད་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མེས་ཨག་ཚེ་མ་དང་དུས་མཉམ་ཞིང་བསྟེན་དུ་འབྲེལ་བལང་
ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྲུལ་ཏན་རྩྱུང་རྒྱལ་སར་བསྐྱོལ་བ་སྐྱབས་ཤིག་ནས་སློན་པོ་
གཅིག་གིས་རྒྱལ་ས་འཕྲོགས་ཏེ་ལང་ཞེས་པའི་རྒྱལ་རྒྱུད་སོགས་རུས་མི་
གཅིག་པའི་རབས་ཚན་པ་ལྷ་ལ་རྒྱལ་པོ་བཙུང་བྱུང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཅི་ལུ་
ཐའི་རྩྱུང་ཞེས་པའི་རྒྱལ་པོ་བྱུང་བ་འདི་ནས་རྒྱལ་ས་ངོ་བོ་མི་ཉག་ལ་ཞོར་
ཏེ། རྒྱུད་རིགས་བརྒྱུད་སྟེན་ལང་གི་ས་ཆར་བྱུང་ཞིང་། ཕྱིས་སྤྲན་ཅེའི་ཡུལ་
དུ་རྒྱལ་རབས་བརྒྱུད་བྱུང་སྟེ་སྤྲན་ཅེ་ལྷ་བཙུན་པའི་བར་དུ་ལོ། །མི་ཉག་ལ་
ཞོར་ཚུལ་ནི་བྱང་ངོས་དང་མི་ཉག་སྐྱའི་བར་གྱི་རི་གཅིག་ལ་སྐྱུ་བདུད་ཆེན་
པོ་སེ་རུ་ཞེས་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དང་། བྱང་ངོས་མཁར་ནང་གི་བྱུད་མེད་ཤ་
ཐའི་རིགས་གཅིག་ལྷན་དུ་འདུས་པ་ལས་བྱ་གཅིག་སྐྱེས་པའི་ཆེན་མ་མཁར་
ལ་སྟོན་མེད་པའི་སྐར་མ་ཉག་ས་ཅན་ཤར་བ་མཐོང་ནས་རྒྱས་ཅིས་བྱས་
བས་རྒྱལ་ས་འཕྲོགས་པའི་མི་གཅིག་སྐྱེས་པར་ཤེས་ནས་ཐམས་ཅད་སྐྱག་
ཟེར། བྱ་དེ་ནར་སོན་པའི་ཆེ་ཆུན་མོ་མི་མ་ཡིན་གཅིག་གི་ངག་བཞིན་ཏེ་པ་
མང་པོ་ཁྱིད་ནས་པོ་བྱང་དུ་འཕགས་པས་རྒྱལ་པོ་སློན་པོ་དང་བཅས་པ་ཁ་
ཡར་དམ་ཁ་སྐྱེལ་དུ་བྱུང་བས་ཀུན་བསད་ནས། རྒྱའི་རྒྱལ་ཁམས་མི་ཉག་

༡ འདིས་ས་སྐྱར་སྐྱིལ་འདྲིན་མཛད།

གིས་བདག་བྱས། དེའི་མིང་ཡང་པའི་མིང་ནས་སྐྱར་ཏེ་སེུ་ཀླུ་པོ་ཞེས་
གྲགས། དེ་ནས་མི་ཉག་གི་ཀླུ་པོ་ཀླ་ཁོད་ཡན་ལ་ཀླུ་རབས་བྱག་བྱང་
ཞིང་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་བུའི་བར་མི་ཉག་གི་བསྟན་པ་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། ཏོར་གྱི་ཀླུ་རབས་གྱི་སྐོར།

དང་པོ། དངོས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཏོར་གྱི་ཀླུ་རབས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། སྐར་
ཡང་ཀླུའི་བསྟན་པ་བྱང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་ཏོར་གྱི་ཀླུ་པོ་སྤྲ་བ་གནས་
གྱི་བྱ་སྒྲོར་ཏ་ཆེ་སྟེ། ཀླ་ནག་ཅི་ལྟ་ཀླུ་པོ་ལས་ནས་དུས་ཕྱི་བར་མངོན།
དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཐའི་རྩྭ་རིང་གིར་ཀླུ་པོའི་བར་ཀླུ་རབས་ཉི་ཤུ་ཅ་
གཉིས་གྱི་རིང་ནི་མཐའ་ཁོབ་གྱི་ཀླུ་ཁམས་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་མི་བདག་
ཡིན་པ་མ་གཏོགས་ཆོས་སྒྲོན་པའི་ཀླུ་པོར་མི་སྤྲང་ལ། འདིའི་རྗེས་སུ་
ཏོར་རིང་གིར་ཀླུ་པོ་བྱོན་ལ། ཀླ་དང་བོད་དང་མི་ཉག་གི་ཀླུ་ཁམས་
ཐམས་ཅད་འོག་ཏུ་བཅུག་ཅིང་། ལོ་ཉི་ཤུ་ཅ་གསུམ་གྱི་རིང་ཀླུ་སྤིང་ཆོས་
གྱིས་བསྐྱངས་ཏེ། དགྲང་ལོ་རེ་གཅིག་པ་ཆུ་སྟག་ལ་འདས། ལོ་འདི་ཆོས་
རྗེས་སྐྱའི་ཡང་རེ་གཅིག་པ་ཡིན། ཀླུ་པོ་དེའི་སྤྲ་བོ་ཏན་གྱིས་ཀླུ་
སྤིང་ལོ་བྱག་བསྐྱངས། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ས་སྐྱ་པ་དང་ཡོན་མཆོད་དུ་འབྲེལ།
དེའི་སྤྲ་བོ་ཡུག་ཀླུ་པོས་ཀླུ་ས་ཁྲ་བ་བྱག་། དེ་ལ་སྤྲ་བ་གསུམ་ལས་ཆེ་

བ་མོང་གོལ་རྒྱལ་པོས་ལོ་དགུ། རྒྱུང་བ་རྩུང་ཡར་གྲགས་པས་སྟོད་ཏོར་གྱི་
རྒྱལ་པོ་བྱས། མངའ་ཐང་ལོངས་སྟོད་རྒྱ་ཆེ། སྤུང་འབྲིང་པོ་སེ་ཆེན་གན་གྱི་
རྒྱལ་པོ་ཚུ་བྱ་ལ་འཁྱུངས། དགྲུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་པ་ལྷགས་སྟེལ་ལ་རྒྱལ་སར་
ཁྱོན། རྒྱ་བོད་ཏོར་གསུམ་མི་ཉག་གི་རྒྱལ་ཁམས་དང་བཅས་པ་ལ་དབང་
བསྐྱུར། ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཅིག་པ་སྟོབས་མངའ་ཐང་ཆེ་ཞིང་བསྟན་པ་ལ་
གུས། ཀམ་ལ་པག་ཤིས་བྱུང་ནས་བསྟན་ནས་དད་པར་བྱས་པའི་རྒྱལ་པོ་
གུ་བོ་ལ་ཡང་སེ་ཆེན་^༡འདི་ཡིན་པར་མངོན། བརྒྱད་ཅུ་ཙ་གཉིས་པ་ཤིང་རྟ་
ལ་གཤེགས། དེ་རྗེས་རྒྱལ་པོ་ཨོལ་བྱ་བྱལ་གྱིས་རྒྱལ་སྲིད་ལོ་བཅུ་གསུམ་
བཟུང་།

འདིའི་རིང་ལ་སྤར་ཐང་གི་བསྟན་འགྲུར་བྱུང་། དེ་ནས་རིམ་བཤམ་བཞིན་
གོ་ལྷག་རྒྱལ་པོས་ལོ་བཞི། ཨ་སུ་ཏ་བྱུང་ཡན་རྒྱལ་པོས་ལོ་དགུ། སེ་
ཏིང་པ་ལས་ལོ་གསུམ། ཐེ་ཐུར་ཙི་དབང་གི་ལོ་ལྔ། ར་ཁྱི་པག་གིས་ཞག་
བཞི་བཅུ། གུ་ཤ་ལ་རྒྱལ་པོས་ལྔ་བ་གཅིག་མེད་ཐེ་ཐུར་རྒྱལ་པོས་ལོ་ལྔ་
དང་། རིན་ཆེན་དཔལ་རྒྱལ་པོས་ལྔ་བ་གཅིག་སྟེ། ཆོས་རྗེ་རང་བྱུང་དོ་རྗེ་
སྤར་པོ་བྱང་དུ་ཁྱོན་པ་རྒྱལ་པོ་འདི་གཉིས་ཀྱི་དུས་ཡིན། དེ་ནས་ལྔ་བ་
དུག་རྒྱལ་ས་སྟོངས། དེ་རྗེས་ཐ་ཐུར་ཐ་ཕྱིས་སྲིད་ལོ་འགའ་བཟུང་། དེའི་
རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་ཐོ་གན་ཐེ་ཐུར་ཚུ་བྱ་ལ་རྒྱལ་སར་ཁྱོན། རིང་གིར་རྒྱལ་པོ་

^༡ རྟོན་པ་ཏོར་ཡུལ་དུ་ཁྱོན་ཞེས་པའང་འདིའི་དུས་སུ་ཡིན་པར་འབྱ།

འདས་ནས་ལོ་དགུ་བཅུ་ཙ་གཉིས་དང་། མེ་ཆེན་འདས་ནས་བཞི་བཅུ་སོང་
བ་དེ་ཡིན། ཀྱལ་སྲིད་ལོ་སྤུམ་ཙ་^༡ ཙ་གུག་བསྐྱངས། མེ་ལོང་མར་ཞེ་བརྒྱད་
ཅེས་ཀྱང་ཟེར། སྤ་སོར་ཆོས་རྗེ་རང་བྱུང་བ་གོང་དུ་བྱོན་པ་སྤ་བཅུ་ཙ་གུག་
ལ་སོ་བྱང་ཉིད་དུ་གཤེགས་ནས་གདུང་ཚུན་^༢ གྱི་ཞབས་ཏོག་མཛད། བྱིས་
ཆོས་རྗེ་རོལ་བའི་དོན་རྒྱུན་བྱངས་ཤིང་། བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་ཨེ་མེབས་
གྱི་གདན་འདྲེན་བཏང་བ་ཡིན་ཟེར། ས་སོ་སྤེལ་འཕྲུལ་ལ་རྒྱ་ནག་ལ་རྒྱལ་ས་
ཤོར་ནས་ཏོར་ཡུལ་ལ་བྱོས། དེའི་ཆེ་མདོ་སྤྲད་དུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འབྱུངས་
ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན། དེ་ནས་དང་སང་གི་ས་ཁྱི་འདི་ཡན་ལ་ལོ་བརྒྱ་
དང་བདུན་ཙ་འདས།

གཉིས་པ། སྤར་ཡང་རྒྱའི་བསྟན་པ་བྱུང་ཚུལ།

གཉིས་པ་སྤར་ཡང་རྒྱའི་བསྟན་པ་བྱུང་ཚུལ་ནི་རྒྱ་ནག་པག་གདོང་
རྒྱལ་པོས་ས་^༣ སྤེལ་ལ་ཏོར་གྱི་རྒྱལ་ས་སྤངས་པ་ནས་རྒྱལ་སྲིད་ལོ་སྤུམ་
ཙ་ཙ་གུག་སྤུམ་བཟུང་། མེ་ལོང་མ་སོགས་སྤྲུའི་མིང་རྒྱལ་པོས་ཟེར་ཏེ་སྤྱི་
མིང་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ། །དེ་རྗེས་གྱི་ཏུན་རྒྱལ་པོས་ལོ་གཉིས་དང་།
རྒྱལ་པོ་ཡེ་དབང་གིས་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་བཟུང་། འདིར་སྤ་སོར་རྗེ་རིན་པོ་

༡ མེ་ཆེན་འདས་ནས་ཏོར་རྒྱལ་པོ་བྱོན་པ་ལ་འདི་བསྟན་པའི་ཞབས་ཏོག་ཆེ།

༢ ཙ་གུག་གྱི་མེས་བསྐྱེད་ཀྱིས།

༣ རྒྱ་ནག་གི་ཡིག་ཆ་དང་ལས་བྱུང་ཟེར།

ཆེ་གདན་འདྲན་པ་བཏང་ཡང་མ་ཐེབས་པས་ཀམ་པ་ཆོས་རྗེ་ཆོས་དབུ་
བཟང་པོ། ས་སྐྱ་པ་ཀུན་དགའ་བཟ་ཤིས། སེ་ར་བ་ཤུག་ཡེ་ཤེས་གསུམ་
གདན་བྲངས་ནས་རིམ་པ་བཞིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། ཐེག་ཆེན་ཆོས་
རྗེ། བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཞེས་མཆན་གསོལ། སྤྱིར་ཡང་རྩོམ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་
ན་བཟང་མཆོད་རྗེས་ཕྱལ་བ་དང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་རྒྱུ་མས་ལ་གྲུས་བར་
མཛད་ནས་ཡོ་བྱད་བཏང་བ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅེས་གྲགས། དེ་ནས་
གཞན་རྩེ་གིན་ལོ་བཞི་དང་། རོན་ལྡེ་རྒྱལ་པོས་ལོ་བརྒྱད་དེ། འདིའི་རིང་
ལ་དགེ་ལྡན་གྱི་བྱབ་པ་གནས་བཅུའི་ཐང་ཀ་ཡ་མཆན་ཅན་འདི་བྱང་། ཅིན་
བྱང་གི་ལོ་བཅུ་གསུམ། གྱིན་ཐས་ལོ་བདུན། ཐིང་ཞུན་གྱི་ལོ་བརྒྱད། ཆིང་
རྟོ་རྒྱལ་པོས་ལོ་བཅུ་གཅིག །དེ་ནས་དང་སང་གི་བར་ཞིང་བཅུ་གསུམ་གྱི་
རྒྱལ་ཁམས་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཆོས་རྒྱལ་རིམ་བར་བྱོན་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྔ་པ། བོད་དུ་རྒྱ་རྟོར་གྱི་ལྷགས་བྱང་ཚུལ།

ལྔ་པ་བོད་དུ་རྒྱ་རྟོར་གྱི་“ལྷགས”་བྱང་ཚུལ་ནི། རྟོར་རིང་གིར་རྒྱལ་
པོས་རྒྱལ་སར་བྱོན་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ལྷགས་པོ་གྱི་བའི་ལོ་ལ་དམག་
དཔོན་ལི་གྱི་དང་དོར་རྟ་གཉིས་ཀྱིས་མགོས་བྲས་རྟོར་དམག་ཁྲི་ཕྱག་མང་
པོ་བོད་དུ་བཏང་སྟེ། བྱོར་བྱིར་པལ་ཆེར་བཅོལ། འབྲེ་ཁྱུང་སྒྲོམ་པ་ཤག་རིན་

༡ མ་ཟླ། ༧༧ཕྱིང་ནན། ལྷགས *ས་བཅད་བཟམས་སྐབས་ལྱང་ཞེས་ཡོད་པ་ལྟར་ལྱང་དག་སྟུམ།

ཉོར་དམག་གིས་བཟུང་བའང་འདི་རེས་ཡིན། རྩ་སྤྱོད་དང་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་དུ་
དགོ་འདུན་མང་པོ་བཀོད་ས་པ་ཡིན་ཞེས་དེ་བ་སྡོན་ལས་འབྱུང་ཡང་རྩ་སྤྱོད་
ལ་ཁུངས་གཞན་གསལ་བ་མ་མཐོང་བས་བརྟག་གོ། །ལྷགས་གྱི་འདི་ཆོས་
རྩེ་ས་སྐྱ་པའི་ང་དགུ་བ་ཡིན། དེ་དག་ནི་ཡན་ལག་བཞི་པའི་དབྱང་ཆེན་
པོས་བསྐྱེགས་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་ཆམ་ལ་པབ་པ་ཅམ་ཡིན་ལ། སྤྱང་
ནས་མངའ་འོག་ཏུ་བཅུག་སྟེ་ལུང་བསྐྱར་བ་ནི། ས་སྐྱ་པ་དང་ཡོན་མཚོད་དུ་
འབྲེལ་བ་ནས་བྱུང་།

དེ་ལ་སྡོན་དུ་དབང་ས་སྐྱ་པའི་སྤྱོད་རབས་རགས་རིམ་བཞི་དཀྱོག་། འཁོར་
དགོན་མཆོག་རྒྱལ་པོས་ཚུ་མོ་སྤྱང་གི་ལོ་ལ་དབལ་ས་སྐྱའི་ཆོས་སྟེ་ཆེན་
པོ་བཏབ། གསང་ནི་འུ་ཐོག་དང་བཏབ་¹ལོ་གཅིག་། རྩ་སྤྱོད་བཏབ་ནས་ལོ་
བཅུ་བདུན་སོང་བ་དེ་ཡིན། དེའི་སྤྱི་ས་ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྟོང་པོ་ཚུ་སྟེལ་
ལ་འབྱུངས། བཅུ་གཅིག་པ་ལ་ཡབ་གཤེགས་པས་བྲ་རི་ལོ་རྒྱ་བས་གདན་
ས་ཐོགས་ཤིག་མཛད་དེ་རྩེ་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ལ་གདན་སར་བྱོན། སྤྱག་ཚུ་
ཅ་བདུན་པ་ས་སྟག་ལ་གཤེགས། ས་ཆེན་ལ་སྤྱི་ས་བཞི་འབྱུངས་པའི་དང་
པོ་ཀུན་དགའ་འབར་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་པ་ཉེར་གཉིས་ལོན་དུས་མ་ག་རྩར་
གཤེགས། གཉིས་པ་རྩེ་བཅུན་བསོད་ནམས་ཅེ་²མོ་ཚུ་བྲི་ལ་འབྱུངས། བཞི་
བཅུ་ཅ་གཅིག་པ་ཚུ་སྟག་ལ་གཤེགས། གསུམ་པ་རྩེ་བཅུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་

¹ རྩེ་ལོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐྱ་ཆེའི་མཛུགས་ཡིན།

² འདིས་གདན་ས་མ་མཛད་པ་འདྲ།

མཆན་མེ་ཡོས་ལ་འབྱུངས། ཉེར་དྲུག་པ་ཆུ་འབྱུག་ལ་གདན་སར་བྱོན་ཏེ།
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སློབ་བཟུང་བདུན་ཅུ་ཞེས་པ་
མེ་བྱི་ལ་གཤེགས། དགོངས་པ་རྫོགས་སྐབས་སུ་དགེ་འདུན་མང་དུ་སྐྱུན་
བྱངས་^༡ནས་བསྟེན་བཀྱར་གྱི་མཆོད་ཅིང་། ཆོས་རྣམ་པར་གཏཏན་ལ་སྐབ་
པ་ལ་མེ་པོ་བྱི་བའི་ཆོས་འཁོར་ཞེས་ཟེད། དེའི་ཆེ་ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་པས་རྒྱལ་
པོ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་ཅིས་ལ་ཅིས་གཞི་མཛད་ནས་བསྟན་པའི་ཅིས་མཛད་
པ་འདས་ལོ་མང་བའི་སྤྱིགས་ཡིན། འདི་ལ་ཅིས་གཞི་མཛད་ནས་ཆོས་
རྒྱལ་འཕགས་པས་ཆུ་མིག་ཆོས་འཁོར་དུས་དང་། ལྷ་མ་དམ་པས་ཡར་
ལྷུངས་ཆོས་འཁོར་དུས་སུ་འདྲ་ཅིས་པར་སྤང་། བཞི་པ་དཔལ་ཆེན་འོད་པོ་
ལུགས་རྟ་ལ་འབྱུངས། ང་བཞི་པ་ཆུ་པག་ལ་གཤེགས། དེ་ལ་སྤྲས་གཉིས་
ལས་ཆེ་བ་ས་སྐྱ་བརྩེ་ཏ་ཆུ་སྤྲུག་ལ་འབྱུངས། རྗེ་བཙུན་བསོད་ནམས་ཅེ་མོ་
གཤེགས་ལོ་ཡིན། གཙུང་བྱངས་ཆ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆན་ཤིང་འབྱུག་
ལ་འབྱུངས། ང་དྲུག་པ་ས་པག་ལ་གཤེགས། དེ་ལ་སྤྲས་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་
པ། འགྲོ་མགོན་ཕྱག་ན། རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆན། ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་དང་
བཞི། ཕྱག་ནའི་སྤྲས་རྣམ་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་དང་བཞི། ཕྱག་ནའི་
སྤྲས་རྣམ་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སྤྲས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བཟང་པོ་
དཔལ།

^༡ རྗེ་སྐྱུན་སྤྲུགས་ཀྱི་འདུར་གདན་བྱངས་པ་ལ་མེ་བས།

འདི་ལ་སྤྲུལ་བསོད་ནམས་བཟང་པོ། ཀླུ་དགའ་སྒོ་གྲོས། མཁས་
བཙུན་ནམ་ལེགས། ནམ་མཁའ་ཀླུ་མཆོན། ཀླུ་དགའ་ལེགས་པའི་འབྲུང་
གནས། ཀླུ་དགའ་ཀླུ་མཆོན། ཀླུ་དགའ་ལེགས་པའི་ཀླུ་མཆོན། ཀླུ་
དགའ་ཉི་མའི་ཀླུ་མཆོན། དོན་ཡོད་ཀླུ་མཆོན། བསོད་ནམས་ཀླུ་
མཆོན་དང་བཅུ། གཞན་གཞོན་རྒྱ་ལ་གཤེགས་པ་གཉིས་དང་བཅུ་གཉིས་
འབྱུངས། བསོད་ནམས་བཟང་པོའི་སྤྲུལ་དབང་རྒྱ། ཀླུ་དགའ་ཀླུ་
མཆོན་པ་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་གོང་གི་སྤྲུལ་ཆོས་ཀྱི་ཀླུ་མཆོན་དང་། སྒོ་གྲོས་
ཀླུ་མཆོན་གཉིས། དབང་ཀླུ་དགའ་ལེགས་པའི་ཀླུ་མཆོན་ལ་སྤྲུལ་
བསོད་ནམས་དང་གྲགས་པ་ཀླུ་མཆོན་གཉིས། མཁས་བཙུན་པའི་སྤྲུལ་
སྒྲ་མ་ཀླུ་རིན་པ། ཆོས་ཀྱི་ཀླུ་མཆོན་པའི་སྤྲུལ་ཐེག་ཆེན་ཀླུ་བཀྲས་པ་
སོགས་སོ། །

དེ་ཡང་ཆོས་རྩིས་སྤྲུལ་པས་མཁས་པའི་བྱ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་
བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆའི་སྒོ་བ་བཟུང་སྟེ་སྤྲུལ་པ་ཞེས་པའི་སྤྲུ་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་
ཀླུ་ཏུ་བསྒྲགས་པའི་སྟན་པ་གསལ་ཏེ། ཉིད་ཀྱིས་དབྱང་ལོ་རེ་གསུམ་
བཞེས་པའི་ཤིང་འབྲུག་ལ། ཀླུ་པོ་ཆེན་པོ་གོ་ཏན་གྱིས་ཆེ་རིང་གནམ་གྱི་
ཤེ་མོང་ལས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དཔལ་གྱིས་མངོན་པར་མཐོ། ཀླུ་པོ་རིད་
ཀྱི་ལུང་། བོད་སྤྲུལ་པ་རྩི་ཏུ་ཀླུ་དགའ་ཀླུ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་བསྒྲོ་
བ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆབ་ཤོག་གསེར་ཡིག་པ་དང་བཅས་པ་མངགས་

ནས་གདན་འདྲན་དུ་བཏང་བ་ལས། འཕགས་པ་སློ་གྲོས་རྒྱལ་མཆོན་དགྲའ་
ལོ་བཅུ་བཞེས་པ་དང་།

ཐུག་ན་ཐུག་ལོན་པ་ཞིག་ཐུགས་ཕྱིར་ཁྲིད་དེ་གོང་དུ་བྱོན། རྒྱལ་པོ་
སློན་འབངས་འཁོར་བཅས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱིས་ཆིམ་པར་མཛད་དེ།
བདུན་ཅུ་བཞེས་པའི་ལུགས་པག་ལ་བྱང་ངོས་སྤྱལ་པའི་སྡེར་སྤྱིའི་བཀོད་པ་
བསྟུས། དེའི་ཆེ་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་དགྲའ་ལོ་བཅུ་བདུན་བཞེས། བཅུ་
དགྲའ་པ་ནས་སེ་ཆེན་རྒྱལ་བུར་བཞུགས་པའི་སླ་མཆོད་མཛད། ཉི་ཤུ་ཅ་
གཅིག་པ་ཤིང་ཡོས་ལ་མེ་ཉྱལ་ར་བའི་སྡེར་བསྟེན་པར་རྫོགས། ཉེར་ཐུག་
པ་ལུགས་སྤྱེལ་ལ་སེ་ཆེན་རྒྱལ་སར་ཐོན་པས་གོང་མའི་སླ་མར་གྱུར་ཏེ།
གནམ་ལ་ཉི་མུ་བྱུང་གཅིག་དང་། ས་ལ་མཆོད་ཡོན་རྣམ་གཉིས་ཞེས་སྟན་
གྲགས་ཆེ། སོ་གཅིག་པ་ཤིང་སྤང་ལ་བོད་དུ་ཕེབས། སྤར་ས་མོ་སྤྱལ་ལ་གོང་
དུ་བྱོན་ཏེ། ལོ་བདུན་བཞུགས་ནས་ཞེ་གཉིས་པ་མེ་བྱེ་ལ་ས་སྤྱར་ཕེབས། དེ་
ཡང་སེ་ཆེན་གན་གྱི་རྒྱལ་པོས་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་སླ་མ་འཕགས་པ་རིན་
པོ་ཆེ་ལ་དབང་ཡོན་དུ་ཕུལ་བ། སླ་མས་སླ་མའི་བྱ་བ་མཛད་པ་སྟེ། ཐུགས་
དགོངས་མཆོག་ཏུ་བཟང་བས། བོད་ཀྱི་ཆོས་པ་རྣམས་རང་རང་གི་ཆོས་
ལུགས་སྦྱོངས་ཤིག་པའི་ཉྱར་གྱི་འཇགས་པ་བསྒྲགས། དཔོན་ཆེན་ན་རིམ་
དུ་བསྐྱོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སྟེ། དཔོན་ཆེན་ལ་
སྤྲ་བ་ཤུ་བཟང་པོ་རྒྱལ་པོའི་ལུང་གིས་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ལ་དབང་བའི་

དམ་ཁ་བྱིན་ནས་དཔོན་ཆེན་དུ་བསྐྱོས། རྒྱལ་གཞོན་གྱི་ཁྲིམས་བདག་ངོ་པོ་
གོང་རང་ནས་མཛད་དེ། ལུང་བསྐྱར་བ་དང་ཁལ་བསྐྱད་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཉོར་
དུད་ཅིས་ནས། གཙང་ནས་ལྷོ་བྱང་པ་གསུམ། རྩ་ཞལ་མགྱར་གསུམ་ཏེ་ཁྲི་
སྐྱོར་བྱུག་དང་། དབུས་ནས་གཡའ་པག་ཐང་གསུམ། རྒྱ་འབྲི་མཆའ་གསུམ་
ཏེ་ཁྲི་སྐྱོར་བྱུག་དང་།

ཡར་འབྲོག་ཁྲི་སྐྱོར་ཏེ་ཁྲི་སྐྱོར་བཅུ་གསུམ་ལ་སོ་སོར་ཁྲི་དཔོན་བསྐྱོས་
ནས་འཇགས་པ་གནང་ཞིང་། ཁྲི་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་རང་གི་འོག་ཏུ་
སྟོང་དཔོན་བཅུ་བཅུ་བསྐྱོས་པ་ཡིན་འདུག །དེ་ཡང་དཔོན་ཆེན་ཤྲ་གྲ་བཟང་
གི་ལས་ཐབས་སུ་ལྷ་ཁང་ཆེན་པོའི་ལྷགས་རི་ཕྱི་ནང་དང་། ཁང་གསར་ཆེན་
མོ་བཙུགས། ཁོང་འདས་ནས་ནང་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་དཔོན་ཆེན་དུ་
བསྐྱོས། འདིས་རིན་ཆེན་སྒྲང་སྒྲ་བྱང་དང་། ལྷ་ཁང་ལྷགས་རི་དང་བཙས་པ་
བཏབ། ཁོང་གིས་ལས་ཁ་གཏད་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དཔོན་ཆེན་ཞང་བཅུ་ན།
ལྷག་པོ་སྒྲང་དཀར་བ། བྱང་རིན་པ་དང་གསུམ་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལྷས་བསྐྱོས།
འདི་ལྟར་ན་སྒྲ་མ་འཕགས་པ་དབུས་སུ་ལྷ་རེས་པེབས་པ་ནས་དཔོན་ཆེན་
བསྐྱོས་པར་བྱ་དགོས་པ་འདྲ། སྒྲ་མ་དགྲང་ལོ་ཞེ་གསུམ་པ་མེ་མོ་སྒྲང་གི་ལོ་
ལ་འཆིམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གྲལ་དབུར་སྐྱུན་བྲངས་ནས་རྩ་མིག་ཆོས་
འཁོར་ཆེན་མོའི་གྲགས་པ་མཛད། དགྲང་ལོ་ཞེ་བྱུག་པ་ལྷགས་འབྲུག་ལ་སྐྱུ་
ཞེ་བར་གཤེགས། དེ་ཡང་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དང་དཔོན་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་

གི་བར་དུ་ཉེ་གནས་ཆེན་མོས་སྤྲ་མ་བཅུག་ན་སྤྲ་མའང་མ་དགེས། འདི་ཁོག་
དུ་བཞག་ནས་ལྷོག་དུ་ཉེ་གནས་གིས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཡི་གེ་ཕུལ་བས་རྒྱུ།

སྤྲ་མ་གཤེགས་^༡ པའི་ཕྱི་ལོ་ལྷགས་སྤྱལ་ལ་སེ་ཆེན་གྱི་ལུང་གིས་ཉོར་
དམག་བོད་དུ་ཞོར་ཏེ། ཉང་སྤྲད་བྱ་རོག་རྫོང་པབ་ནས་དཔོན་ཆེན་པ་བསད།
དེ་ཡང་ཁོ་འཆི་ཁར་གོས་དཀར་པོ་དང་། ལྷ་ནག་པོ་གཅིག་གྲོན་འདུག་པས་
གཏམ་ཕྱིས་སུ་རྒྱལ་པོས་གསན་པ་ན་ཉེས་པ་མེད་པའི་བརྟེན་དགོངས་ནས་
དམག་དཔོན་ནམས་ལ་བཀའ་སྤྱོད་ཐེབས་པ་ཡིན་འདུག ལོ་འདི་ལ་དཔོན་
པོ་རྣམས་པ་ལ་གདན་སར་བྱོན། དཔོན་ཆེན་བྱང་རིན་གྱི་དུས་སུ་སེ་ཆེན་
གྱི་ཐུགས་ལ་བཏགས་ནས་ཤེལ་དམ་གནང་། བྱང་རིན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔོན་
ཆེན་དཀོན་གཞོན། དེ་ནས་དཔོན་ཆེན་གཞོན་དབང་སྟེ་འདིའི་རིང་ལ་ཆེ་
གསལ་ཆེན་མོ་དང་དབུས་གཙང་གི་བྲིམས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་པལ་ཆེ་བ་བྱས། དེ་
ནས་དཔོན་ཆེན་བྱང་རྟོན། དེ་ནས་དཔོན་ཆེན་ཨག་ལེན་ཏེ། འདིས་གདན་
སའི་ལྷགས་རི་ཕྱི་མ་དང་། དཔོན་པོ་རིའི་ལྷགས་རི་བཏབ། དཔོན་ཆེན་འདི་
གསུམ་གྱི་བར་ལ་འབྲི་ཁུང་པ་དང་འཐབ། ཁུང་པར་ཨག་ལེན་གྱི་རིང་ལ་
འབྲི་ཁུང་གླིང་ལོག་དུ་གྲགས་པའི་བཙུམ་བྱེད་ཆེན་པོ་དེ་བཏང་། གླིང་ལོག་
དེ་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་འབྲུངས་པའི་ལྷགས་པོ་སྟག་གི་ལོ་ལ་ཡིན། དེ་ནི་པལ་
ཆེར་འདིའི་གོང་ཐོག་ཁ་བ་རིན་ཆེན་སེལྟེས་འབྲི་ཁུང་གདན་ས་མཛད་པའི་

^༡ ཉོར་དམག་བོད་དུ་ཞོར་པ་དགོངས་ནས་ཉེ་གནས་ཀྱི་དགོངས་ཞེས་གྲང་ཟེར།

ལོ་བདུན་པ་ཤིང་བྱ་ལ་བྱ་ཡུལ་གཟེམ་ཆུང་མ་གཏོགས་སྤིང་ཐམས་ཅད་མེ་
ལ་བསྐྱེགས་^༡ བའི་མཐོང་ཆོས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་འདུག །དེ་ནས་ལོ་བཞི་པ་
ཤིང་པོ་རྩ་ལ་གོང་མ་སེ་ཆེན་གཤེགས།^༢ དེ་ནས་ལོ་བཅུ་པ་མེ་རྩ་ལ་བདག་
ཉིད་ཆེན་པོ་བཟང་པོ་དཔལ་གདན་སར་བྱོན། འདི་པ་གོང་དུ་བྱོན་པ་རྒྱལ་
པོ་ཨོལ་བྱ་ཐུལ་གྱི་རྒྱལ་སྤིང་སྦྱོང་བའི་དུས་ཡིན་ཆོད་འདུག །གདན་སར་
ལོ་བཅུ་བདུན་བཞུགས་ནས་ཆུ་བྱི་ལ་གཤེགས།

དེ་ནས་ལོ་གསུམ་པ་ཤིང་མོ་སྤང་ལ་མཁས་བཙུན་ནམ་མཁའ་ལེགས་
པ་གདན་སར་བྱོན། ཤིང་སྤང་འདི་འགོ་མགོན་འཕགས་པ་གོང་ནས་སྤྲ་རེས་
བྱོན་པའི་ཤིང་སྤང་ནས་བྱུག་ཆུ་སྒྲོར་གཅིག་སོང་བ་དེ་ཡིན། དེ་ནས་ལོ་བཅུ་
དགུ་པ་ཆུ་ལྷག་ལ་མཁས་བཙུན་པ་གཤེགས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སྤྲས་
ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་པ་དང་། གུན་དགའ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་པ་སོགས་
གོང་དུ་བྱོན་པ་རྒྱལ་པོ་ཐོག་གན་གྱི་དུས་ཡིན་པ་འདྲའོ། །ཞག་ལེན་གྱི་རྗེས་
སུ་དཔོན་ཆེན་གཞོན་དབང་སྦྱར་ནས་བསྐྱོས། དེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་
ལེགས་པ་དཔལ། སེལྷེ་དཔལ། འོད་ཟེར་སེལྷེ། གུན་དགའ་རིན་ཆེན། རོན་
ཡོད་དཔལ་ཡོན་བཙུན། ཡང་འོད་ཟེར་སེལྷེ། རྒྱལ་བ་བཟང་པོ། དབང་ལྷག་
དཔལ། བསོད་ནམས་དཔལ། ཡང་རྒྱལ་བ་བཟང་པོ་སྟེ་འདིའི་རྒྱུད་པས་
ཤངས་རྩ་ནག་གི་བདག་ཡུན་རིང་དུ་བྱས་ལ། དེང་སང་ནི་འཕན་ཡུལ་ལྷ་

༡ མཁན་པོ་གཙང་སྟོན་པ་ཡང་བཏོངས།

༢ འཕགས་པ་གཤེགས་པའི་ལོ་བཅུ་གཅིག་པ་ཡིན།

རྒྱལ་གཞིས་ཁ་དང་སྟོང་ལུང་ཕུར་ཡོད། དེ་ནས་དཔོན་ཆེན་དབང་བཙུག་
ནས་མཁའ་བསྟན་པ། དཔལ་འབྱུང་སྟེ་འདིའི་རྒྱུད་པ་དབུ་རུ་སྟོང་སྟོང་^༡ན་
ཡོད། དེ་ནས་སྟོང་ཆེན། དེ་རྗེས་གྲགས་དབང་སྟེ་འདིའི་རྒྱུད་པ་ལྷུངས་ཤོད་
^༢ན་ཡོད། དེ་ཡང་མཁས་བཙུན་པ་གདན་སར་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་རྒྱལ་
བ་བཟང་པོ་དང་དབང་བཙུག་གི་དཔོན་ཆེན་གི་ལས་ཀ་སྡུ་སྟེར་བཟུང་།
འདི་གཉིས་གི་རིང་པག་མོ་གྲུ་བ་དང་འཐབས་བ་ལྷགས་སྒྲུལ་ཤར་བ་ཅ་མ་
ནས་ས་སྒྲུ་པའི་དབུས་གི་ས་ཆ་རྣམས་འདུམས་པའི་མགོ་བཙུག་འདུག །

དེ་ལ་དཔོན་ཆེན་ནི་བཤད་པ་ལྟར་ས་སྒྲུ་པའི་ཁྱིམ་ས་བདག་
དང་། རང་ཆེན་ནི་རང་གི་གཉེར་པར་འདུག་ལ། དེའི་རྒྱུད་པས་ཉང་ཤལ་
ཏུ་ས་བཟུང་། བར་སྐབས་ནས་སེ་རུ་བསོད་ནམས་དཔལ་དང་། རང་ཆེན་
ཀུན་དགའ་འཕགས་ཏེ་སྒྲུ་མཆེད་གཉིས་བྱུང་བའི་དང་པོས་ཉང་སྟོང་ཅེ་ཆེན་
དང་། ཤལ་སྟོང་སེའླེ་ཅེ་གཉིས་བཟུང་ཀུན་མཁྱེན་འཕགས་འོད་དང་། ཆོས་
རྗེ་ཤེར་སང་བ་སྒྲུ་མཆེད་དུ་བསྐྱར་ཏེ་ལྷན་པོ་ཅེའི་ཆོས་སྡེ་གསར་འདེབས་
^༣སོགས་དཀར་ཕྱོགས་གི་མཛད་པ་བཟང་པོ་གྲུག། དེ་རྗེས་དཔོན་རབས་
གསུམ་བཞིའི་“རིང་ལྷགས་གཉིས་ཀའི་ཚུགས་ཆེ་བར་བྱུང་ནའང་། བར་

༡ སྟོས་སྒྲུ་ར་མ་སྒྲུང་བ།

༢ རྒྱལ་ར་བ།

༣ ཆོས་ལྷགས་དགེ་ལྷན་པ་ཉག་ཅིག་ཡིན།

༤ པ་ཆོད་ཁྱུང་རྒྱལ་དང་ལྷུང་འཁོར་བསྐྱེད་པ།

སྐབས་ཆེར་རིན་སྲུངས་པའི་དབང་དུ་བཏང་སྟེ། རྒྱུ་མཁར་ཅེ་བ་མིང་མེད་
 དུ་གཏོང་བའི་ཅིས་ཀྱིས་དཔུང་འབྲེར་ལུགས་བྱེད་པ་དང་། སྲུང་རིན་སྲུངས་
 བ་ལ་དཔུང་ཤེད་ངོམ་པ་སོགས་བྱེད་པ་མ་མཁས་པས་རྒྱེན། དེང་སང་སྟེ་
 ཚུགས་ནམ་པར་གཞིག་གོ། །ཀུན་དགའ་འཕགས་ཀྱིས་ཚུ་ཤར་ཁར་རྒྱུ་
 མཁར་ཅེ་བ་ཅིགས་ཏེ་སྟེ་ཚུགས་བཟུང་བ་ནས་ཅེ་ཤར་བྱུ་བ་གཉིས་ཅེས་
 ཟེད། དེའི་སྲས་རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་འཕགས་སྟེ་སོར་ཅེ་ཆེན་པ་དང་ཁུ་
 དཔོན་མ་མ་ཐུན་ནས་གོང་མ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་པའི་གཟིམ་དཔོན་གྱི་
 ལས་ཀ་བཟུང་། བར་སྐབས་ནས་གོང་མ་མ་དགེས་ཏེ་ཁྱི་དམག་རྒྱུ་མཁར་
 ཅེར་མཁྱོགས་དགོས་པ་བྱུང་། ཡར་ཁྲུངས་པ་ནམས་དགྲ་ཉང་སྟོད་ཤར་ཁ་
 བ་ཞེས་བའང་ཡོད་དོ། །ཕྱིས་སུ་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་སྦྲུང་མཆོད་དུ་བསྐྱར་
 ཏེ་དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྟེ་ཆེན་པོ་འདེབས་པ།

སྐྱེ་འབྱུང་ཆེན་མོ་དང་གོས་སྐྱེ་ཆེན་མོ་བཞེངས་པ་སོགས་ཐུན་སུམ་
 ཆོགས་པའི་དགེ་ལས་མི་འདྲ་བ་སུམ་ཅུ་ཅ་དུག་ཅེས་གྲུབ་ཅེས་ཟེད། གསེར་
 གྱི་བཀའ་འགྱུར་ནི་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེང་སང་གི་བར་དུ་ཡང་བཞེངས་པ་
 རྒྱུ་མ་ཆད་པ་སྟེ་སྟེ་དཔོན་གཅིག་ལ་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་པ་རྩམས་
 ཆེ་ཤོས་སུ་འདུག །དེའི་སྲས་རབ་བརྟན་བཟླ་ཤིས་འཕགས། དེ་ལ་སྲས་
 དོན་གྲུབ་འཕགས་སོགས་འཕགས་ཏེ་གཉིས་འབྲུངས་ནས་སྟེ་ཚུགས་

༡ དགེ་ཐུན་པ་གཙོ་ཆེ་བར་ཡོད།

བཟུང་བའི་སྒོན་པོ་དཔོན་ཡིག་པད་རྒྱལ་དུ་^༡གྲགས་པས་བྲ། དཔོན་སྒོན་
འདི་གསུམ་གྱི་རིང་གཞིས་ཁ་བ་ལ་རྒྱང་རོ་སྤེལ་སྤྱིའི་རྩུས་ཉེས་ཆེན་པོ་དེ་
བཟང་། སྐབས་ཤིག་ནས་ཅེ་ཆེན་པ་སྤྱོད་པ་འབྱུང་བ་འབྲས་རྫོང་གཞིས་
ལ་ཤོར་གོད་ཡོད་པའི་མཆན་རྩུས་འབྲིང་བ་ཡུན་རིང་ཅམ་བྱང་། སྤྱི་དེང་
སང་གི་བདག་པོ་འདིའི་རིང་སྤྱེ་གདོང་ཅེ་ནས་རྒྱབ་སྤྱོར་མཛད་པས་མངའ་
ཞབས་རྩིང་ཁུངས་ཆགས་སུ་ཚུད་ཅིང་། སྤྱི་གཞིས་ཁ་བ་དང་སྤྱི་དུ་སྤེལ་
བས་དེང་སང་ནི་ཅེ་ཆེན་གྱི་འང་བདག་བྱས་^༢ཏེ་མངའ་ཐང་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བར་
ཡོད། སྤྱོ་བ་ནི་རྒྱལ་པོའི་ལུང་གིས་གཡའ་འོ་ལ་ནས། བྲང་པོ་ཡན་གྱི་ལ་
སྤྱོད་སྤྱོའི་ཡུལ་སྤྱོད་ས་ལ་དབང་བའི་བྲི་དཔོན་གྱི་འཇའ་ས་ལོན་བ་ནས་སྤྱེ་
ཚུགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ། སི་ཏུ་ཆོས་རིན་པ་དང་བདག་པོ་ལྷ་བཙན་སྐྱབས་ཁུ་
དཔོན་གྱི་དུས་སུ་མཁན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་བ་ཅ་བའི་སྤྱི་མར་ཁུར་ནས་ཤེལ་
དཀར་ཆོས་སྤྱེ་འབུལ་བ་སོགས་ཞབས་ཏོག་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་མཛད།
སྐབས་ཤིག་ནས་བྲང་ས་དང་འཐབས་པས་པམ་སྤྱེ། རྫོང་གཞིས་ལ་ཤོར་
གོད་ཆེན་པོ་བྱུང་འདུག་ནའང་།

ཡང་འཐབས་པས་ཚུར་ལོན། སྤྱི་ཞལ་ངོ་སྤྱོ་མཆེད་མ་མཐུན་ཞིང་
དཔོན་སྤྱོད་པོ་སྤྱོར་གསུམ་ཡང་སྤྱོ་མི་^༣མཐུན་^༤པ་སོགས་ནས་བར་

༡ འདིའི་རྒྱུད་བ་ནས་སྤྱི་རིང་པ་ཡིན།

༢ སྤྱོད་སྤྱོའི་ཡུལ་འབྱོགས།

༣ མ་ཟླ། ༤༧ནལ། འཐུན * མཐུན

སྐབས་ཆོར་དུས་མི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་། དེར་སང་གི་བདག་པོ་འདི་པ་
བྱང་པ་དང་བསྟེན་དུ་སྟེལ་བ་ནས་ཁྱི་སྟོར་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་སྡེ་ཚུགས་
ཆེ་བར་ཡོད་དོ། །བྱང་པ་ནི་ཞལ་ངོ་གཅིག་གིས་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་
ཕྱག་ཕྱིར་གོང་དུ་ཕྱིན་ནས་སེ་ཆེན་གྱི་སྒྲ་མ་ཐོབ་པས་ཉི་ཤུ་གྲགས་པ་འོད་
ཟེར་ཞེས་ཟེར། ཉོར་དཀར་གྲགས་འོད་མའང་འདིའི་སྟོན་པ་མིང་དུ་ཆགས།
ཁོང་གི་བྲིན་ལས་ཀྱལ་པོའི་ལུང་གིས་སྐྱར་སྐྱར་ནས་འཇད་ཡན་གྱི་ལ་སྟོད་
བྱང་གི་ཡུལ་སྟོངས་ལ་དབང་བའི་ཁྱི་དཔོན་གྱི་འཇམ་ས་ལོན་པ་ནས་མངར་
ཐང་ཆེ། རྫོང་གི་གྲགས་རིན་གྱིས་པག་མོ་བྱ་པའི་དཔག་ཆེན་ལན་གཅིག་
བྱང་དུ་ཁྱིར་འདུག་ཀྱང་ཡོ་འཁྱོམས་ཆེར་མ་སྟུབ། ཁྱད་པར་བདག་པོ་རྣམ་
ཀྱལ་གྲགས་པ་^༡ དང་དཀོན་མཆོག་ལེགས་པ་སྐྱུ་མཆེད་གྱི་རིང་གཞིས་
བྱང་གཉིས་སྟོན་དུ་སྟེལ་བས་སྟོ་པའི་ས་ཆ་འགའ་ཚུར་ཆོད་པ་མ་གཏོགས་
སྡེ་འཕུགས་ལུང་མ་བསྟན་མཇུག་མ་གོས། དདུལ་ལས་བྱུབ་པའི་དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བྱམས་ཆེན་གྱིས་གཙོས་པའི་གསེར་
བངས་ལས་བྱུབ་པའི་སྐྱུ་འབྲུ་མང་པོ་དང་། བཀའ་འགྱུར་བཞེངས་པ། ཆོས་
སྡེའི་བཤའ་བྱ་བ་བང་པོའི་བདག་རྒྱུན་མཇུག་པ་སོགས་ལ་མཆོན་མཆོག་ཏུ་
ཆེ། ཆོས་ལུགས་ངོ་པོ་ས་སྐྱུ་བ་ཉག་ཅིག་ལ་མོས་པའི་སྟོང་ནས་ངོ་ནང་པ།
པོ་དོང་པ། བྱང་སེམས་གཞོན་ནུ་ཀྱལ་མཆོག་ལ་སོགས་སྒྲ་མར་བསྐྱར་

^༡ ཀྱལ་པོ་པའི་ཉེ་ཏར་གྱེད།

ཞིང་མངའ་ཞབས་ཀྱི་དགེ་ལྷན་པའི་གྲ་བ་གྲ་ཆང་རྣམས་ལའང་ཞབས་ཏོག་
ཆ་མཉམ་དུ་¹བྱེད།

དེ་ནས་བརྩམས་མཁན་དེང་སང་གི་བར་དུ་ཡང་དཔོན་སློན་བཞུགས་བཅུན་
བ་སོགས་ནས་ཁྲི་སྐོར་གྱི་སྡེ་ལ་ཞོར་གོད་མེད་པ་དང་། རོར་ཐམས་ཆེ་བ་
དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་གུས་བ་སོགས་ཀྱི་ངོ་མཆར་ཆེ་བ་ཅན་དུ་ཡོད། ལྷ་
དཀར་ཅེ་བ་ནི་སེ་ཆེན་གྱི་ལུང་གིས་ཡར་འབྲོག་ནས་བརྩམས་ཏེ། ལྷོ་བྲག་
ཚུན་ལ་དབང་བའི་ཁྲི་དཔོན་གྱིས་འཇུག་ས་ལོན་བ་ནས་སྡེ་ཚུགས་ཆེ། ས་
སྐྱ་དཔོན་ཆེན་ཨག་ལེན་དུ་གྲགས་པའི་བྲག་ཤུལ་ཅན་དེ་ཡང་འདི་པའི་
ཞལ་ངོ་ཡིན། མངོན་དགའ་ཆོས་སྡེ་འདེབས་བ་སོགས་བསྟན་པའི་ཞབས་
ཏོག་གྲང་མཛད། ཁྲི་དཔོན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་དང་ཏེ་རུ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་
མཆོན་ཁྲི་དཔོན་གྱི་རིང་པཌ་ཆེན་འཛིགས་མེད་གྲགས་བ་མཆོག་དུ་བསྐྱར་
བས་ཡར་འབྲོག་བ་སྐྱ་སེར་མཐའ་དག་ཁོང་གི་འདུལ་བྱར་བྱུར། རིན་
སྤངས་བ་དང་བསྟེན་སྲིད་དུ་འབྲེལ་²བས་ཞོ་འཇགས་བ་བྱུང་³ནའང་། བར་
སྐབས་ནས་དུས་མི་བདེ་བ་སྣ་ཆོགས་བྱུང་བ་དང་ད་དུང་ཡང་དེ་ཀའི་ལུ་
ཅན་དུ་སྤང་ངོ་། །

གཤམ་བཟང་བ་ནི་འགྲོ་མགོན་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱུད་སློབ་ཆོས་རྗེ་ཆོས་

¹ བདག་པོ་འཇུག་དབྱངས་པའི་སྤྲུལ་མོ་གཅིག་དཔོན་པོ་དགེ་ལྷན་པ་ཡིན།

² འདིས་ཆོས་རྗེ་པོ་དོང་བའི་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོ་བརྩམས།

³ ཁོང་མཆོན་རུས་ཆེ་རིང་ཁྲི་སྐོར།

སྒྲོན་ལམ་བས་མེ་སྟག་ལ་གཡའ་བཟང་དཔོན་པ་བཏབ་སྟེ། ཡར་ཁྱུངས་
ཤར་བྱལ། གཉལ་སྟོང་སྟང། མཆོ་སྒྲོ་བྱལ་བྱར་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་
སྟོངས་རྣམས་སུ་ཆོས་མང་དུ་གསུངས་པའི་སྒྲོན་ལས་ཀྱི་ཀླུན་ལས་ཉི་
གནས་ལ་ཁྲིད་དཔོན་གྱི་འཇའ་ས་ལོན་པ་སྟེ་ཚུགས་མཆོག་ཏུ་ཆེ། བར་
སྐབས་ནས་པག་མོ་བྱལ་བ་དང་འཐབས་བས་ཁྲི་འོག་རྣམས་ཤོར་ཏེ་སྟེ་
ཚུགས་གཞིག། སྐབས་ཤིག་དཔོན་ཀླུང་འགས་གཉལ་ཤེས་མཁར་བཟུང་
འདུག་ནའང་། བྱ་ས་ལ་ཤོར། དེང་སང་མི་ཀླུང་ཡིན་འོས་གཅིག་གཉིས་
ཡར་ཁྱུངས་ན་སྟང་།

ཆལ་པ་ནི་ཞང་རིན་པོ་ཆེས་ཆོས་སྟེ་གཙུག་ལག་ཁང་གཉིས་ཀྱི་བདག་
པོ་མཇུང་པའི་སྒྲོན་ལས་ཀྱི་ཀླུན་ལས་ཉི་གནས་ལ་ཁྲིད་དཔོན་གྱི་འཇའ་ས་
ལོན་ཏེ་སྟེ་ཤོར་སྟོང་སྟང་གྱི་ས་བདག་མཇུང། དཔོན་དབྱུང་འཕངས་མཐོ་བ་
ཡང་བྱང་ཆེན་སྒྲོན་ལམ་རྟོ་རྟེ། ཏའི་སི་ཏུ་དགོ་བའི་སྟེ་གྲོས། བྱང་ཆེན་ཀུན་
དགའ་རྟོ་རྟེ་^༡སོགས་ནང་དོན་དང་ཀླུ་རབས་དེབ་ཐེར་ལ་མཁས་པ་མང་
དུ་བྱོན། ཁྱད་པར་སྒྲོན་ལམ་རྟོ་རྟེ་བས་ཆོས་འཁོར་སྟེང་^༢བཏབ་སྟེ་བཤུང་
གྲ་བཟང་པོ་བཙུགས་ཤིང་། མཁྱེན་རབ་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟེ། བུ་སྟོན་རིན་པོ་
ཆའི་ཞལ་ནས་དེང་སང་གསུང་རབ་ཀྱི་གཟིགས་རྒྱ་ལ་ཆལ་པ་དཔོན་པོ་

༡ ཆལ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཟེར།

༢ འདི་ཡང་མཁྱེན་པ་རྒྱ་ཆེ།

༣ ཤིག་གཞོན་པས་གདན་ས་མཇུང་།

ཁོང་ཆེ་ཞེས་གསུང་སྐད། གྲུན་དགའ་རྫོ་རྗེའི་རིང་པག་མོ་གྲུ་བ་ལ་ཁྱིའོག་
པལ་ཆེར་ཤོར་ཏེ་བྱ་བལ་ལ་ཐེག་བ་ཡིན་འདུག །ཕྱིས་སུ་སྒྲག་དཔོན་རེ་
ཅམ་མ་གཏོགས་གདུང་རྒྱུད་ཀྱི་རིམ་བཤང་ཆད་ཟེར། རྒྱ་མ་བཞི་སྦྱར་ཁུ་
དཔོན་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཐོན་ལས་རྒྱས་བའི་ལྷ་སྡེའི་ཁོག་ཏུ་ཉེ་གནས་ལ་
འཕན་ཡུལ་ཚུན་དབང་བའི་ཁྱི་དཔོན་གྱི་ལས་ཀ་སྤངས་བར་འདུག་ཅིང་། རྒྱ་
མཆལ་གཉིས་ཀས་ས་སྐྱ་བ་མངའ་ཐང་ཆེ་རིང་ཁོང་གི་ཤེད་ཁུར་ནས་འབྲི་
ཁུང་བ་དང་འཐབས། དབུ་རུ་སྟོད་བ་རྣམས་དག་རྒྱ་མཆལ་བཀའ་གསུམ་
ཟེར་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །

པག་མོ་གྲུ་བའི་ལུང་རྒྱགས་ནས་ནི་རྒྱལ་ཆེན་ཅེའི་ཁོག་ཏུ་ཁྱིའོག་
པལ་ཆེར་སོང་ནས། ཡར་སྟོན་ནམ་རེ་འགའ་མཁར་ཅེ་དང་བསྐྱེལ་བའི་སྡེར་
དུ་སྟེ་གདོང་ཅེ་ནས་ཁྱི་དཔོན་གྱི་ལས་ཀ་རིམ་བས་ཁུས་བར་སྤང་ལ། ཕྱིས་
དཔོན་ཉེ་ལགས་ལྡན་བའི་དུས་སུ་ནི་པག་མོ་གྲུ་བའི་སྡེ་སྡིད་དང་རྫོས་ཤིང་
མངའ་ཞབས་ཀྱི་དགོ་ལྡན་བ་རྣམས་མཐར་འདྲེད་བ་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་
སྐུ་འབྲུ་བཤེག་བ་སོགས་བྱེད་བ་འབྲིང་ཅམ་དུ་གྱུར་བ་ལས་བྱི་ནང་དུ་དུས་
མི་བདེ་བ་རྒྱན་མར་ཡོད་བ་བྱུང་ངོ་། །འབྲི་ཁུང་བ་ནི་ཆོས་རྗེ་འཇིག་རྟེན་
གསུམ་མགོན་གྱིས་ས་མོ་པག་གི་ལོ་ལ་འབྲི་ཁུང་ཐེལ་བཏབ་སྟེ། གདན་
ས་སྤར་ཆགས་སུ་བྱོན་བའི་ལྷ་བ་རུང་རིན་པོ་ཆེའི་དུས་སུ་སྟོམ་བ་ལ་ཁྱིད་

༡ རྒྱལ་ཆེན་ཅེ་བ་དང་སྐུ་མཆོག་།

དཔོན་གྱི་འངའ་ས་ལོན་ནས་བྱར་དྲགས་ཚུན་ལ་ལུང་རྒྱགས། དཔོན་ཆེན་
གསུམ་གྱི་རིང་ས་སྐྱ་བ་དང་འཐབས་བས་དང་པོར་རྒྱལ་པམ་སྟེལ་མར་
བྱང་ཡང་སྐབས་རྩེ་ལེ་ཤེས་པའི་དུས་སུ་སྤྱིང་ལོག་ཆེན་མོ་བྱང་བ་ནས་
བཟུང་སྟེ།

མཐའ་རྒྱའི་ཁྲི་ལོག་པལ་ཆེར་འདུམས་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེད། ཆོས་རྩེ་ཉེར་
བརྒྱད་པའི་དུས་སུ་སི་ཏུ་ཤྲ་བཟང་པོས་¹ ལས་ཀ་བཟུང་སྟེ་ཁྲི་ཁང་སྐྱོན་
བྱུང་སྤྱིང་བཅིགས། ས་སྐྱ་པའི་སྟེངས་སུ་གོང་མ་ཏ་སིའི་དམག་གོགས་གྱི་
དབུང་གཏོང་བ་བྱས་ཤིང་། དེས་འགའ་མ་མཐུན་ནས་ཤྲ་བཅན་གྱི་བྱ་
གཉིས་དང་གོས་བཏོན་ནས་འོལ་ཁ་སྟག་ཅེ་ལ་སྐྱས་ཅམས་བ་ཤྲ་བཅན་
གྱིས་གོང་མ་ལ་ཁུས་ཏེ། བྱ་གཉིས་ཚུ་ལ་སྐྱར་བ་ན། འོན་པ་མི་མངས་གྱིས་
ཤྲ་བཅན་ལ་དེ་འདྲ་པོད་བ་ཞེས་འབྲས་གཏམ་བྱས། ཕྱིས་ཏ་སིའི་གསུང་
ཆེམས་སུ། ང་ཡི་མགོ་དང་སྟག་མགོ་སྟག་ཅེ་གསུམ་ཡོད་ན་ཤྲ་བཅན་
གྱིས་བྱས། དེ་ལ་འཐབ་པའི་ན་བ་འོན་བ་ཆོ། ཞེས་གསུང་སྐད། འོན་ཀྱང་
གསུང་ཆེམས་སུ། འབྲི་ཞོས་ཞེས་གསུང་བ་དང་མཐུན་པར་སྟེ་འབྲུག་ཆེན་
པོ་ནི་བྱང་བར་མི་འདུག །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་དུས་སུ་རྩོང་རི་བསོད་རིན་
²གྱིས་ཁྱར་ཁྱར་བ་བཀའ་འགྱུར་ཆར་གཉིས་བཞེངས་བ་སོགས་དགེ་ལས་
ཆེ་ཞིང་།

¹ གདུང་དུས་སྐྱ་རའི་ནང་ཆོན་ནང་འགགས་བ་ཟེད།

² བགས་ཤོད་པ།

བྱ་བ་གང་ཡིན་གྱིང་པོའི་གཤེས་གྲིས་སྐྱོང་བ་ཞིག་སྟེ། ལན་གཅིག་
བྱང་དུ་དམག་སྟེར་ཏེ་ཁྱུང་པོ་དེ་བ་ན་བྱང་པའི་མི་དཔོན་མང་པོ་
འདུས་ཏེ། བར་བྱས་ཀྱང་མ་ཉན་པར་བྱང་བ་ཆད་དུ་སྐྱལ་ནས་སྡེ་བཙུག་
ཞིང་། ཡང་ལན་གཅིག་རོང་པོ་དེ་བ་སྟག་ལུང་ཆོས་རྒྱུ་བྱ་བའི་དཔལ་
བཅེགས་པས་བྱ་བོས་དར་གྱི་གནང་བྱིན་མང་པོ་མཛད་ནས་བར་མཛད་
ཀྱང་མ་ཉན་པར་སྡེ་བཙུག་པ་ཡིན་འདུག །ཆོས་རྒྱུ་རྒྱལ་པོ་པའི་
དུས་སྐབས་པོ་ལོ་དབང་གིས་པོ་སྤྱིའི་འཇམ་ས་གནང་བ་ནས་པོ་སྤྱི་རིན་
པོ་ཆེ་ཞེས་ཟེར། རྒྱུ་རྒྱུ་པོ་ཆེ་ལ་ཆོས་འབྲེལ་གསལ་ཏེ་དཀར་དགེ་འགལ་
མེད་མཛད། སྐྱེ་ཞང་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོས་པའི་ཁུར་ཁུར་བ་སྡེ་ཚུགས་བཟང་པོ་
བྱུང་ནའང་། སྐྱེར་དཀར་ཕྱོགས་ལ་མོས་པ་མི་ཆེ་ཞིང་ཁུར་པར་རྒྱུན་མེད་
པར་ལོ་དགོན་པ་ལ་སྡེ་དམག་བྱངས་ནས་དགེ་འདུན་དཔོན་སྟོབ་བཅུ་སྟོར་
ཅམ་བཞོངས་པ་སོགས་བྱས། ཉི་ལམ་ད་ར་ཁ་ཆེས་ཁོང་བྱ་དང་བཅས་པ་
རྒྱུན་ལམ་དུ་བཏང་བ་ལོ་པའི་མཐུ་ཡིན་ཟེར། ད་ར་ཁ་ཆེ་སྟོད་མི་^༡བདེ་བའི་
ལོམས་བྱང་བ་ན་སྡེ་གདོང་ཅེར་རྒྱལ་སྟེར་ཞུས་པས་འཇགས་གཟུགས་
གནང་སྟེ་ཉེས་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་འདུག །

ཆོས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་དཔལ་བཟང་པོའི་དུས་སྐབས་སྟག་ལུང་བ་དང་ཟེར་
ཅོད་པུན་ཆེགས་མ་གཏོགས་སྡེ་འབྲུག་ཆེན་པོ་མི་མཛད་པ་སོགས་ནས་

^༡ དགུང་མཁར་གྱི་

བྱང་པོད་ཀྱི་མི་སྡེ་མཐའ་དག་སོས་དལ་ཞིང་དཀར་ཕྱོགས་ལ་གྲུས་བ་ཡོད་
འདུག། སྟག་ཕུ་གོ་བློ་དང་མངའ་རིས་བ་ཡོན་ཏན་གྲགས་སོགས་ལ་ཆོས་
འབྲེལ་གསན་ཏེ་དཀར་དགེ་གཉིས་ཆར་ལ་ཐུགས་དད་སྦྱོང་། ཐུགས་རྒྱད་
བཟང་བ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ལ་མཆོད་ཅིང་འབུལ་མི་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱང་
གཙན་དུ་འཇུག་ཅིང་། “ཐན”དགེ་འདུན་རྣམ་པས་གསན་རྒྱ་ཞེས་བ་ཙམ་
ལས་གཞན་སྤྱིང་ཡིག་མི་མཛད། དེ་དུས་སྒོན་པོ་མགོས་ཆེ་བ་ཡང་རོམ་པོ་
ཉག་ཆེ་གཉིས། གཞི་སྒོམ་བྲེས་སྒོམ་གཉིས། བྲི་རྫོང་གཉིས་ཏེ་དུག་ཡོད་
བ་ལས། རོམ་པོ་བ་བདེ་ལེགས་བཟང་པོས་སྒྲུངས་ཤོད་དུ་ཆོས་སྡེ་གོང་
བཏབ། ཉག་ཆེ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་དཔལ་འབར་དགོན་བཏབ།
གཞི་བསྒོམས་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་གྱིས་ཆ་དཀར་ཆོས་སྡེ་བཏབ། བྲེས་
སྒོམ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་དགེ་རྒྱས་ཆོས་སྡེ་བཏབ། བྲི་ཁང་བ་
མགོན་པོ་བཀྲ་ཤིས་གྱིས་ཐང་སྐྱ་ཆོས་སྡེ་^༡བཏབ། རྫོང་དཔོན་བསམ་བློ་
རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཆོན་སྤངས་^༢བཏབ།

སྤར་བྲེས་སྒོམ་རྒྱ་ལུ་དཔལ་གྲགས་གྱིས་གསེར་ཐངས་ལས་བྲུབ་
པའི་བྲམས་ཆེན་གྱི་སྐུ་དང་གསུང་རབ་མང་དུ་བཞེངས་བ་མཛད་ཅིང་དགེ་

༡ མ་གྱི། ༤༥་ཐོང་༡༤། ཐན་ན * ཐན་

༢ བྲེས་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་གསར་མ།

༣ ལག་མོ་བ་དང་སྐྱ་མཆོད་ཡིན།

༤ ཅེ་ཁ་མི་དཔོན།

ཕྱན་པའི་བསྟན་པ་ལའང་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པར་མཛད། རང་སོ་དགེ་སྦྱོང་པས་
རིན་ཆེན་སྒྲིབ་གི་ཆོས་སྡེ་གསར་འདེབས་ལྟ་བུ་^༡མཛད་ཅིང་གསེར་དདུལ་
ཀྱི་བཀའ་འགྲུར་དང་། རྒྱལ་བ་མི་འབྲུག་པའི་གོས་སྒྱུ་ཆེན་མོ་བཞེངས།
ཆོས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་དཔལ་བཟང་པོ་འདིས་སྒྲ་དཔོན་སྒྲགས་པ་ལས་སྲས་
གཉིས་འབྲུངས་པའི་ཆེ་བ་དབང་རིན་པོ་ཆེས་མཁར་ཐོག་གསོལ་སྐལ་དུ་
བཞེས་ཏེ་ཐེལ་གྱི་སྒྲ་བྱར་མཛད། གཙུང་པོ་བཙུ་ལྷ་རིན་པོ་ཆེས་སྒྲ་དཔོན་
སྒྲགས་པ་སྟག་ཅེ་བའི་བུ་སྤིང་མོ་བཞེས་པ་ལས་སྲས་གསུམ་འབྲུངས་པའི་
ཆེ་བ་པག་མོར་བྱོན་ནས་བསྐྱོམ་པའི་ལས་ཀ་བཟུང་བ་ལ་སྲས་བྱམས་
བ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་འབྲུངས་ཏེ། གསེར་དདུལ་གྱི་བཀའ་འགྲུར་
བསྟན་འགྲུར་བཞེངས་པ་སོགས་དགེ་ལས་བཟང་ཞིང་། སྲས་གསུམ་གྲང་
འབྲུངས། གཙུང་ཆུང་བ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་སྡེ་ལུང་བཟུང་སྟེ་སྲས་རིན་ཆེན་
ཕུན་ཚོགས་པ་འབྲུངས། འབྲིང་པོ་ཆོས་རྗེ་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་པ་གདན་
སར་བཞུགས་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པའི་སྒྲོ་མངས་དང་། གསེར་དདུལ་
གྱི་བཀའ་འགྲུར་བསྟན་འགྲུར་བཞེངས་པ་སོགས་མཛད་པ་བཟང་པོ་གྲུབ་
པ་ཡིན་ནའང་། སྐྱ་མེར་འགའ་ཞིག་གིས་ཁྱུས་སྟབས་ལ་བཏང་བ་འདྲས་
དཔོན་རིན་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་པ་ཡར་སྐྱུངས་ལ་འབྱོན་དགོས་པ་དང་། སྐྱ་
ཞང་སྟག་ཅེ་རྫོང་བ་བྱིར་ཕུལ་བ་དང་། པག་མོ་ནས་དང་ཡང་ཁུ་དཔོན་ནང་

^༡ གཙེ་ཆེ་བ་མཆོན་སྤྱིངས་སྒྲོས།

འཆམས་སྲུ་ཐུགས་མ་མཐུན་པ་དང་། མངའ་ཞབས་ཀྱི་དགོན་པ་རྣམས་ལ་
ཞུ་བ་སྐྱུར་མཛད་པས་རྒྱུ། ཕྱི་ནང་དུ་སྡེ་འབྲུག་ཁམ་ཆེ་བ་མཛད་དགོས་པ་
གཅིག་དང་། བྱད་པར་མེ་པོ་བྲིའི་ལོ་ལ་ཞུ་སེར་དམར་གྱི་འབྲུག་པ་ཆེན་པོ་
དེ་ལངས། འདི་རེས་པག་མོ་ནས་སེར་མོ་བ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་སྒྲིལ།

ལོ་ཕྱི་མ་མེ་མོ་པག་ལ་འབྲི་བྱང་ཆོས་རྗེ་ག་ཤེགས་པ་དགེ་ལྡན་པའི་
མཐུ་ཡིན་ཞེས་མི་མང་སློང་བའང་བྱུང་། དེ་ནས་སྡེ་པ་ཐོག་ཁ་བས་སྡེ་སོར་
སྲུ་ལུང་ནས་དང་། དེ་རྗེས་པག་མོ་ནས་གདན་སར་གཅིག་དུ་འབྱོན་པའི་
ཞུ་འཇགས་སྒྲིགས་པ་པག་མོ་ནས་དང་དུ་བཞེས་ནས།^༡ ས་སྤང་ལ་དཔོན་
རིན་ཆེན་ལུན་ཆོགས་གདན་སར་བཏོན་ཏེ། ལོ་ཕྱི་མ་ལྷགས་སྟག་ལ་སྤིང་
ཕྱོགས་བསྐྱུར་བའི་ལུགས་བྲས། སློ་ཉི་བརྒྱད་དེ་སེར་མོ་བ་དང་འཐབ་པ་
ན་རང་ཕྱོགས་སྲུ་སྟག་ལུང་སྟེང་ཏོར། རྒྱ་མ་མཁར་ཅེ་མང་ར་བྱ་ཡུལ་གྱི་
དལུང་རྣམས་ཁྲིད་ཆོག་པ་དང་། སེར་མོ་བའི་ཕྱོགས་སྲུ་སྡེ་པ་དང་དགོན་
པ་མཐའ་རྒྱ་ན་ཡོད་པ་གཅིག་ཀྱང་ལངས་པ་མེད་པའི་ཆེད་དུ་གོང་དཀར་
ནས་བྲག་ཐམ་ཞུས་ཏེ་འབྲི་གདན་ཞུ་འཇགས་སྒྲིགས་དེ་མཐུན། ལོ་དེ་ཀའི་
སྟོན་དུས་ཐོག་ཁ་བ་སྤིང་གཏོགས་ཀྱི་དལུང་ཆ་དཀར་དང་འོད་སྟེང་སྟོང་དུ་
བཏེགས་པ། མལ་གྲོ་མདར་སེར་མོ་བ་དང་མཐབ་སྟོང་རེ་ཅམ་བྲས་ནའང་
དལུང་བྱད་ཞུགས་པའི་དོན་གྱིས་ཆ་དཀར་ཤོར་ཤིང་འོད་སྟེང་བཟུ་ཁོག་

^༡ འབྲི་དགེ་ཁ་ཡན་རྟ་བུར་བཞག

ནས་ཞུ་བ་སྐྱུར། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཐོག་ཁ་བ་སྲིད་གཏོགས་སྟེ་སྲིད་ལ་འཁུར་
ཤེ་ཆུང་དུ་སོང་བ་ལ་དཔགས། མཁར་ཅེ་བས་དབུ་ར་ལ་དཔག་བྲིར་ནས་
གནད་སྤྲད།

དེ་མ་བཟོད་པར་ཞུ་འཆམས་པ་རང་གིས་བྱང་བྱངས་ནས་སྟེ་སྲིད་གྱི་
དབུང་རུ་གཅིག་མཁར་ཅེར་བཏེགས་ཏེ་བསྐྱོར་བ་^༡གཙང་དཔག་གིས་བོད་
ཡུལ་ཆོས་སུ་སྟེབ་བ་ནས་ཆིངས་སྒྲམས། འཆམས་འདིར་ཆོས་རྩེ་རིན་
ཆེན་སྤུན་ཆོགས་བ་བྱར་བཞུགས་མཛད་དེ། བག་མོ་ནས་དཔོན་རིན་པོ་
ཆེ་ཁྱི་ཐོག་ཏུ་བཏོན། དེ་རྩེས་མེ་བྱ་ལ་ཐོག་ཁ་ནང་སོས་ཀོང་དཔག་གཏོས་
ཆེ་བ་དང་འགྲིལ་ནས་དབུང་འོལ་ཁར་བཏེགས་ཀྱང་རྒྱས་མ་ཐོན། ས་ཁྱི་
འདི་ལ་འབྲི་གཙང་སྲིད་དུ་སྦྱིལ་བ་དང་། སྟེ་སྲིད་འཐབ་པའི་དུས་འཁྲུག་
བྱུང་། དེ་ཡང་དཔལ་ས་སྐྱ་བཏབ་ནས་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བྱུག་ན་པག་མོ་གྱ་
པའི་གདན་ས་བཏབ། དེ་ནས་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་ན་འབྲི་ཁྲང་ཐེལ་བཏབ། དེ་
ནས་དེང་སང་གི་ས་ཁྱིའི་ཡན་ལ་ལོ་སྤུམ་བརྒྱ་དང་བྱུག་ཅུ་འདས་སོ་ཞེས་
ཤེས་པར་བྱའོ། ལྷག་ལྷང་པ་ནི་བོད་ཁྱི་སྐྱོར་བཅུ་གསུམ་ལ་མི་གཏོགས་
ཤིང་ཉོར་དུས་སུ་ལས་ཀ་འདི་བྲངས་ཀྱང་མི་འདུག །ལྷག་ལྷང་ཐང་པ་ཆེན་
པོ་བཟ་ཤེས་^༢དཔལ་བས་ལྷགས་པོ་བྱི་བའི་ལོ་ལ་ལྷག་ལྷག་གི་སྟེ་ཆེན་པོ་
བཏབ་སྟེ། དར་བཟས་རོང་གསུམ་དབང་དུ་བསྐྱུས་པས་སྟེ་གཙུག་ལག་ཁང་

^༡ རྒྱས་མ་ཐོན།

^༢ གདུང་གི་ཟླ།

གཉིས་ཀའི་བདག་པོར་སོང་བ་ཡིན་པ་ལྟར། རྒྱའི་བསྟན་པ་བྱུང་བ་ན་གོང་
མ་ཡི་དབང་གིས་ཆོས་རྗེ་བཟླ་གིས་དཔལ་བཅེགས་པ་ལ་དབང་གི་འཇའ་
ས་གནང་། འདི་པ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་དུས་མཚུངས་ཤིང་། མེས་ཀྱི་དཔོན་
པོ་ཆོས་རྗེ་བཟླ་གིས་དཔལ་འདི་པས་རྗེ་ལ་གསུང་ཆོས་གསན་ཏེ། རིན་
ཆེན་བྲག་གི་ཆོས་སྡེ་འདེབས་པའི་སྤྱགས་འཁུར་བཞེས་པ་སོགས་ལས་
དགེ་ལྷན་པ་དང་འབྲེལ་ཆེ། དེའི་དཔོན་ཆོས་རྗེ་དག་དབང་བྲགས་པ་དང་།
རྟོར་ཁང་པ་ཆེ་དབང་བྲགས་པ་སྐྱུ་མཆེད་ཀྱི་རིང་ཆོས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་
པར་མ་ཟད། སྤྱག་ལུང་ཐང་པའི་འཛིག་རྟེན་སྤྱོད་ཀྱི་ཀྱང་བྱུང་བོད་ཀྱི་མངའ་
འབངས་གྲང་ལ་རེག་ཅིང་།

སྤྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཞོར་གྱིས་གང་སྟེ་ཟད་མི་ཤེས་པའི་མོངས་སྤྱོད་
ཡོད་ཟེར། སྐྱུ་གསུང་སྤྱགས་ཀྱི་རྟེན་བཞེངས་པ་སོགས་དགེ་ལས་ཀྱང་
རྩམས་ཆེ། དེ་ལ་དཔོན་གཉིས་བྱུང་བའི་བགྲེས་པ་གདན་སར་བཏོན་པ་རྒྱེན་
མེད་པར་ཁད་ཉེར་གཙུང་ལ་གདན་ས་བཏད། ལ་ལར་གཙུང་གདན་སར་
བཞུགས་པ་ལ་རྩོད་པ་ཆེན་པོ་བཏད། འདི་ལ་སྤྱག་ལུང་པ་རྣམས་སྤྱོད་
སངས་རྒྱས་ཡར་བྱོན་གྱི་དཔོན་པོ་བཟླ་གིས་སྤྲུལ་དང་སངས་རྒྱས་དཔལ་
བ་གཉིས་^༡གདན་ས་ལ་རྩོད་པའི་བཀག་ཡིན་ཟེར། གཙུང་བསོད་བྲགས་པ་
གཤེགས་ནས་གཅེན་པོ་ཀུན་སྤངས་བཟླ་གིས་དཔལ་བ་ཉིད་གདན་སར་

^༡ འདིས་རི་པོ་ཆེ་བཏད།

ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས་པ་ལྷ་ཆེན་བཞེངས་པ་སོགས་རྣམ་དཀར་གྱི་མཛད་
 བ་ཆེ་ཞིང་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྡེ་ཚུགས་ཀྱང་འབྲི་སྟག་མགོ་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་
 ཞལ་ངོ་གཅིག་གིས་ཚུ་རྟ་ལ་ཐོག་ཁ་ནང་སོའི་དབྱང་འཕན་ཕུལ་དུ་འགྲིམས་
 པའི་རྣ་གཤིན་བྱས་པས་རྒྱུན། ཅེ་ནས་གོང་མ་རྩུང་མ་དགྱེས་པ་ཡིན་
 འདུག །འདིའི་ཁོག་ལོན་པ་འབྲས། ཉེ་ལམ་ཕག་མོ་ནས་དབྱང་བཏེགས་ཏེ་
 སྟོང་རུག་གི་སྡེ་རྣམས་སྤངས། འདི་མ་བཟོད་པར་ཐོག་ཁ་བ་སྤིད་དུ་རྩལ་ཏེ་
 དབྱང་བཏེགས་པས་སྟོང་རུག་གི་ས་ཆ་རང་སོར་རྒྱུད་པ་བྱུང་ནའང་། ཕྱིས་
 ཐོག་ཁ་ནང་སོའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་“སྟེ”སེར་དམག་སྡེ་ཕྱིའི་དུས་སྐར་
 ཕྱི་འབྲང་དགོས་པའི་སྡེ་གཡོམས་ཆེ་བ་དང་། འབྲི་གདན་འཐབ་པ་ན་གྲེད་
 དཀའ་བ་བྱུང་ཞེས་གྲགས་སོ། །ཁྲི་སྐྱོར་གཞན་ཚུ་མིག་པ། ཞལ་ལུ་བ། ཆོང་
 དུས་མགྱུར་མོ་བ། ཐང་པོ་ཆེ་བ་བཞིའི་དཔོན་རབས་དང་མངའ་ཐང་འདི་
 བྱུང་གི་གཏམ་ནི་སྟུ་ལ་ཡང་མ་ཐོས་སོ། །

ཕག་མོ་བྱ་པ་ནི་བོད་ཀྱི་ཁྲི་དཔོན་པལ་ཆེ་བ་སྤྲ་མ་རེའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་
 རྒྱུན་ལས་བྱུང་འདུག་པ་བཞིན། འདི་ཡང་འགྲོ་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་ས་པོ་
 སྟག་གི་ལོ་ལ་ཕག་མོ་བྱ་པའི་གདན་ས་བཏབ་ནས་གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་
 བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པར་བསྐྱུངས་པའི་ཐུར་སྤྲང་། དེ་ལ་འདིའི་གདུང་
 རབས་ཡིན་པར་དེབ་སྟོན་པ་འཆད་ཀྱང་། བཀའ་བརྒྱུད་གསེར་སྤེང་བ་དག་

ཆངས་ལྷ་གཟིགས་ཀྱི་རིགས་སུ་བཞེད་པ་ལྟར། ཆོས་ཀླུ་ཁྱི་སྒོང་ལྷེ་འུ་
བཅན་གྱི་ནང་སྒོན་ཆངས་ཁམས་པ་གོ་ཆ་ཞེས་པ་དང་། སྒོ་བ་དཔོན་བསྐྱེད་
དངོས་སྒོ་བ་ཨ་མི་བྱང་ཆུབ་འདྲེ་བཀོལ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུད་དུ་བྱང་བ་
སྟེ། དེ་ཡང་ཁམས་ཀྱི་གནས་དྲུག་གི་ས་ཆར་འགྲོ་མགོན་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་མཆེད་
དུ་གཏོགས་པ། ཡོན་ཆེན་ཀླུ་བ་སྐུ་བས་ཞེས་པ་ལ། རྗེ་སྐུན་སྤྲ་བྲགས་པ་
འབྱུང་གནས། དཔོན་མགོན་པོ་ཀླུ། ཡོན་ཆེན་སངས་ཀླུ་སྐུ་བས་དང་
སྤྲ་བ་གསུམ་འབྱུངས། རྗེ་སྐུན་སྤྲ་ལོ་བཅོ་ལྔ་ལོན་དུས་དབུས་སུ་བྱོན་
པ་གདན་སར་སྐྱ་མ་འཁོད་འདུག་པས། འབྲི་ཁུང་ཆོས་རྗེའི་བྱང་གཞུང་
གདམས་ངག་ཡོངས་རྫོགས་གསལ། དབྱང་ལོ་སུམ་ཅུ་ཅ་བཞི་པ་ས་འབྲུག་
ལ་གདན་ས་རིན་པོ་ཆེར་ཐེབས། དེའི་ཆེ་འབྲི་ཁུང་ཆོས་རྗེ་དབྱང་ལོ་དྲུག་ཅུ་
ཅ་དྲུག་དང་། ཆོས་རྗེ་ས་སྐུ་བ་ཉི་ཤུ་ཅ་བདུན་བཞེས་ཤིང་། ཁ་ཆེ་བན་ཆེན་
གྱིས་བོད་དུ་ལོ་བཅུ་བཞུགས་པའི་ལྔ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་
གཤེགས་པའི་ལྷགས་སྟག་ནས་ལོ་བདུན་གྱི་བར་གདན་ས་བ་མེད། དེ་རྗེས་
འབྲི་ཁུང་ཆོས་རྗེ་གདན་སར་ལོ་གསུམ་བཞུགས་པའང་འཕྲིན་ལས་བཞེད་
པ་གཞན་མ་བྱུང་། དེ་ཉིད་ས་ཐག་ནས་མེ་ཡོས་ཀྱི་བར་ལོ་སུམ་ཅུའི་རིང་
གདན་ས་སྟོངས་པ་སོགས་ལས་ཤིན་ཏུ་ཉམས་པར་གྱུར་པ་སྐུན་སྤྲ་རིན་པོ་
ཆེ་འདི་པའི་བཀའ་བྲིན་ལས་རྗེ་ཀླུ་སྐུ་སྒོང་སྟེ། གདན་ས་བརྒྱ་འབྱུར་སྟོང་
འབྱུར་ལ་བཏང་ཞེས་པའི་སྐུན་པ་བྱུང་། ལོ་ཉི་ཤུ་ཅ་དྲུག་པག་མོ་བྱུ་ཉིད་

དུ་བཞུགས་ནས། དགྲུང་ལོ་རེ་གཅིག་པ་ཤིང་ལུག་ལ་འབྲི་ཁུང་གི་གདན་
སར་བྱོན། དེ་ནས་བརྩུང་སྟེ་འབྲི་གདན་གཉིས་ལ་གདན་ས་པན་ཚུན་ཞེས་
མིང་དུ་ཆགས། དཔོན་མགོན་པོ་རྒྱལ་ལ་སྤྲས་ཁྲོ་བོ་འཕན་ཞེས་པ་འཁུངས།
ཡོན་ཆེན་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་ལ་སྤྲས་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་བཙུན་
འབྲས་དང་།

བཙུ་གཉིས་རིན་ཆེན་རྫོ་རྗེ་གཉིས་འཁུངས་པ་རིམ་བས་གདན་སར་
བྱོན། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་གདན་ས་ལོ་སྤུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་བཞུགས་པའི་རིང་
ལ། རྒྱ་གར་གྱི་གོང་ཁྲིར་ཉི་ར་རྩ་ཉིདེ་རྒྱལ་པོ། སིང་ག་སྒྲིང་གི་རྒྱལ་པོ།
ཡ་ཆེ་རྒྱལ་པོ། སྟོད་རྟོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྩ་ལ་རྣམས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་ལས་
གྲུབ་པའི་རྟེན་གསུམ་མཆོད་རྗེས། རོར་བུ་སོག་པོ་སྤྲད་འབྲེལ་དུ་གྲགས་
པ། གཞན་ཡང་རོར་སྤྲ་བསམ་གྱི་མི་ཁྲབ་པའི་འབྲེལ་བ་བྱུང་སྟེ། བོད་ཀྱི་སྡེ་
དཔོན་གཅིག་ལ་གདན་ས་ཐེལ་རོར་རྩམས་ཆེ་ཞེས་བའང་འདི་ནས་ཡིན།
བཙུ་གཉིས་རིན་རྫོང་བ་གདན་སར་ལོ་བཙུ་གཉིས་བཞུགས་པའི་རིང་ཉི་
གནས་ལ་ཁྲི་དཔོན་གྱི་འཇའ་ས་བྱུང་བ་ཡིན་འདུག །རྒྱལ་བའི་སྤྱི་རྟེན་དུ་
རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པའི་སྟོ་མངས་ཡ་མཆོན་ཅན་བཞེངས་པས་སྤྲན་སྤྲ་སྟོ་
མངས་པ་ཞེས་ཟེར། དེ་གསུམ་བཞེས་པ་ལུགས་འབྲུག་ལ་གཤེགས། འགྲོ་
མགོན་འཕགས་པ་དང་གཤེགས་ལོ་གཅིག །

འབྲི་ཁུང་དུ་ཆོས་རྗེ་གཙུང་གཤེགས་པའི་སྤྱི་ལོ་ཡིན། ཁྲོ་བོ་འཕན་ལ་

སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྲགས་པ་ཡི་ཤེས་དང་། གཉིས་མཆོད་པ་གྲགས་པ་རིན་ཆེན་
 པ་དང་། དཔོན་རིན་ཆེན་སྐུ་བས་དང་གསུམ་སྟེ། འདི་ནས་དབུས་སུ་སྟ་
 གཟེགས་ཀྱི་གདུང་རྒྱུད་སྟེལ་བའི་སྟོལ་དོད་པ་ཡིན་འདུག །གྲགས་པ་ཡི་
 ཤེས་པ་ལྷགས་མོ་སྐྱལ་ལ་གདན་སར་བྱོན། དཔོན་རྒྱལ་པ་ལ་ས་སྐྱའི་གདན་
 སར་བཏོན་པ་དང་ལོ་གཅིག །རྟོར་དམག་པོན་དུ་ཤོར་ཏེ་དཔོན་ཆེན་ཀུན་
 དགའ་བཟང་པོ་བསད་པའང་ལོ་འདི་ཡིན། གདན་སར་ལོ་བརྒྱུད་བཞུགས་
 པའི་རིང་ཉི་གནས་ཀྱིས་ཁྱི་དཔོན་གྱི་ལས་ཀ་བཟུང་། ཞེ་དགྲ་བཞེས་པ་ས་
 གྱི་ལ་གཤེགས། གཉིས་མཆོད་པ་ས་སྤང་ལ་གདན་སར་བྱོན། དེའི་ཕྱི་ལོ་
 ལྷགས་སྟག་ལ་ས་སྐྱུ་བས་འབྲི་ཁུང་བཅོམ། ཉི་ལྗེ་གྲགས་འོད་དང་ཉོར་གྱི་
 རྒྱལ་བུས་སྟག་མགོ་གནང་ནས་སྤྲུལ་དཔོན་སྐྱགས་འདིའི་རིང་ཡ་ཆེ་རྒྱལ་
 པོས་གསེར་ཐོག་ཕྱལ་བས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གསེར་ཐོག་པར་གྲགས། གདན་སར་
 ལོ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་བཞུགས་པའི་བཅོ་བརྒྱུད་པ་དེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་
 སྐྱའི་གདན་སར་བྱོན་ས་ཆེན་གཤེགས་རྗེས་པའི་མེ་ཏྲ་དེ་ཡིན། དཔོན་རིན་ཆེན་
 སྐུ་བས་ལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པོ་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ། ཆོས་བཞི་རྟེན་མ་པ་གྲགས་པ་
 རྒྱལ་མཆོན། ཉི་ལྗེ་སི་ཏུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཆོན། བཙུ་གཉིས་གསར་མ་པ་
 གྲགས་པ་ཤེས་རབ། རྩང་བསོད་ནམས་བཟང་པོ་བ་དང་ལྷ་འཁྲུངས།

དང་པོ་ནས་མཆེད་པ་དང་སྐྱལ་བའི་གདུང་སྐྱེད་ཅེས་ཟེད། མེས་པའི་
མྱོང་མ་པ་པག་མོ་གྲུ་བའི་གདན་སར་སྟོན། མོ་སྐྱ་བཙུ་ཅ་གཅིག་མཛད། དེ་

རྗེས་བཅུ་གཉིས་གསར་མ་བས་གདན་ས་མཛད། དེ་ཡང་ཆེས་བཞི་པའི་
 དུས་སུ་ལྷ་གཟིགས་གྱི་ཞལ་ངོ་ཞིག་འབྲི་ཁུང་རྒྱང་བཞིའི་དཔོན་དུ་ཡོད་པ་
 བག་མོ་གྲུང་པོས་ནས་ཁྲི་དཔོན་དུ་བསྐློས་པས། ཁྲི་དཔོན་དོ་རྗེ་དཔལ་ཞེས་
 གྲགས། འདིས་སྟེ་གདོང་ཅེ། ཆོང་དུས་བྲག་ཁ། ལྷགས་ཅེ་གི་གྲུ་རྩིང་མ།
 ཡར་འབྲོག་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ། མོན་མཁར་རྒྱ་ཐང་གཞིས་ཁ་སོགས་ཆ་
 སྐད་གཏོང་བའི་གཞིས་ཁ་བཅུ་གསུམ་ཙམ་ཅིགས། ཉའི་སི་དུ་བ་ནི་རྒྱ་སྟག་
 ལ་འབྲུངས། ཉ་དགྲུང་ལོ་བདུན་པ་ལ་སྟུན་སྟེ་ཆེས་བཞི་བ་ལ་དགོ་བསྟེན་གྱི་
 རྩོམ་པ་ཁྲུས་ཏེ། མཆོན་བྲང་རྒྱུ་རྒྱལ་མཆོན་དུ་གསོལ། དགྲུ་པ་ལ་མཁན་
 པོ་རྒྱལ་དར་བ་དང་། སྟོབ་དཔོན་སྟུ་ཉེངས་པ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་། རྒྱལ་དར་
 བ་འདིས་སྟུན་སྟེ་ཆེས་བཞི་བ་རབ་དུ་བྱུང་བའི་མཁན་པོ་འང་མཛད་ཅིང་།
 འཕྲོང་རྒྱས་པའི་ཞལ་ངོ་ཡིན། ལྷ་མ་ལྷ་ཁང་བས་དབང་བསྐྱར་ཏེ་ཆོས་སྟོ་
 ཆེ། བདེ་མཆོག་གི་བསྟེན་པ་མང་དུ་མཛད་པས་བྲག་མཐིལ་དོལ་བའང་
 བྱུང་བེད། བཅུ་བཞི་བ་ལ་ས་སྐྱར་བྱོན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བཟང་པོ་དཔལ་
 དང་མཛལ།

ཉི་ཤུ་པ་ལྷགས་མོ་བྱའི་ལོ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཐེ་གན་ཐེ་ཐུར་གྱིས་སྟག་
 མགོ་ཁོར་བུ་གསུམ་པ་གནང་སྟེ། ཁྲི་དཔོན་དུ་བསྐློས། སྟེ་གདོང་ཅེའི་པོ་བྲང་
 རྒྱ་སྐངས་སྐྱེད་པའི་མཁར་ལས། ཉི་འཁོར་དུ་གྲང་མོ་ཆེར་གྲགས་པ་སྟོང་

༡ སྟུན་སྟེ་ཆེས་འབྲུང་དུ་གསུང།

བ། མདུན་དུ་ཤམ་ཚུ་ལ་ཟམ་མོ་ཆེ་ཡ་མཚན་ཅན་འཇུགས་པ་མཛད། ཆབ་
 སྲིད་ཆོས་བཞིན་དུ་སྐྱེདས་བའི་ཆེད་དུ་ཆང་དང་ཕྱི་རྫོང་ཁམ་ཟས་སོགས་
 སྲོང་བར་མཛད་ཅིང་དུང་ན་འཁོད་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་འགོད་པར་མཛད།
 སྐབས་ཞིག་ནས་དཔོན་ཆེན་ཀླུ་ལ་བ་བཟང་པོས་དབུས་གཙང་གི་སྐོར་བཅུ་
 གསུམ་གྱི་དམག་ཡར་སྐྱེདས་སུ་བྱངས། སི་ཏུ་བ་དང་རྣམ་གཉིས་ཟམ་ཆེན་
 ཁར་འཛོམས་ཏེ། ཆིངས་འདུན་སྒྲིང་བ་ན་ས་སྐྱ་བས་སྐྱས་བཏབ་བྲས་ནས་
 སི་ཏུ་བ་བཟུང་^༡། དེ་ནས་སི་ཏུ་བ་དམག་སྒྲར་གདན་བྱངས་ནས། རོ་བྱང་ཨེ་
 གཏོད་གྱི་སྐྱུ་ཐབས་བྲས་ནའང་། དཔོན་པོ་གཞོན་ནུ་བཟང་པོ་^༢དང་། དཔོན་
 །ལྟ་^༣བཟང་པོ་སོགས་སྒོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས། ཞལ་ངོ་བས་སྡེ་སྲིད་གལ་
 ཆེ་ཟེར་ནས་མ་ཉན། དེ་ནས་གོང་མ་ས་སྐྱར་གདན་བྱངས་པ་ཕྱི་ཞབས་ལ་
 ཞལ་བསྐྱར་ནས་སྒྲོན་པས་ཕྱིར་ལོག་ཆོག་པ་འོང་བས་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་
 གསུང་། ས་སྐྱར་ཕེབས་པ་ན་སྐྱ་སེར་མང་པོས་ས་སྐྱར་བས་བསྐྱས་ནས་
 ཞལ་དུ་བཏབ་པས། ས་སྐྱ་ཁ་དུ་བཏབ་ཆོག་པ་འོང་བས་རྟེན་འབྲེལ་མཆོག་
 ཏུ་བཟང་གསུང་། བཞུགས་རིང་སྐྱ་ལུས་སྡིང་དུ་འོ་བརྒལ་མང་དུ་ཅེགས་
 ནའང་ངེ་མི་སྟམ་པར་བསྐྱན་ཅི་ཚུགས་སུ་མཛད་པས་ཀྱན་གྱིས་སྒོས་མ་

^༡ རྣམ་ཀླུ་ནས་བཟུང་ཀྱང་ཟེད།

^༢ ཀྱན་དགའ་ར་བ།

^༣ གདེང་མཁར་བ།

^༤ ཤང་ཡིན་ཀྱང་ཟེད།

མཐུད་པ་ཡིན་འདུག །ཉེ་ལམ་དབང་བཙུན་ལ་ཉོར་རྒྱལ་པོས་དཔོན་ཆེན་
གྱི་འཇམ་ས་གནང་བར་གོ་བ་ན། རྒྱལ་བ་བཟང་པོས་སི་ཏུ་བ་དང་སྒྲིག་ཏུ་
མཐུན་པར་མཛད་དེ། འོར་བ་ལྷར་དུ་མཛད་ནས་སི་ཏུ་བ་བཏང་། དེ་རྗེས་
དབང་བཙུན་གྱིས་དཔོན་ཆེན་བཟུང་ནས་ཁྱི་བསྐྱོར་བཅུ་གསུམ་གྱི་དམག་
ཡར་ལྷངས་སུ་ལན་མང་དུ་བྲངས་ཀྱང་མ་ཐུབ་པར། རིམ་བས་སི་ཏུ་བ་རྒྱལ་
ཏེ། ས་མོ་སྤང་གི་ལོ་ནས་དབྱས་གྱིས་ས་ཆ་པལ་ཆེ་བ་ཁོང་གིས་སྤངས།

དེའི་ཆེ་ས་སྐྱུ་མཁས་བཙུན་པ་གཤེགས་ནས་ལོ་དྲུག་འདས། གསན་
སར་ཉི་ཤེ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆན་བཞུགས་ཐང་ནའང་ཡི་གེ་གསལ་བ་མ་
མཐོང་། དེ་ནས་ལོ་གསུམ་སོང་བའི་ཚུ་འབྲུག་ལ་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་ཅེད་ཐང་
གི་མང་བཏིང་། དེབ་སྡོན་པ་ལྷགས་ཡོས་ལ་བཏིང་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། ལོ་འདི་
འབྲི་ཁུང་དུ་ཉེར་བརྒྱད་པ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་གཤེགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
དགྲུང་ལོ་བཅུ་བདུན་བཞེས་པ་གཅིག་གདན་སར་བཏོན་པའི་སྤྱི་ལོ་ཡིན་
ཅིང་། བག་མོ་གྲུ་པའི་གདན་ས་ས་སྟག་ལ་བཏབ་པ་ནས་ཅིས་པའི་ལོ་བརྒྱ་
དང་དགུ་བཅུ་ཅ་བཞི་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ལྷ་མེས་ཆེན་པོའི་དུས་ནས་ཆོས་སྡེ་
ཉིང་མའི་ཐེ་རོལ་གྱི་དབྱ་ཅེ་ཞིག་ཡོད་པའི་བདུན་དུ་ཁྲམས། དེའི་བྱ་བ་ཏུ་
སྒོ་ཤར་བསྟན་པའི་ལྷ་ཁང་། གྲུ་ཁང་ཆེན་མོ་བཞི་བཅུ་ཅ་མ་ལྷགས་རི་དང་
བཅས་པ་ལེགས་པར་གྲུབ་རྗེས། ཆོས་སྡེ་སོ་སོ་ནས་དགེ་འདུན་དཔོན་
སྒོ་བ་མང་དུ་སྐྱུན་བྲངས། འཆད་ཉན་པ་རྣམས་ལ་དེའི་རྒྱུན་གྱི་ས་ཞིང་། དགེ་

འདུན་སྤྱི་ལ་ཟན་ཚུལ། སྤྱོད་ཚུལ་ལ་ང་ཚུལ་ནམས་བཅུགས་ཏེ་བཤད་བྲ།
ཤིན་ཏུ་དར་བར་མཛད། ཤིང་རྩ་ལ་ས་སྐྱ་བ་ནང་འཁྱགས་ཏེ། ལྷ་བྱང་ཤར་
བས་ཀླུ་བ་བཟང་པོ་བཙོན་དུ་བཟུང་། དེའི་ཆེ་སི་ཏུ་བས་ཆེན་པོ་རེན་
ཆེན་བཟང་པོས་གཙོས་པའི་དམག་གི་དབྱང་ཆེན་པོས་སྤྲིགས་ནས། ཀླུ་
བ་བཟང་པོ་བཏོན་ཏེ། གཙང་གི་ས་ཆ་པལ་ཆེ་བའི་ཡང་བདག་མཛད།

དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཁྱི་སྒོར་བཅུ་གསུམ་པོ་ནམས་ཀྱིས་དབུས་གཙང་དུ་
གཉེར་དཔོན་བསྐོ་འབབས་སོགས་ལ་སི་ཏུ་བ་མཁུན་པའི་ཐིུ་ཆེ་ཕུལ་
ཆེས་གྲགས། ས་སྐྱ་བ་ནང་འཛིག་པའི་བྲེད་པ་པོ་ནི། སི་ཏུ་བའི་གསུང་
ཆེམས་ལས། སྤོན་ཆེ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་བ། །མངའ་ཐང་གྲུང་ལ་རེག་བ་
དང་། །དཔལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་བ་ཡོད། །དཔོན་ཆེན་ནམ་མཁའ་
བརྟན་བ་དེ། །ན་སོ་གཞོན་བས་ལན་བ་དང་། །ཞེས་འབྱུང་བས་ནི་ནམ་
མཁའ་བརྟན་བ་ཉིད་ཡིན་བ་འདྲ། གོང་མ་འདི་བས་ཆོས་ཀྱི་ལས་ཐབས་སུ་
གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་ཅེད་ཐང་གི་བཤད་བྲ་བཟང་པོ་བཅུགས་བ་དང་།

དེར་མ་ཟད་ཐེལ་གྱི་སྒོམ་གྲའི་ཞབས་ཏོག །ཆེས་བཞེ་རིན་པོ་ཆའི་
སྒོ་མངས་དང་སྐྱ་འབུམ་བཞུགས་པའི་མཆོད་ཁང་གསར་མ་བཞེངས་བ།
གསེར་གྱི་བཀའ་འབྱུང་སོགས་གསུང་རབ་མང་དུ་བཞེངས་བ། བུ་སྟོན་
རིན་པོ་ཆེ། ཀླུ་སྤྲས་ཐོགས་མེད་བ། ལྷ་མ་དམ་བ་བསོད་ནམས་ཀླུ་
མཆོན། སྤུན་སྤྱ་གྲགས་བ་ཀླུ་མཆོན། ཀམ་བ་རོལ་པའི་རྩོུ་རྩོུ་རྩོུ་སྤྲས་ལྡན་

སྒྲ་མེར་བ། སྒྲ་མ་མཉམ་མེད་པ་སོགས་ལ་གསུང་ཆོས་མང་དུ་གསན་ཞིང་
གྲུས་མཆོད་མཛད། དེའི་ནང་ནས་སྒྲ་མ་གསུམ་ནི་མཆོག་གི་སྒྲ་མར་འཛིན་
ཅིང་ཅིད་ཐང་གི་དབེན་དགོན་བསམ་གཏན་སྤིང་དུ་སོ་སོའི་གཟིམ་ཁང་ཀྱང་
ཅིགས། དམག་མང་དུ་མཛད་པ་ལ་དཔགས། གངས་པ་ཤག་འབྲུམ་ཞེས་
བའི་མཐུ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས། བྱ་དོལ་ཤེལ་གསུམ་ལ་འདི་སྒྲོལ་ལམ་ཞུས་
པས། གཅིག་གིས་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག །གཉིས་ཞལ་མཐུན་པར་བསྟན་
བ་སྟོབས་གྱིས་འཛིན་པའི་སྤྱིས་བྱར་འདུག་པས་བསྐྱལ་མི་རུང་གསུང་བ་
དང་། དེར་མ་ཟད་ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཨ་མི་བྱང་ཆུབ་འདེ་བཀོལ་གྱིས་
སྒྲུལ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཡང་ལུང་བསྟན་ཅེས་གྲགས།

འཛིག་ཉེན་གྱི་ལས་ཐབས་སུ་རྟོ་དཀར་པོའི་མཆོན་མ་ཡོད་པ་ཡན་
ཆད་གྱི་ལྷགས་ཅེ་གྱི་གྲུག །འོལ་ཁ་སྟག་ཅེ། གོང་དཀར། ལྷུ་རྩོང་།^༡ བག་
དཀར།^༢ རིན་སྤྱངས། བསམ་བྱུབ་ཅེ། སྟན་ནམ་སྟུན་བྱུབ་ཅེ་རྣམས་ཅིགས་
^༣ཉེ་སོ་སོར་རྩོང་དཔོན་བསྐྱོས་པ་ལོ་གསུམ་གསུམ་ན་རྩེ་བ་དང་། ཉིད་རང་
གཞིས་བསྐྱོར་ལ་རྒྱལ་ཆེན་ཅེ་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་དུས་དང་། ཐེབས་པར་
མཛད་པ་སོགས་ལས་བྱང་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཉའི་སི་རུ་ཞེས་ཚུགས་ཐམས་
ཅད་གྲགས། དེང་སང་གི་བར་དུ་ཡང་པག་མོ་བྱ་པའི་སྡེ་སྡིད་ཅེས་མཐོ་

༡ མེ་སྒྲོལ་ལ།

༢ མེ་བྱ་ལ།

༣ སྤྱིང་དཀར་ཆོས་རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་དུས་སུ་ཆོས་ཉེ་སོའི་རྩོང་ལ་མིང་བཟང་།

དམན་ཀུན་གྱི་གཉང་བར་གསེར་གྱི་གཉང་ཤིང་བས་སྡེ་བ་འདི་གོང་མ་དེའི་
 བྱུང་རྗེས་ཡིན། དགྲུང་ལོ་བྲུག་ཅུ་ཙ་གསུམ་^༡ བ་ཤིང་འབྲུག་གི་ཆེ་བ་བཅུ་
 པའི་ཉེར་བདུན་ལ་སྐྱུ་གཤེགས་བ་སྟེ། ཉེར་བདུན་གྱི་ལོ་མཆོད་སྟེ་གདོང་
 ཅེར་བཏོང་བ་འཆག་མེད་དུ་ཡོད་དོ། །དེབ་སྟོན་བ་ཤིང་འབྲུག་ལ་ཏ་སི་ཆེན་
 བོས་སྟེ་གདོང་ཅེའི་བྱུགས་ཁུར་སྐྱུངས་ནས་ཚུ་སྤང་གཤེགས་བར་མཛད་
 གང་དག་པར་མི་སེམས་སོ། །དུང་བསོད་ནམས་བཟང་པོ་བས་བདག་མོ་
 ཉེ་དུ་མ་ཁབ་དུ་བཞེས་བ་ལ་འཇམ་དབྱངས་ཤུག་ཀླུ་མཆོན། ཐེལ་དཔོན་
 རིན་རྒྱུ་བ། བདག་པོ་ཤག་རིན་བ་དང་གསུམ་འབྲུངས་པའི་དང་པོ་འཇམ་
 དབྱངས་བ་ལྷགས་འབྲུག་ལ་བལྟམས།

ཆེས་བཞི་རིན་པོ་ཆེ་ལས་དགེ་བསྟན་གྱི་སྟོན་བ་མགོས་ཏེ། མཆོན་
 གཤམ་བ་བཟང་པོར་བཏགས། དགྲུང་ལོ་དགྲུ་བ་ལ་མཁན་ཆེན་གཞོན་
 དབང་བ་དང་། སྟོན་དཔོན་གཞོན་ཚུལ་བ་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་བ་
 བཞེས་ཏེ། མཆོན་ཤུག་ཀླུ་མཆོན་ཞེས་གསོལ། དགྲུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་
 བ་ཚུ་འབྲུག་ལ་ཅེད་ཐང་གི་གདན་སའི་ཐོག་མ་མཛད། བཀའ་པོད་བཞི་
 ལས་སྐྱུངས་ཏེ་ཆོགས་སུ་གསུངས་ཤིང་། རུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་དུང་དུ་རྫོང་
 དབྱངས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་སྟེའི་གསན་བ་མང་དུ་མཛད་བ་སྟེ། རུ་སྟོན་
 རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། མགོན་པོ་གདོང་གི་རི་སྐད་གྱི་ཡར་སྐྱུངས་གྱི་ཞིང་

^༡ སྟོན་སྟེ་ཆོས་འབྲུང་ནས་གསུང་།

རེ་འེ་ཁར་དགྱེལ་འཁོར་མི་འབྲ་བ་རེ་བཞེངས་ཀྱང་ཁེབས་པར་ཡོད་ཅེས་
 གཟེངས་བསྟོད་པའི་གསུང་བྱོན་ཞེས་གྲགས། བརྩ་དགྲུ་པ་ལ་ཆོས་རྗེ་མྱ་
 མ་དམ་པས་མཁན་པོ་དང་། མཁན་ཆེན་བསོད་དབང་པ་དང་གཞོན་དབང་
 པས་ལས་སྟོབ་གསང་སྟོན་མཛད་དེ་བསྟེན་པར་རྫོགས། ཅ་གཅིག་པ་ལ་
 ལྷ་སར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བས་རྒྱལ་སྤྱི་བདེ་འབྱུང་བ་སོགས་སྦྱི་
 ཞོད་ཀྱི་མཁས་པ་མཐའ་དག་དགྱེས་པར་མཛད། ཉེར་དྲུག་བཞེས་པ་ཤིང་
 མོ་སྤྱལ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཐོག་གིས་གོ་ཤིང་འཇའ་ས་གནང་ནས་སྟེ་གདོང་གི་
 ཁྱི་དཔོན་དུ་བསྐྱོས། དབུས་གཙང་དུ་བསྐྱོ་འབེབས་སོགས་ཅི་བྱེད་ནའང་
 མི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་ཤེས་སུ་རྒྱག་གསུང་བའི་འཇའ་ས་འིལ་བསྐྱགས།
 དེ་ནས་ལོ་གསུམ་སོང་བའི་ས་སྟེལ་དེ་རྒྱ་ཉོར་བསྟན་པ་རྗེས་པའི་ལོ་ཡིན།
 ལན་གཅིག་གཙང་དུ་དམག་འབྲེན་དགོས་བྱུང་བའང་ཆོས་སྦྱོང་ནམས་ཀྱི་
 རྟོགས་བྱས་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆར་བཅད་ཅེས་གྲགས། སོ་བཞི་བ་རྒྱ་
 སྤང་ལ་དཔལ་ལྷན་མྱ་མ་གཤམ་དབུར་སྦྱོན་བྱངས་ཏེ། སྟེ་གདོང་ཆོས་འཁོར་
 ཆེན་མོར་གྲགས་པ་མཛད། མེ་སྤང་གི་རྒྱ་མིག་ཆོས་འཁོར་ནས་ཅིས་པའི་
 ལོ་དགྲུ་བརྩ་ཅ་བདུན་པ་ཡིན། ས་སྦྱི་པའི་སྟེ་སྟེད་སྤང་ལ་བཞག་པའི་ཆོད་
 ཆོས་མིག་ཆོད་འཁོར་དང་། བག་མོ་བྱ་པའི་སྟེ་སྟེད་སྤང་ལ་བཞག་པའི་ཆོད་
 སྟེ་གདོང་ཆོས་འཁོར་དུ་བྱེད།

རབ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་སུ་ཡོ་བྱད་གཏོང་ལུགས་ཤིན་དུ་རྩམས་

ཆེ་བ་སྟེ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱས་ན་བདག་དང་གཞན་བསོད་ནམས་
མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་འཕྲོ་བ། སྟེ་གདོང་ཆོས་འཁོར་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི་
རྫོང་གྱི་ཀླུ་མཆན་བཟང་པོ་གྲགས་པ་སྟེ། དེའི་སྤྲུལ་གྲགས་པ་རིན་ཆེན་
དང་། དེ་ནས་བརྒྱད་པ་ལ་དགེ་མོ་བའི་དཔོན་རབས་ནམས་བྱང་། ཆོས་
འཁོར་མཛད་པའི་ཆུ་སྤང་གི་མཆུག་ཉོར་ཆེ་དགུ་པའི་གནམ་གང་ལ་འཇམ་
དབྱངས་པ་ཉིད་^༡སྐྱ་གཤེགས། སྟེ་སྤྱི་གྱིས་འཛིན་ཉེན་གྱི་བདག་པོ་མཛད་
པའི་ས་སྤང་ནས་བཅིས་པའི་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟ་བུ་པ་ཡིན་པས་པག་མོ་བྱ་བ་ལའང་
ས་སྐྱ་པའི་སྐྱག་བྱང་ཟེར་ཏེ། ས་སྐྱ་པ་ནང་མཆོམས་སུ་བཞི་ཐོག་ནས་འཛིན་
ཉེན་གྱི་བདག་པོ་ལོ་ཉིར་ལྟ་སྟེ་བྱང་ཤར་ལས་ཉིར་ལྟ། ཁང་གསར་ཆེན་མོ་
བས་ཉིར་ལྟ་མཛད་པ་ནམས་དང་ལོ་གྲངས་འགྲིག་པ་ལ་བསམ་པའོ། །ཆུ་
སྤང་འདི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མདོ་སྟོན་ནས་དབྱུས་སུ་ཐེབས་ལོའང་ཡིན། ཐེལ་
དཔོན་རིན་ཏོར་བས་ཟེ་སྐྱ་བཟླ་ཤེས་སྤྱིད་བདག་མོར་བཞེས་པ་ལ་སྤྲུལ་
གཉིས་ཡོད་པའི་ཆེ་བ་ཀླུ་སྤྲུལ་གྲགས་རིན་པ་ས་སྤང་ལ་འབྱུངས།

ཏའི་སི་ཏུས་འཛིན་ཉེན་གྱི་བདག་པོ་མཛད་པོ་ཡིན། དགུང་ལོ་བཅུ་
བདུན་པ་ལ་ཅེད་ཐང་གདན་ས་གཉིས་པར་བྱོན་ཏེ། བཅུ་དགུ་པ་མེ་ལུག་
ལ་ནང་པོ་ཉིད་དུ་སྐྱ་གཤེགས། འབྲིང་པོ་ཆོས་བཞི་གསར་མ་བ་གྲགས་པ་
བྱང་ཆུབ་^༢མེ་སྟེལ་ལ་འབྱུངས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འབྱུངས་པའི་སྤྱི་ལོ་དང་། གོ་

^༡ མོ་བཞི་པ།

^༢ རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱ་མ་ཡིན།

ཤྱི་བའི་བརྩ་བདུན་པ་ཡིན། དགྲང་ལོ་བརྩ་དྲུག་པ་ལ། བརྩ་གཉིས་པའི་རྗེས་
ཀྱི་གདན་སའི་སྦྱན་སྒྲུབ་དང་། བརྩ་དགུ་པ་ཤིང་སྟག་ལ་སྟེ་གདོང་ཅེའི་ཁྱི་
ཐོག་ཏུ་བྱོན། འཇམ་དབྱངས་པ་གཤེགས་པའི་བྱི་ལོ་དེ་ཀ་ཡིན། ལོ་བརྒྱད་
ཀྱི་བར་དུ་ཐུང་དཔོན་སྦྲགས་ནས་ཉིང་དྲུག་པ་ལྷགས་བྲུ་ལ་ཅེའི་སྦྲགས་
ཁུར་བོར་ཏེ། ཐེལ་ཉིད་དུ་སྦྱབ་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟན་པའི་བདག་པོར་བཞུགས་
པ། སོ་གཅིག་པ་མེ་སྟག་ལ་སྦྱ་གཤེགས། དུམ་མི་གཅིག་པའི་གཙུང་ཚུང་
བ་བསོད་གྲགས་པ་ས་པག་ལ་འཁྱུངས། དགྲང་ལོ་བརྩ་པ་ལ་ཅེད་ཐང་གི་
གདན་ས་གསུམ་པར་བྱོན། དེ་ནས་གྲགས་བྲུ་བའི་རྗེས་སུ་ཅེའི་ཁྱི་དཔོན་
ཀྱི་སྦྲགས་ཁུར་ལོ་ལྷ་བཞེས་ཏེ། མེ་སྟག་ལ་ཐེལ་ཀྱི་སྦྱན་སྒྲུབ་མཛད། ཞེ་
བདུན་པ་ཤིང་བྲུ་ལ་ཀུན་སྒྲུངས་མཛད་དེ། ལྷ་བརྩ་པ་ས་བྱི་ལ་སྦྱ་གཤེགས།
བདག་པོ་ཤག་རིན་པ་ཚུ་ཡོས་ལ་ཐོ་གན་ཀྱི་ལུང་གིས་ཁྱི་ཐོག་ཏུ་བསྐྱོས་
ཞེས་སྦྱན་སྒྲུབ་ཆོས་འབྱུང་དུ་འབྱུང་ཡང་། ཏའི་སི་ཏའི་གཤེགས་ལོ་དང་།
རྒྱ་ཏོར་བསྟན་པ་རྗེས་པའི་ལོ་དང་བསྟན་ན་མི་འགྲིགས་ལ་དགོན་སར་དུ་
བཞུགས་ནས་བློ་སྦྱོར་ཆེན་འཛོམ་བདག་པོར་བཞེས་པ་ལ་སྦས་གྲགས་
པ་རྒྱལ་མཆོན། བྱང་ཆུབ་དོ་རྗེ། བསོད་ནམས་བཟང་པོ། དཔལ་ལྷན་བཟང་
པོ། བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན། སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མཆོན་དང་དྲུག་འཁྱུངས་
པ་ལ་དགོན་གསར་པ་བྱ་དྲུག་ཟེད།

གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་ཤིང་སྟག་ལ་འཁྱུངས། གོ་ཤྱི་བ་གཤེགས་པའི་

སྤྱི་ལོ་དང་། ཏ་སི་ཆེན་པོ་གཤེགས་པའི་བཅུ་པ་ཡིན། འཇམ་དབྱངས་པའི་
 སྤྱི་སྤྱི་བར་ཡང་བྱེད། དབྱང་ལོ་བདུན་པ་ལ་གདན་སར་མཁན་པོ་གཞོན་
 དབང་པ་དང་སློབ་དཔོན་ཚུལ་ཀླུ་ལ་བ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། སྤྱན་སྤྲ་གཤམ་བྱ་
 བ་ལ་དབང་ཁྲིད་ལྷན་སྒྲུབ་གསན། བརྒྱད་པ་ལ་ཅེད་ཐང་གདན་སར་ཐེབས་པ་
 ལས་ལྷན་འགྲེལ་དང་བརྟག་གཉིས་སོགས་གསུངས། བཅུ་གཉིས་པ་ཤིང་
 སྤང་ལ་སྤྲ་གདོང་ཅེར་ཐེབས། རིན་པོ་ཆེ་བསོད་གཤམ་པ་ཐེལ་གྱི་སྤྱན་སྤྲ་
 མཛད་པའི་སྤྲ་ལོ་ཡིན། སློན་ཆེན་དབང་འཛིན་སྤྱི་ཁོང་རྩོད་རྩི་གཤམ་རིན་
 པས་མཛད། བར་སྐབས་ཞིག་ནས་བྱུང་འཁོར་ལྷན་སྤྱི་སྤྲ་མ་ཐེག་བར་
 གོང་མ་ལ་སྤྱན་སྤྲ་ཕུལ་ཏེ་རྩོད་རྩི་བ་བཟོངས། དེ་འཕུལ་ཡར་སྤྱངས་གྱི་
 དཔོན་སྤྱི་བཅུས་དུས་ཟེར་བསྐྱང་བ་ལ་བཅུ་སློར་བ་ཞེས་ཟེར། ཡོ་འབྲམས་
 རེ་ཆེ་ཡོང་ཅིས་བྱུང་བ། དེའི་ཆེ་མཁན་ཆེན་ཕྱག་དོར་བ་དང་། རྩེ་རིན་པོ་
 ཆེ་གཉིས་གྱིས་དབྱས་གཙང་གི་སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་ཕག་མོ་བྱ་པའི་སྤྲ་
 སྤྲིད་ལ་རག་ལས་གསུང་ནས་ཕྱགས་དམ་ཐབ་མོའི་འཁོར་ཡུག་དུ་བཅུག་
 ཅིང་། སྤང་ཕྱང་རིན་པོ་ཆེ་བཟུ་ཤིས་དཔལ་ཅེགས་པས་ཕྱག་རྩམ་གཏོས་
 ཆེ་བ་བསྐྱམས་ཏེ་ཞུ་འཇགས་མཛད་པས་རིང་དུ་མ་ཐོག་བར་འབྲུག་པ་ཞི།
 དེ་ཀའི་མོད་ལ། ཏའི་མིང་ཀླུ་ལ་པོ་ཡེ་དབང་གིས་གསེར་གྱི་དམ་ཁ་དང་།
 དབང་གི་འཇམ་ས་གནང་། འདི་དང་"དུས"^༡མཚུངས་པ་ལྟ་བུར་འབྲི་བྱུང་བ།

^༡ མ་གྱི། ༤༧་མཐོང་༡༤༣། དུ * དུས

ཅི་གདོང་པ།

སྤྱིང་གསུམ་ལའང་དབང་གིས་ལས་ཀ་གནང་བས་བོད་ཀྱི་དབང་བཞི་
ཟེར། སྤྱིང་ཡང་གོང་ནས་བརྒྱལ་པོས་གསེར་ཡིག་པ་མང་པོ་མངགས་ཏེ།
ཤེལ་གྱི་དམ་ཁ་དང་ཁོར་སྒྲ་གཏོས་ཆེ་བ་གནང་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། དབང་
གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆན་ཞེས་སྟན་གྲགས་དབྱར་དུས་ཀྱི་ཚུ་བོ་བཞིན་འཕེལ།
རྒྱའི་བསྟན་པ་བྱུང་ནས་བོད་དུ་ཤེལ་དམ་གནང་བ་འདི་མིན་པ་མེད་ཆོད་
འདུག །སྤྱིང་ཁྱིམས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆབ་སྤྱིད་ངེས་པས་བསྐྱུངས་
ཤིང་། བཀ་ཤིས་སྒོ་མངས་གསུམ་གྱི་ཐོག་བྲངས་པའི་སྤྱི་རྟེན་དཔག་ཏུ་
མེད་པ། གསེར་གྱི་བཀའ་འཇུག་ཆར་མང་བ། གསེར་དདུལ་འདྲེས་མའི་
གཅིག །སྒྲག་ཆས་བྲིས་པ་གསུམ་གྱི་ཐོག་བྲངས་གསུང་གི་རྟེན་མཐའ་ཡས་
པ། གཙུག་ཏོར་བྲི་མེད་ཀྱི་གཟུངས་གསེར་གྱི་བཞེངས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཅན་ཆ་
ཆ་འབུམ་གཏོར་གྱིས་ཐོག་བྲངས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་
པ་བཞེངས་པ། ཐེལ་ཅེད་ཐང་གི་སྒོམ་གྲ་དང་བཤད་གྲའི་བདག་རྒྱུན་སོགས་
ཆོས་སྡེ་རྣམས་སུ་དགེ་ཆོགས་བསགས་པ་སྒོས་མི་འབྱུང་། བྱུང་པར་རྩ་
སྟན་ཆོགས་པ་སྡེ་བཞི་དང་སྒོས་སུ་ཆོགས་ཆེན་པ་སྟ་ཆགས་སུ་འདེགས་
པའི་ཆོགས་སོགས་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་འཁོར་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་
དང་བཅས་པ་ལ་ཆོས་འཁོར་སྤྱིར་བསྒྲོར་བའི་ཞབས་ཏོག །སྤྱི་ས་སྒོན་
ལམ་ཆེན་མོ་དང་དགེ་ལྡན་གྱི་སྐུ་བ་མཆོད་ཀྱི་འཕམ་ཡུལ་གྱི་སྤྱིན་བདག་

མཐེལ་ལེན་མཛད་པ། རྩེ་རིན་པོ་ཆེ། སྤྱན་ལྷ་ཀྱན་སྤངས་པ། མཚུངས་མེད་
རིན་གཞོན་པ། མཚེལ་མིན་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་བཟང་པ། ཀམ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་སོགས་དམ་པ་མང་པོ་ལ་གསུང་ཆོས་གསན་ཞིང་གུས་
མཛོད་མཛད་པ། རྩོང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་རྩོང་དཔོན་མི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་
ཤེས་སུ་འཇུག་པའི་ཤེལ་དམ་གནང་བ་སོགས་ལས། གོང་མ་ཆོས་རྒྱལ་
ཆེན་པོ་བཞེས་མཚན་དངོས་མིང་དུ་ཆགས།

ཉང་སྟོད་དུ་དམག་ལན་གཅིག་གཉིས་མ་གཏོགས་སྟེ་གཟར་ཆེན་པོ་
མཛད་མ་དགོས་ཤིང་། དབུས་གཙང་འཇམ་དར་ཡུག་གཅིག་ཏུ་སོང་བས་
མངའ་ཐང་ཤིན་ཏུ་མགོ། ལྷོན་ཆེན་མགོས་ཆ་བ་ཡང་། སྤུལ་པ་བྱང་ཆེན་རྣམ་
མཁའ་བཟང་པོ། འོལ་ཁ་བ་བཟ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན། རིན་སྤངས་ནམ་མཁའ་
རྒྱལ་པོ། རྣམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན། བྲག་དཀར་རྒྱལ་མཚན་གསུམ།
འབྲོང་རྒྱས་པ་དཔལ་འབྲོར་བཟང་པོ། བྲག་དཀར་བ་སྤྲུག་ཤི་ཤེས་བཟས་
དང་རིན་ཆེན་དཔལ་བ་སྟེ་ཁུ་དཔོན་གཉིས། གོང་དཀར་བ་ཨ་ནག་བཞི་
འཛོམ། ཡར་རྒྱབ་དགེ་བསྟན་པ་སྤྱུ་མཆེད། བྱ་བཟ་ཤིས་དཔལ་བཟང་།
རྒྱ་མ་ཁྲི་དཔོན་ལྷ་བ། ལྷོ་མ་ལོག་ཆོས་རྒྱལ། ཅེད་ཐང་དཔོན་དགེ་ཅེ་ཤར་
བ་རབ་བརྟན་ཀྱན་བཟང་འཕགས། ཅེ་ལུབ་པ་མི་ཏུ་བསོད་ནམས་དཔལ།
བསམ་སྟེ་བ། སྤན་སྤྲུམ་པ། ལྷིང་དཀར་བ་དང་བྱ་ཆེལ་བ་སྤྱུ་མཆེད།

རྒྱལ་ཆེན་ཅེ་བ་དཔལ་འབྲོར་རྒྱལ་པོ་སྟེ་འདི་རྒྱལ་ཆེན་ཅེ་འི་རྩོང་

དཔོན་ཐོག་མ་ཡིན་ཟེར། གཞན་ཡང་ཁྱི་དཔོན་ནམ་མཁའ་བཟང་སོགས་
མཆོག་ཏུ་མང། དེ་ནས་སྤྲུགས་གོལ་ས་སྤྲུག་པར་དགོངས་ཏེ། རྒྱལ་བཟང་
གཞིས་ཀ་ཅེགས། གསོལ་སྐྱལ་གྱི་བོད་འབྲོག་འོས་རིས་ངོས་བཟུང་མཛད་
བ་ཡིན་ནའང་ཅེར་སྐྱུ་ཁམས་ལོ་གཅིག་གཉིས་སྟེར་ཏེ། ལྷ་བཙུ་ཅ་དགུ་
བ་ཙུ་བྱི་ལ་སྐྱུ་གཤེགས། རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེ་པོ་ཏུ་ལ་གཤེགས་བ་དང་ལོ་
གཅིག །སྤས་གཉིས་བ་བྱང་ཚུབ་རྗེ་རྗེ་མེ་སྐྱལ་ལ་འབྲུངས། དགུང་ལོ་དགུ་
བ་ཤིང་སྤང་ལ་ཅེད་ཐང་གདན་སར་ཕེབས། ཉི་ཤུ་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས།
ལྷ་སར་ཕེབས་ནས། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར། བྲ་པའི་དར་རྒྱས་ཀྱང་འདིའི་དུས་
ཁོ་ན་ཆེ། ལྷ་བཙུ་ཅ་གཉིས་བ་ས་སྤྱེལ་ལ་ཅེད་ཐང་ནང་སོར་སྐྱུ་གཤེགས།
སྤས་བཞི་བ་དཔལ་ལྷན་བཟང་པོ།^༡ དགུང་ལོ་ཉིར་གསུམ་ཞེས་བ་ལ་ཐེལ་
གྱི་སྤྱན་སྤར་བྱོན།

ཉིར་ལྷ་བ་མེ་པག་ལ་གཤེགས། དེ་རྗེས་བསོད་ནམས་བཟང་པོ་
^༢དགུང་ལོ་ཉིར་དགུ་བ་ལ་སྤྱན་སྤེམ་གོ་སར་ཕེབས་བ་སོ་བདུན་བ་མེ་སྤྱེལ་
ལ་གཤེགས། སྤས་ལྷ་ཆོགས་བ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན།^༣ མེ་སྤྲུག་ལ་
འབྲུངས། སྤྱན་སྤར་ཀུན་སྤངས་བ་ཐེལ་གྱི་གོ་ས་མཛད་ལོ་ཡིན། སོ་གཉིས་

^༡ སྤྱན་རས་གཟིགས་སུ་བྱེད།

^༢ རྗེ་ཞལ་སྟོན།

^༣ རྗེ་འིན་པོ་ཆེ་ལ་བསྟེན་རྫོགས་མཛད།

^༤ རྗེ་ལ་གསུང་རབ་མང་དུ་གསན།

བ་མེ་བྱ་ལ་སྐྱུན་སྒྲིལ་གོ་སར་བྱོན། མེ་བྱ་འདི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དགྲུང་ལོ་རེ་
གཅིག་བ་ཡིན། ཞེ་དགྲུ་བ་ཤིང་སྟག་ལ་སྐྱུ་གཤེགས། བརྩན་མོ་ཆ་ལ་དུ་
འདུལ་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་གཤེགས་བ་དང་ལོ་གཅིག །

མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེས་དགོ་ལྷན་དུ་དུས་འཁོར་ཤིག་ཆེན་མཛད་ལོ་འང་
ཡིན། སྤྱི་ལོ་བ་སངས་རྒྱུ་རྒྱལ་མཆོན་བས་ཁར་ཐོག་དགོན་གསར་
བབྱང་ནས། རིན་སྐྱེད་ས་པའི་བྱ་སྤྱིང་མོ་གཅིག་ཁབ་དུ་བཞེས་བ་ལ་སྤྱི་
གྲགས་བ་འབྱུང་གནས་དང་། སྤྱི་ལོ་སྤྱིང་མོ་གཅིག་ཁབ་དུ་བཞེས་བ་ལ་
སྤྱི་ལོ་དགའ་ལེགས་བ་བྱུང་། དེ་ཡང་གྲགས་བ་འབྱུང་གནས་བ་ཤིང་
རྩ་ལ་དགོན་གསར་དུ་འབྱུངས། ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་ཞེ་གཅིག་བ་ཡིན།
བཙེ་ལྷ་བ་ལ་ཅེད་ཐང་གདན་སར་བཞུགས། དེ་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་
གཤེགས་པའི་རྗེས་ལ་སྤེ་དཔོན་ནམས་ཁྱི་ཐོག་དུ་ཁུ་དཔོན་དུ་བསྐྱོ་ལ་སྤྱི་
མཐུན་བ་བྱུང་མཆོམས། རིན་སྐྱེད་ས་ཁོར་བཟང་བས། ཐེལ་དུ་སྐྱུན་སྒྲིལ་
པོ་ཆེའི་དགོངས་བ་ཞུས་ནས་ཅི་གསུང་བྱས་ན་ལེགས་པའི་བཀའ་གྲོས་
བཏོན་བ་ལྟར། དགོངས་བ་ཞུས་བ་ན་སྐྱུན་སྒྲིལ་ཞལ་ནས་ཁྱི་ཐོག་དུ་བྱ་རྒྱུང་
ལས་འོས་མེད། ཁྱི་བ་ཀན་པོ་ཞིག་གིས་མི་འོང་གསུང་བ།

སྤྱི་ལོ་འདུང་མ་ཐོད་པར་རྒྱ་བྱིའི་མཐུག་དེ་ཀ་ལ། གདན་ས་གྲགས་
འབྱུང་བ་དགྲུང་ལོ་བརྩན་ལོན་བ་ཞིག་ཅེར་ཐེབས་ཏེ། ཆབ་སྤྱིད་དེས་
བས་བསྐྱེདས། དེ་ནས་ཤིང་སྟག་སར་པའི་རྒྱ་བ་དང་པོའི་ཉེར་གཉིས་ལ།

ཐེལ་དུ་སྐྱུན་སྒྲ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱུ་གཤེགས་པས་ཡབ་ཆེ་ས་རིན་པོ་ཆེ་དཔོན་
ལྷོན་བག་ཡངས་ཏེ་བྲི་ཐོག་ཨེ་ཡོང་གི་དགོངས་པས་སྐྱུན་ཟེད་མང་དུ་མཛད་
པ་ལ་དཔགས། ཡར་རྒྱངས་མཐེལ་དུ་དུས་བཟེངས་ཡངས་ཏེ། ཆེ་ས་དཔོན་
ལྷོན་མང་རབ་ཡར་རྒྱབ་དུ་ཐེགས་དགོས་པ་བྱུང་ཞིང་དུས་མ་བདེ་བ་ཡང་
རྩེ་ཆེར་སོང་། འདི་ལ་སྐྱག་ལོ་སྡེ་གཟར་ཆེན་མོ་ཞེས་བ་དང་། བག་མོ་བྱ་བ་
ནང་ཞིག་པའི་ལོ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། ཤིང་ཡོས་ཀྱི་མཐུག་ཙམ་ལ་དུས་མི་བདེ་
བ་པལ་ཆེར་སངས་ཏེ། མཁར་བ་དགོ་སྒོང་གིས་རྫོང་རིའི་ལས་ཀ་བཟུང་།

གོང་མ་ཉིད་མེ་སྐྱུལ་སར་བ་ན་སྐྱུ་ཤོད་དུ་ཐེབས་བ་ནང་སོ་དུ་དབེན་ཤ་
ཆེན་མོས་གྲུས་མཆོད་ཡང་དག་མཛད། འདི་རེས་གཞིས་ཁ་སྡེ་ཏུ་མཁས་
གྲུབ་ཆོས་རྩེས་ཀྱང་བསྐྱུན་བ་ལ་དགོངས་ནས་མཛད། གསང་སྤྱ་བའི་ཆོས་
རྩེ་ཆེན་སྒོ་བ་ཀྱི་མཇལ་བར་ཐེབས་བ་ན། གོང་མའི་ཞབས་སྤྱིར་འགོས་ལོ་
རྩེ་བ་གཞོན་བྱ་དཔལ་ཡོད་བ་དང་། ཆེན་པོ་ཡོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་བཤོ་སྤྱིང་
ལ་བཞེངས་པ། གསང་སྤྱ་བ་རྣམ་པའི་བྲགས་བཞེད། བཤད་བ་ཆེན་པོ་
བས་མཛད་དགོས་གསུང་ནའང་། ཡིད་བཟང་ཅེ་པས་ཅེད་ཐང་པའི་བརྟུལ་
ཞུགས་ཀྱིས་གཞུང་ཏོག་ཏེ་སྤངས་ནས་འཛོག་མཛད་ཅེས་གྲགས། དུས་མ་
བདེ་བའི་དབང་གིས་གཙང་གི་གཞིས་བསྐྱོར་ལ་ནི་ཐེབས་མ་གྲུབ། སྐབས་
ཤིག་གོང་ནས་རྒྱལ་པོ་གྱིན་ཐས་གསེར་ཡིག་བ་མང་པོ་མངགས་ཏེ་དབང་
གི་འཇུག་གནང་། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དབང་གྲགས་བ་འབྱུང་གནས་ཟེར།

པན་ཆེན་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་པ། ཀླུ་མ་སྐྱུན་སྒྲ་གཞོན་འོད་པ། རྟོན་སྤྱག་
རས་པ་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས། སྐྱུན་སྒྲ་ཉེར་གཉིས་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་
བརྟེན་ནས་གསུང་ཆོས་མང་པོ་གསན་པས་མཐུན་པ་རྒྱ་ཆེ་བར་བྱེད། ཅིང་
ཐང་དུ་གདན་ས་བ་བྱར་བ་མེད་ཀྱང་ཟེར་ཅི་ཉིད་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་
ལྷ་ཆེན་དང་། གསེར་གྱི་བཀའ་འབྱུང་བཞེངས་པ། རྟག་ཆང་གི་ཁྲིམས་སྒྲོམ་
པ། བསྐྱབ་མཆོད་ཆེན་མོ་འཛུགས་པ།

འཆད་ཉན་པ་རྣམས་ལ་སྤྱགས་ཅིས་ཆེ་བ་སོགས་སྤྱགས་འབྱུང་གང་
དགོས་བཞེས་པ་མཛད་ཅིང་། ཐེལ་དུའང་རི་བ་རྣམས་ལ་མགྱོགས་ཁྲིད་
འབོགས་པ་སོགས་སྐྱུན་སྒྲ་འི་དོད་པོ་མཛད། དགྲུང་ལོ་སྤྱུམ་ཅུ་ལོན་པའི་
ཆུ་པག་ལ་ཡར་རྒྱབ་ནས་ཡབ་ཆེན་བཀྱར་སྟོན་ཆེན་པོས་སྐྱུན་བྲངས་ཏེ་ཅིང་
ཐང་ནང་སོར་བཞུགས་སུ་གསོལ། དེ་དུས་སྡེ་དཔོན་མགོས་ཆེ་བ་ཡང་དུ་
དབེན་ལ་གྲགས་པ་དཔལ་བཟང་། རིན་སྤངས་འོར་བཟང་དང་དཔལ་རིན་པ་
སྐྱུ་མཆེད། འོལ་ཁ་བ་འོར་བཟང་དང་རྒྱ་མཆོ་བ་སྐྱུ་མཆེད། འཕྱོང་རྒྱས་པ་
དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་པ་དང་སངས་རྒྱས་སྐུ་བས་སྐྱུ་མཆེད་དང་། ཡར་
རྒྱབ་པ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ། བསམ་སྡེ་རྒྱལ་བུ་གྲགས་ཤི། རྒྱ་རྒྱལ་བ་བཟ་
ཤིས། འཕན་པོ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་པོ། སྐྱའོ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ། རྒྱ་ཆལ་ལྷ་
དབང་པ་སོགས་ཏེ་འདི་སྤྱིང་དཀར་གྱི་རྫོང་དཔོན་ཐོག་མ་ཡིན་ཟེར། དགྲུང་
ལོ་སོ་གཉིས་བཞེས་པ་ཤིང་མོ་སྤང་གི་ཆེས་སྡེ་ཞིག་ལ་གཤེགས་པས་

ཆེས་ལྷ་རིན་པོ་ཆེར་གྲགས། རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སངས་གོ་དང་གཤེགས་ལོ་
གཅིག་ཤོད་མ་གཤེགས་པ་གཅིག་ལ་འདི་ཁོ་ན་ཤྱལ་ཆེ་བར་བྱེད། གཙུང་
ཀྱན་དགའ་ལེགས་པ་རྩམ་སྤྲེང་གི་ལོ་ལ་དགོན་གསར་དུ་འབྱུངས།

ཆེས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་གཤེགས་པའི་སྤྱི་ལོ་ཡིན། བཙུ་བཞི་པ་ལ་ཅེད་ཐང་
གདན་སར་ཤེབས། ཆེས་ལྷ་རིན་པོ་ཆེ་གཤེགས་པའི་སྤྱི་ལོ་ཡིན། དེ་ནས་
ལོ་གསུམ་སོང་བའི་ས་འབྲུག་ལ་ཅེར་བྱོན། ལོ་འདི་ལ་དུ་དབེན་ཤ་ཆེན་
མོ་སྐྱེ་གཤེགས། དེ་ནས་ལོ་དགུ་སོང་བའི་མེ་སྤང་ལ་ཆེ་ས་སངས་རྒྱས་
རྒྱལ་མཆན་པ་གཤེགས། ཆེ་ས་འདི་ཡར་རྒྱབ་ཏུ་ལོ་དགུ་དང་། ཅེད་ཐང་
ནང་སོར་ལོ་བཙོ་ལྷ་བཞུགས་ཟེར། དགོ་མོ་སྦྱོན་པར་གྲགས་པས་ཀ་བཞི་
བཟུང་། དེ་རྗེས་དགོ་སྦྱོང་སྤལ་མིག་པས་བཟུང་ཞིང་། དགོ་སྦྱོང་གི་གཙུང་
པོ་ལྷ་དར་ཞེས་པས་ཀ་བཞི་ཤར་བཟུང་སྟེ། ཡི་ནག་དབང་འཛིན་བྱས།
རིན་སྤངས་པའི་བྱ་སྤྲིང་མོ་གཅིག་བཞེས་པ་ལ་སྤས་རྩི་རྩི་རིན་ཆེན་དབང་
གི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་འབྱུངས། རྒྱ་ནག་ཆིང་ཏོ་རྒྱལ་པོས་གསེར་ཡིག་པ་
མངགས་ཏེ་དབང་གི་འཇའ་ས་གནང་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། དབང་ཀྱན་དགའ་
ལེགས་པ་ཞེས་ཟེར། གཞིས་བསྐྱོར་ལ་ཤེབས་པ་ན། སྡེ་དཔོན་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་གྲུས་མཆོད་ཆེན་པོ་བྱས་ཤིང་། བྱད་པར་གཙང་ལ་བྱོན་པའི་ཆེ།
རིན་སྤངས་ནས་འབྲལ་གྱི་ཞབས་ཏོག་དུས་བབ་ལ་ཤ་མར་བྱད་གསུམ་གྱི་
སྦྱོན་ཆེན་རྩིང་ཆེན་གཉིས་སུ་འབྱར་དོད་ལོར་སྤེའི་འབྲལ་བ་བསམ་གྱིས་

མི་བྱབ་པ་བསྐྱབས་ལ། དེ་མཐུན་སྤྲོད་ཆུང་བྱུང་བ་ཅེ་དང་། མིང་དཀར་
 རྩོད་དུའང་འབྲུལ་ཞབས་སྤྲོད་སྤྲོད་ཆོག་པ་དང་། ལ་སྟོད་སྟོད་བྱང་དང་ཅེ་
 ཤར་བྱུང་གིས་ཀྱང་འབྲུལ་ཆེན་བྱས་ཞེས་གྲགས། འོན་ཀྱང་རིན་སྤངས་
 རོར་བཟང་པ་དཔོན་ལྟོན་རྣམས་པའི་མཛད་སྟོན་གྱི་ཁོག་ལ་མ་མགུ་བ་ཡིན་
 འདུག །སྐབས་ཞིག་ནས་གོང་མ་ཉིད་ཀ་བཞི་པ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཞན་དབང་
 དུ་སོང་སྟེ་ཡབ་ཡུམ་སྲུགས་མ་མཐུན་ནས་སྟེ་འབྲུག་ལུང་བསྐྱོད་མང་པོ་
 བྱང་སྟེ། ཡར་གོང་བྱ་ས་བསམ་སྟེ་བ་རྣམས་བདག་མོ་བའི་ཕྱོགས་དང་།

སྟེ་ཕུ་པ་དང་འོལ་ཁ་བ་སོགས་དཔོན་ས་དཔོན་ལྟོན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར།
 མེ་མག་ལ་གདུང་རྒྱུད་དོ་མེ་རིན་ཆེན་ཅེད་ཐང་གདན་སར་བསྐྱོས། ཡབ་
 གྱི་དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཡུམ་སྲས་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ལ་བཞུགས་
 ཅེ་ཅེད་ཐང་གི་སྟེ་གཟར་དེ་ཡང་ལངས་ཤིང་། ཅེད་ཐང་ཉེ་གནས་ཆེན་པོ་
 བཀྲས་བཟང་གིས་སྟེ་གདོང་ཐོད་པ་རི་དང་། བཅན་ཐང་བཀྲ་ཤིས་སྒྲང་རྒྱ་
 བ་སོགས་སྟོས་མི་འབྲུད་པའི་དབྱ་ཐབས་བྱས་ཟེར། དེ་དུས་འཕྱོང་རྒྱས་
 པ་གང་གི་འང་ཕྱོགས་སུ་མ་ཆད་པ་ཡིན་འདུག །མེ་བྱི་ལ་རིན་སྤངས་རོར་
 བཟང་ག་ཤེགས་པ་སོགས་གང་ས་ནས་རིན་སྤངས་པའི་དཔྱང་གིས་འབྲུལ་
 དུ་མ་པན། བར་སྐབས་འདིར་གོང་མ་ཉིད་སྟོན་འོད་དུ་ལན་གཅིག་གཉིས་
 སེབས། རང་སོ་བྱང་ཆེན་དཔོན་ལྟོན་གྱིས་གྲུས་མཆོད་ཆེན་པོ་མཛད། དེ་
 ནས་དཔོན་ས་གདན་ས་བ་དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པའི་སྟེང་དུ་ག་ཤེགས་ཤིང་།

ཡུམ་ཆོས་དཔལ་བཟང་མོ་བ་ཡང་གཤེགས་ནས་མཁར་ཐོག་དགོན་གསར་
གཉིས་ནང་སོ་མཆོ་སྐྱེས་པས་བཟུང་། ཅེ་ཅེད་ཐང་གི་སྡེ་གཟར་རྒྱན་ཞི་
ནའང་། ཅེ་ནས་ཅེད་ཐང་ཆོགས་པ་ལ་ཞུ་དམར་གྲོན་དགོས་པའི་ཁྲིམས་
བསྒྲགས་པ་གྲུ་བ་རྣམས་མ་འདོད་ནས་པལ་ཆེར་གྱིས་ལྷན་པ་དམར་པོ་རེ་
ཅམ་གྲོན་པ་དང་།

མགོ་ཡུ་བྱེད་པ་སོགས་མི་མཛེས་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞེས་གྲགས། དེ་དུས་
སྡེ་དཔོན་མགོས་ཆེ་བ་ཡང་སྡེ་ཁུ་བ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་པོ། རིན་སྤངས་པ་
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། རིན་ཆེན་དཔལ་བཟང་། མཆོ་སྐྱེས་དོ་ཤེ། །ལྷ་རྒྱལ་
མཆན་ཏེ་སྐྱེ་མཆེད་བཞི། འོལ་ཁ་མཁན་ཆེན་པ། འབྱོར་རྒྱས་པ་དོ་ཤེ་ཆེ་
བརྟན། བྲག་དཀར་བ་དངོས་བྲུག། རིན་ཆེན་ལྷན་པོ། དགོན་མཆོག་དོན་
བྲུབ་སྡེ་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ། བྲ་བཀྲ་ཤིས་དར་རྒྱས། གོང་དཀར་གལ་ལྷ་རྒྱལ་
པོ། ཡར་རྒྱབ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་པོ། བསམ་སྡེ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས། སྐྱིད་
འོངས་པག་སྦྱོན་པ་སོགས་ཡོད། ཆོས་ལྷ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་མཁར་པའི་བྱ་
སྤང་མོ་ཞིག་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་འདུས་པ་ལས། གཤུང་རྒྱུད་ངག་གི་དབང་པོ་
ས་ལུག་ལ་རྒྱལ་ཅེར་འཁྱུངས། ཆོས་ལྷ་པའི་ཉེར་དྲུག་པ་དང་། ཀུན་དགའ་
ལེགས་པ་བའི་དགྲང་ལོ་བདུན་པ་ཡིན། དགྲང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་འིང་ཁྲི་ལ་
ཆེ་ས་དགོན་གསར་པ་དང་གོང་མ་ཀུན་དགའ་ལེགས་པ་བཀའ་བསྐྱོས་ནས་
ཐེལ་གྱི་སྐྱུན་སྤར་བརྟོན། སྐྱུན་སྤ་ཉེར་གཉིས་པ་གཤེགས་ནས་འིང་ཁྲི་འདི་

ཡན་གྱི་ལོ་ཉི་ཤུར་གདན་ས་སྟོངས་པ་ཡིན་ཟེར། མགོས་ལོ་རྒྱ་བ་སོགས་
ལ་གསུང་ཆོས་མང་པོ་གསན་ཏེ་མཐུན་བ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་
དགེ་སྟོང་གི་ཉེན་དུ་བཞུགས། མཁར་བ་དགེ་སྟོང་གི་གཉེར་བ་དབང་འཛིན་
བྱས་ཏེ། དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་དགེ་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ། ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ས་སྟག་ལ་
གོང་མས་ཐེལ་གྱི་སྦྱན་སྒྲ་ཉལ་ལེན་བྱས་པ་སོགས་ལས། བཙུ་བྱག་ཅེས་དུ་
བྲག་ཁ། ཀླུ་བཟང་གཉིས་རང་དུ་བཞུགས། སྤར་ཚུ་སྦྱལ་ལ་མཆོན་དུས་
རྒྱལ་ཏེ། ཡང་དགོན་པོ་བྱང་དུ་ཐེབས་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པ་བྱུང་། དེ་ནས་
ལོ་བདུན་སོང་བའི་ལྷགས་བྱེ་ལ་རིན་སྦྱངས་དོན་ཡོད་དོན་རྗེ་དང་། གཡུང་བ་
ཆེ་དབང་དཔོན་ལྟོན་གྱིས་དཔག་གཏོས་ཆེ་བ་བྱངས་པ། ཡར་གོང་གཉིས་
ཀྱི་དབྱང་དང་ལྗན་པར་ཡར་སྐྱང་མཐེལ་དུ་སྦྲེབ་སྟེ། ཀ་བཞི་ཤར་བྱལ་
གཉིས་གཉེར་ཐོག་ནས་བཏོན། སྦྱིད་ཡོད་དུ་གཏེགས་པ་བྲག་དཀར་པའི་
སྤེ་སྦྱིད་ཆང་དུ་ཚུད་པ་དང་། ཚུ་ཤུལ་སྦྱོར་པོ་ཅེ་སོགས་རྫོང་གཞིས་འགའ་
ལོན་པ་ནས། གཞིས་ཁ་སྦྱེའུ་བ་དང་སྦྱ་མཆེད་བདེ་འདུན་མཛད།

དེ་ནས་རིན་སྦྱངས་པ་ཁུ་དཔོན་དུ་དཔེན་ཤང་ག་དབང་བསོད་ནམས་
རྒྱལ་པོ། འཕྲོང་རྒྱས་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོག །བྲག་དཀར་བ་སྦྱིད་ཆོད་
རྒྱལ་པོ། འོལ་ཁ་བ་ལོར་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ། སྦྱན་སྦྱམ་པ་ཀུན་དགའ་བཟ་
ཤིས། བསམ་སྤེ་བ་ལྷ་རྣམ་རྒྱལ་འོད། ཡར་རྒྱབ་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་པོ་སྦྱ་
མཆེད། གོང་དཀར་བ་ལྷ་དབང་ཀུན་དགའ། བྱ་བཟ་ཤིས་དར་རྒྱས། བྱ་

ཆེལ་བ་ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ། ཉོར་ཁང་པ་ཆེ་དབང་གྲགས་པ། རྒྱལ་
ཆེན་ཅེ་པ། སྤྱིད་གཤོངས་པ་སྤྱོ་མཆེད་སོགས་ཏེ་དཔོན་རིགས་མང་པོ་
ལྷགས་མོ་སྤང་གི་སྤྱོ་གདོང་ལོ་གསར་སྤྱིད་དུ་ཆོགས། དཔོན་ས་ཁུ་དཔོན་
གཉིས་མ་སྤྱོ་སྤྱིགས་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་གཏམ་བསྒྲགས་ཏེ། སྤྱོ་སྤྱ་ངག་གི་
དབང་པོ་སྤྱོ་ཁར་སྤྱོ་བྱངས། གོང་མ་དཔོན་གསར་དུ་གདན་བྱངས་ནས།
སྤྱོ་སྤྱ་བ་ཉིད་ཅེའི་ཁྱི་ཐོག་ཏུ་བཏོན་ཏེ། རྫོང་ཁ་བའི་བུ་སྤྱིང་མོ་ཞིག་བདག་
མོར་སྤུལ། དེའི་ཆེ་སྤྱོ་སྤྱ་བའི་ཞེ་གསུམ་པ་ཡིན། ལོ་འདི་ལ་འོན་མཛའ་
གསལ་ཁང་ཅེར་མགོས་ལོ་རྩ་བ་^༡གཤེགས། ཉ་སི་གཤེགས་པ་ནས་ལོ་
བརྒྱ་དང་དགུ། གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་པ་གཤེགས་པ་ནས་བཞི་བརྒྱ་ཅེ་
དགུ། གྲགས་པ་འབྱུང་གནས་པ་གཤེགས་ནས་སུམ་རྒྱ་ཅེ་རྒྱག་རྣམས་སོང་
ཞིང་།

ལྷགས་སྤང་དེ་ནས་དེང་སང་གི་ས་ཁྱི་འདི་ཡན་ལ་སྤྱ་བརྒྱ་ཅེ་བརྒྱད་
ཐལ། དེ་ནས་ནང་སོ་མཆོ་སྤྱིས་པས་སྤྱོན་ཆེན་དང་། འཕོན་པ་རིན་ཆེན་དང་
རྒྱས་^༢ཀྱིས་ཀ་བཞི་བརྒྱད། ལོ་གསུམ་པ་རྒྱ་ཡོས་ལ་གོང་མ་ཀུན་ལེགས་
པ་སྤྱ་བརྒྱ་ཅེ་གཅིག་བཞིས་པ་ལ་གཤེགས། ཅེ་ནས་དགོངས་རྫོགས་ཀྱི་
འདབ་ཆེན་པོ་མཛད། དེ་ནས་ལོ་གསུམ་པ་ཤིང་སྤྱལ་ལ་རིན་སྤངས་པས་
རྒྱང་ཅེ་བའི་ཁར་དམག་འབྱེར་བ་གཡུང་པ་བཙོན་དུ་ཤོར་བའི་རྩས་ཉེས་

^༡ དགྲ་བརྒྱ་པ་ལ།

^༢ གཤུང་ལྷང་།

དེ་བྱུང་། ལོ་འདི་ལ་རྒྱུ་རྩེ་རྒྱུ་རྩེ་རྩེ་ཉེས་ལོ་ཟེར། དེ་མཐུན་དབུས་སུ་
 སྡེ་གཟར་བྱུང་ཡང་གོང་མ་ཉིད་སྤྱི་དཔོན་དུ་བཞུགས། འདི་བ་སྤྱིར་ཡང་
 སྡེ་འཕུག་ལ་མི་དབྱེས་ཤིང་། དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཉི་ཤེས་བཏེན་ནས་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མང་པོ་གསན་པ་དང་། ཅེད་ཐང་གི་མཆན་ཉིད་པ་
 རྣམས་ལ་ཐུགས་ཅིས་ཆེན་པོ་མཛད་པ་དང་། ཅེ་ཅེད་ཐང་གི་སྐྱབ་མཆོད་
 ཆེན་མོའི་བདག་རྒྱུན་བཟང་པོ་མཛད་པ་དང་། ཉང་པོ་བྱུ་ལ་ལྷགས་ཀྱི་ཟམ་
 མོ་ཆེ་འཕྲགས་པ་ལ་སོགས་རྣམ་དཀར་གྱི་མཛད་པ་བཟང་། དགུང་ལོ་ལྔ་
 བཅུ་པ་ས་སྤྱེལ་ལ་འཇང་པོ་བྱང་དུ་གདུང་རྒྱུད་དག་དབང་བཟ་ཤིས་གྲགས་
 པ་འཕྲུངས། ལོ་འདི་ལ་ཅེ་ཤར་རྒྱབ་ནང་ཞིག་ནས་རིན་སྤངས་པ་མཆན་
 རྩེ་རྒྱུ་། དེའི་ཕྱི་ལོ་ས་བྱུ་ལ་ཡུམ་རྫོང་ཁ་མ་གཤེགས། དུ་དཔོན་ཤི་ཕྱི་
 མ་གཤེགས་པ་དང་ལོ་གཅིག །ཕྱི་ལོ་ལྷགས་བྱི་ལ་བྱུང་ཆེན་དཔལ་འབྱོར་
 ཀླུ་པོ་དང་། དེའི་ཕྱི་ལོ་ལྷགས་པག་གི་ཆོ་བ་དུག་པའི་ཆེས་གཉིས་ལ་གོང་
 མ་ཉིད་གཤེགས་པས་ཆེས་གཉིས་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་གྲགས།

དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ཅུ་གསུམ་པ་ཡིན། དེའི་ཆེ་ཐེལ་གྱི་མཁན་སྟོབ་ཆོས་
 གསུམ། ཅེད་ཐང་གི་ཆེན་ལས། ཆེ་བཟ་ཤིས་ཆོས་ཁྲིམས་པ། བྲག་ཁ་
 རས་དགེ་སྟོང་བསམ་གྲགས་པ། སྤྱིད་ལོད་པག་སྟོན་པ། འཆོས་པ་བསོད་
 བཟས་པ། རྫོང་དཔོན་ཉི་མ་བ། གསེར་པ་སངས་རྒྱས་རྟོ་རྟེ་བ་སོགས་ཡང་

འོན་ཐེལ་སྒྲོར་གྱི་གྲོས་དབང་རྣམ་པས་སྤྱལ་སྤྱུ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་
ཁུས་ནས། བྱི་ལྟར་གདུང་རྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱུ་ནར་མ་སོན་བར་དུ་ཁོང་རང་
རྣམ་པས་ཞབས་ཐག་སྤིང་བའི་ལུགས་བྱས། བདེ་དོན་དུ་རིན་སྤངས་པའི་
ཞལ་ངོ་གཅིག་གདན་འདྲེན་པ་ལ་ཐག་གཅོད། གཅང་དུ་དེ་ཀའི་རྒྱན་འབྲུལ་
མི་བཏང་པ་ལས། བདེ་ཆེན་ཅེ་ནས་མཆོ་སྦྱིས་པ་འབྱོན་པ་བཀའ་གྲོས་སུ་
ཤར་ཏེ། སྤྱུ་འདབ་ཐང་སྟོན་ཆེན་མོ་གཏོང་བའི་སྐབས་སུ་ཐེབས་བྱུབ་ནས།
དཔོན་ཆ་བ་ཐེལ་བཏང་བྱས། དེ་ལ་བཏེན་ནས་ཚུ་བྱིའི་དབྱར་སོས། ཡར་
སྤྱངས་སྒྲོར་ཆོར་སྤེ་གཟར་ཕན་ཆེགས་ལངས། ཚུ་བྱིའི་སྟོན་དུས་སྤེ་བ་
སྐར་པ་དང་། བད་སོ་ཀུན་བཟས་པས་གཙོས་པའི་གཅང་པའི་དཔུང་ཡར་
འབྲོག་ནས་བརྒྱུད་དེ་གཞུང་དུ་ལྷགས་པ་ཡང་གོང་སྤེལ་གསུམ་གྱི་སྤེ་པའི་
ལག་ནས་རྫོང་གཞིས་ཁ་ཡར་སྤངས་ཏེ། ཆིངས་འཇགས་བྱས། བྱི་ལོ་ཚུ་
སྤང་ལ་ཆོས་རྩེ་སྤྱལ་སྤྱུ་ཐེལ་གྱི་སྤྱན་སྤར་བསྐྱོས། ལོ་འདི་ལ་གཅང་སྟོད་དུ་
རིན་ཆེན་དཔལ་བཟང་པ་གཤེགས། གོང་ནས་དཔོན་ས་སྤྱན་སྤར་བཞུགས་
པའི་ཅིས་གྱིས་དབང་གི་འཇམ་ས་སྦྱེལ་མི་བྱུང་བ། གནང་སྤྱིན་རྣམས་ཕྱག་
མཛོད་དུ་བཞག་ནས་གསེར་ཡིག་པ་རྣམས་བྱིར་ལོག་བའང་ལོ་འདི་ཁ་
ཡིན།

དེ་ནས་ལོ་གཉིས་སོང་བའི་ཤིང་ཡོས་ལ་སྤྱིད་ཤོད་དུ་སྤང་ཅེ་བ་ཁ་
དཔོན་རྒྱུན་ལམ་དུ་བཏང་བའི་ནང་ཞིག་དེ་བྱུང་། དེ་ལ་སྤྱད་བཏགས་ནས་ས་

ཏྲ་ལ་རིན་སྤངས་པས་དབྱས་གཙང་གཉིས་ཆར་གྱི་དབྱང་གཏོས་ཆེ་བ་སྦྱིད་
ཤོད་དུ་བྲངས་ཏེ། ཉང་སོ་སྦྱ་མཆེད་སྦྱོར་མོ་སྦྱང་དུ་ཐེབས་དགོས་པའི་བྱ་བ་
ཁམ་ཆེན་དེ་བྱང་། ས་མོ་ལུག་གི་ལོ་གསར་ལ་རིན་སྤངས་པས་གཙོས་པའི་
སྡེ་དཔོན་མང་པོ་སྡེ་གཏོང་ཅེར་ཆོགས་ཏེ། བྲག་ཁ་ནས་གདུང་རྒྱུད་རིན་པོ་
ཆེ་དག་དབང་བཟ་གིས་གྲགས་པ་དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་བཞེས་པ་གཅིག་
ཅེར་ཁྱི་ཐོག་ཏུ་སྦྱུན་བྲངས། དེའི་ཆེ་རིན་སྤངས་པས་ཐེལ་ཅེད་ཐང་གཉིས་
སུ་བཞད་གསར་གྲལ་འབྱེད། ཆེ་འབྲོགས་སྟོན་ཆེན། རྒྱ་ཏོར་དུས་ཀྱི་རྟོར་
སྒྲ་ཡ་མཆོན་ཅན། ར་གོས་དར་གསེར་དདུལ་སོགས་མི་མངས་ཀྱི་སྒྲོར་
ཤོད་དཀའ་བའི་འབྲུལ་ཆེན་མཛད། དེ་ནས་ལོ་ལྷ་སོང་བའི་ཤིང་གྱི་ལ་རིན་
སྤངས་པའི་བྱ་སྤྱིང་མོ་ཞིག་བདག་མོར་བྱལ། དེ་ནས་ལོ་བཞི་སོང་བའི་ས་
འབྲུག་ལ་གདུང་རྒྱུད་འབྲོ་བའི་མགོན་པོ་འཁྲུངས་ཤིང་། དེ་རྗེས་སྦྱུན་སྡེའི་
བྱང་ཀྱང་འཁྲུངས། དེའི་བྱ་ལོ་ས་མོ་སྦྱལ་ལ་སྡེ་སྤྱིད་དང་བསམ་སྡེ་བ་དཔོན་
སྟོན་གྱི་ནང་ཞིག་སྡེ་གཟར་དེ་བྱང་བ་ལ་གཙང་ནས་གསེར་ཡིག་པ་བྲག་པོ་
མངགས་ཏེ་སྡེ་སྤྱིད་ཀྱི་དབྱང་སྤྱིར་སྟོག །འདིས་དཔོན་ས་དང་རིན་སྤངས་
བ་དཔོན་སྟོན་གྱི་འཁོན་གཞིའི་མགོ་ཚུགས་ཟེར། དེའི་བྱ་ལོ་ལྷགས་ཏྲ་ལ་
ཡར་སྦྱང་དུ་ནང་སོ་མཆོ་སྦྱས་པ་གཤེགས། གདུང་འདབ་བྱབ་འཕྲལ། གག་
དབང་ནམ་རྒྱལ་བས་གཙོས་པའི་དབྱང་གཡེ་སྒྲ་འབྲིང་བའི་སྡེར་དུ་སྤྱིར་བ།
ཅེ་ནས་བསྟོག་ཅི་བྱབ་མཛད་ནའང་སྒར་པས་མ་གསན། དཔོན་སྟོན་འཁོན་

གཞིའང་ཅུང་ཆེར་སོང་།

སྤྱན་ལྷ་རིན་པོ་ཆེས་འདི་སྤྲུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པར། ནང་སོ་དོན་
ཡོད་པ་ལ་པག་མོ་གྲུ་བའི་སྤེ་སྤེད་འདི་སྤྱིར་རྒྱལ་ཁམས་པ། སྒོས་སྤེ་
དཔོན་རྣམས་པ། ཡང་སྒོས་བྱེད་རིན་སྤྲངས་པ་ལ་གཅིས་པས་རྫོང་གཞིས་
མགོས་ཆེ་བ་གཅིག་ཕྱལ་ནས་དགོངས་ཁྲིལ་སེལ་ལྷགས་བྱས་ན་ལེགས་
ཞེས་ཞལ་ཏུ་མཛད། གསན་བ་ལྟར་དུ་བཅོས་ནས་སྤྱན་ལྷ་དང་གོང་མ་ཡོན་
མཆོད་སྤྲུགས་མདར་གདན་བྱངས། འཕྲལ་གྱི་ཞབས་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
བ་བསྐྱབ་ནས་གྲུས་གྲུས་ལྟར་མཛད་པ་ལ་འབྲལ་བའི་ཐད་དུ་བྱར་ལུང་བ་
ཕྱལ་ནས། མཆོད་ཡོན་གཉིས་ཀ་མ་དགེས་ནས། སྤྱན་ལྷ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུགས་
རིངས་པ་བཞིན་དུ་ཡངས་པ་ཅན་ལ་ཐེབས།^༡ གོང་མས་འབྲལ་བའི་ནོར་ལྷ་
པལ་ཆེར་བ་བསམ་ཡས་ཀྱི་གནས་ཁ་རྣམས་སུ་སྐྱེལ་ཞིང་། གོ་ཁབ་རྣམས་
ཆོས་སྦྱོང་གཞི་བདག་གི་སྤྱན་གཟིགས་ལ་ཕྱལ་ནས་འདོད་ཞེན་མེད་པ་
ལྟར་མཛད། འདི་ལ་སྤེ་བ་སྐར་བའང་མ་དགེས་པ་ཡོན་འདུག །འདི་ཁའི་སྤེ་
ལོ་ཚུ་སྤེལ་ལ་སྤེ་བ་སྐར་བ་རང་ལོ་ལྷ་བཅུའི་སྤེད་དུ་གཤེགས་པ་མ་གསང་
བར་འདབ་ཆེན་པོ་བཏང་ཞིང་། གསུང་ཆེམས་ལྟར། ལྷ་དཀར་ཅེ་ནས་ཐེན་
སྒོན་པ་པོས་ནས་ཞལ་ངོར་བཏོན། ཚུ་སྤེལ་དེ་ཁའི་མཇུག་ལ་པོ་བྱང་ནས་
ཆེན་ལྷ་དང་གོ་ལྷ་དཔོན་གཡོག་མང་པོ་མངགས་ཏེ། ཅེར་དབང་གི་འཇམ་

^༡ འདི་ནས་མཆོད་ཡོན་མཛལ་འཕྲད་མེད།

ས་གནང་། དེ་ནས་ཚུ་བྱ་ལ་འབྲི་ཁྱད་ཆོས་རྗེ་ཆོས་ཀླུ་ལ་བ་སྐྱ་གཤེགས་
ནས།

དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ཡར་ལྷངས་སུ་བྱོན་ཏེ། ཅེ་རྒྱལ་གཉེར་ཞུས་པས་ཅེ་
ནས་མི་སྒྲ་གནང་ཞིང་ཁྲིམས་བདག་ངོ་བོ་གཙང་དུ་ཁ་བསྐྱར་བ་ལ། སྟོགས་
སུ་སྐྱང་བའི་བཟུང་མཛད་པས། དཔོན་ས་དང་རིན་སྐྱངས་པའི་ཞལ་ངོ་བྱི་
མ་ནམས་ཀྱི་ཡང་འཁོན་གཞིར་སོང་། དེ་ནས་ཤིང་ཕག་ལ་བསམ་སྡེ་བས་
སྡེ་གཟར་གྱི་སྒྲ་སྒྲང་བ་ལ་བརྟེན། སྡེ་སྡིད་ཀྱི་དབྱང་ཡར་སྟོད་དུ་བྱེར་བ་ཡོ་
འབྲེམས་སུ་གཏོང་ཅིས་བྱང་ཡང་། འཕྲོང་རྒྱས་ནས་འཇགས་ཁ་མཛད་
པས་ཆོ་ཐུབ་བྱང་། དེ་ལ་གཙང་ནས་འཕྲོང་རྒྱས་པས་རེད་རིན་སྐྱངས་
པའི་ཁྲིམས་བདག་འཕྲོག་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲ་བཏགས་ཏེ། དབྱང་ཞེ་གའས་
བྱེད་པ་དང་། ཅེར་ན་མ་སྟོངས་ཆེན་པོའི་ཞུ་བསྟོར་དག་པོ་བྱས། དེ་ལ་སྡེ་
སྡིད་དཔོན་སྟོན་གྱིས། དུགས་ཞེ་གའས་ཡོད་ཀྱང་འབྲལ་དུ་བདེན་པ་སྐྱབ་
གྱི་ཞལ་ཏ་འཇམ་པོ་མཛད། གཙོ་བོར་སྐྱུན་སྡེ་རིན་པོ་ཆེས་སྡེ་གཟར་མི་
ལེགས་པའི་བཀའ་ནན་དང་། གཙང་རང་ནས་དཔོན་སྐྱེད་ག་པ་མང་པོས་
སྐྱོན་སྟོན་སྤུལ་འདུག་ནའང་རིན་སྐྱངས་པ་དཔོན་སྟོན་མ་གསན་པར། ཆོས་
ཀླུ་པོ་བྱང་གིས་གཙོས་པའི་ཡར་ལྷངས་ཀྱི་རྫོང་ནམས་ལ་སྐྱང་ཆ་བཅུག་
པས་རྒྱུ། མེ་པོ་གྱི་བའི་དབྱུས་གཙང་གི་སྡེ་གཟར་ཆེན་པོ་དེ་ལངས་པ།
སྡེ་སྡིད་མཆན་རྩས་རྒྱུ་ཏེ། ཁ་རག་དང་བོད་ཡུལ་ཆོས་ལ་ས་མཆམས་

བྱས། དུས་དེར་སྤྱན་ལྷ་རིན་པོ་ཆེ་དཔོན་སྒྲོལ་བཟད་མདར་པེབས་ནས་ལྷ་
ཤུལ་སྤྱན་པོ་ཆེ་ཆིངས་བརྟན་དུ་མཛད་དེ། དབུས་གཙང་ལོ་གསུམ་ཆིངས་
སྒྲོམས་གྲུབ། གཙང་པའི་སྲིད་ཕྱོགས་འབྲི་ཁུང་ཁང་ཐོག་རྒྱལ་མཁར་ཆེ་བ་
རྣམས་དང་སྒྲོམ་སུ་འཁྱལ་བ་རེ་ཅམ་བྱུང་ཀྱང་ཆིངས་འཇགས་ཐོག།

གཙང་ནས་རྒྱ་མཁར་ཆེ་བས་ས་ཆ་རྒྱེད་ཁུང་རྣམས་ལོན་ཞིང་སྡེ་སྲིད་
ཀྱི་སྲིད་ཕྱོགས་སུ་བྱུང། དེ་ནས་རིན་སྤངས་བ་སྲིད་གཏོགས་ཀྱིས་སྤྱིད་
ཞོངས་བ་སོགས་ངོ་ལོག་བ་འགའ་དང་འགྲིག་ཅལ་ཏེ། ལོ་ཕྱི་མ་མེ་སྤང་
གི་དབྱར་དུས་སེར་གཞིས་གཉིས་ཀའི་དབྱང་རྒྱང་མཁར་ཆེར་བཏེགས་
པ། རུས་ཆེན་པོ་ཡོངས་ཞོམས་བྱུང་འཆམས། སྡེ་སྲིད་ཀྱི་འཕྲོང་རྒྱས་
བས་གཙོས་པའི་དབྱང་མང་རབ་ཉང་སྟོད་དུ་གནང་བས་ཆོ་བེན། སྤན་སྤམ་
བས་སྡེ་སྲིད་ཕྱོགས་སུ་ལངས་བ་སོགས་ལས་དབུས་ཀྱི་ངོ་ལོག་བ་རྣམས་
ཀྱི་འང་རུས་མ་ཐོག་པར་ལོ་གཅིག་ཆིངས་སྤམས། ས་སྤྱག་ལ་ཆིངས་གྲོལ་
བའི་དབྱར་དུས་འཕྲོང་རྒྱས་^༡ བས་དབུས་དམག་པལ་ཆེ་བ་བྲིད་ནས་ཉང་
སྟོད་རྒྱུད་དེ་ཆོང་དུས་བར་དུ་བཟོད། དགའ་ལྡན་བས་^༢ སྤྱི་འཕན་ཀྱི་དབྱང་
ཐམས་ཅད་བྲིད་ནས་གཞུ་སྡེ་རྒྱུད་དེ་ཤངས་ཀྱི་བར་དུ་བཟོད། འདི་རེས་
ནས་རྒྱང་ཆེ་དང་སྤན་སྤམ་བ་གཉིས་ས་ཆ་རྣམས་ཆགས་སུ་ལྷུང་ནས་
གཏན་སྤིང་ལ་འབྱོར། འཕྲོང་གཡུང་གཉིས་རང་གི་བར་མཛད་ནས་དབུས་

༡ རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོག་པ།
༢ བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ་པ།

གཙང་གཏན་འདུན་དང་། ཟེལ་གཞོན་པ་རྫོང་དཔོན་གྱི་ལས་ཀ་ཞུ་བར་
འབྱོན་པ་སོགས་ཀྱི་བཅའ་སྒྲིགས་པ་ལྟར་དུ་གྲུབ་ནའང་ཆུ་རྟ་ལ་རིན་སྲུངས་
པ་སྲིད་གཏོགས་ཀྱིས་སྡེ་གཟར་སྦང་ཞིང་། དེའི་ཕྱི་ལོ་ཆུ་ལྷག་ལའང་སྡེ་
གཟར་ལངས་པ་ཡོ་འབྱོམས་ཆེན་པོ་མེད་པར་པོ་མང་རབ་གྱི་བར་ཆིངས་
སྒོམས་གྲུབ།

ཤིང་སྡེལ་ལ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་སྦྱུན་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་དགྲུང་པོ་དོན་གཉིས་
ཀྱིས་སྡེང་དུ་ཞི་བར་གཤེགས་ཤིང་། གདུང་རྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱ་གཞོན་པ་
ཟེལ་གྱི་འཆོམས་བཅད་གོ་སར་བཏོན། དཔོན་ས་འགོ་བའི་མགོན་པོས་
གཞིས་ཀ་གོང་དཀར་བཟུང་ནས་དགའ་ལྷན་པའི་བུ་སྲིང་མོ་ཞིག་ཁབ་ཏུ་
བཞེས་པ་ལ་གདུང་རྒྱུད་མཆེད་གཉིས་འབྱུངས། དཔོན་ས་འགོ་མགོན་
སྦྱ་མཆེད་གཉིས་ལས་གཞན་ཡུམ་མི་གཅིག་པའི་གདུང་རྒྱུད་སྦྱ་མཆེད་
གསུམ་ཀྱང་འབྱུངས། དེ་ནས་སྡེ་གཟར་ཁོལ་བུ་ཤིང་སྡེལ་ལ་པག་མོ་བ་དང་
སྟག་ལུང་པ་འཐབས་ཤིང་། ཕྱི་ལོ་ཤིང་བུ་ལ་སྟག་ལུང་པ་དང་ཐོག་ཁ་བ་
འབྲེལ་བ་དང་། པག་མོ་བ་འཐབས། ཕྱི་ལོ་མེ་བྲི་ལ་པག་མོ་བ་དང་ལྷ་སེར་
བ་སྡེལ་བ་དང་འབྲི་སྟག་འཐབས་པ་མ་གཏོགས་དབུས་གཙང་ཞི་འཇགས་
སུ་གནས། དེ་རྗེས་ལྷགས་སྟག་ལ་ཐོག་མཁར་གཉིས་དང་དཔོན་ས་སྡེ་སྲིད་
འགལ་མེད་ཀྱི་ཞུ་འཇགས་སྒྲིགས་པས་རྒྱུན་ལོ་དེ་ལ་སྟོད་དུ་ལྷ་སེར་དམར་
གྱི་འབྲུག་པ་ལངས། དེའི་འཁྲུགས་རྒྱབ་པ་འདྲས་ཐོག་མཁར་གཉིས་དང་སྡེ་

སྲིད་འགྲུངས་སུ་སོང་སྟེ་འབྲི་འོལ་གཉིས་སྒོས་སུ་སྟེ་གཟར་ཡོད་པ་གཅིག་
དང་འོལ་ཁ་བའི་རྒྱབ་ཏུ་སྟེ་སྲིད་ཀྱི་དབྱུང་ཕྱན་ཆོགས་བཞེངས་པ་སོགས་
མཛད། ས་པོ་སྤྱི་འདྲིའི་དབྱུས་གཙང་ཆེངས་གྲོལ་འཆམས་ལ་སྟེ་སྲིད་ཀྱི་
ཆེངས་མ་ཐུད་ཅི་ཡོང་གི་དགོངས་པ་མཛད་ནའང་།

རིན་སྤྲངས་པ་སྲིད་གཏོགས་མ་གསན་པས། སྟེ་གཟར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་
ལངས། ས་ཐོབ་ཤོར་ཁམས་ཆེ་བ་ནི་གཉིས་ཐད་ནས་མ་བྱུང་། གོང་མ་འདི་
བས་སྟེ་སྤྱིར་ལས་ཀ་གནང་བ་ཡང་འཕྲོང་རྒྱས་པ་སྦྱ་མཆེད། བསམ་སྟེ་རྒྱ་
ལུ། རིན་སྤྲངས་དག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་དང་ཟེལ་གཞོན་རྟོ་རྩེ་གཉིས། བག་
དཀར་འཇམ་དཔལ་བ་ཁུ་གཞོན་གཉིས། འོལ་ཁ་བ་དོན་ཡོད་རྣམ་རྒྱལ་རྟོ་
རྩེ། སྤན་སྒྲུལ་བརྒྱ་བ། ཡར་རྒྱབ་པ་རིན་ཆེན་བཟ་ཤིས་སྦྱ་མཆེད། འཁོར་བྱ་
བཟ་ཤིས། གོང་དཀར་བའི་སྤས་པོ་སྦྱ་མཆེད། དགའ་ལྡན་པ་བསོད་ནམས་
རྒྱལ་པོ། རྒྱལ་ཆེན་ཅེ་བ་ཁུ་དཔོན་སོགས་ལ་རྫོང་དཔོན་དང་། གཞན་ལས་
ཀ་ཅི་རིགས་གནང་། འཕྲལ་གྱི་མཛད་པ་ཚུར་སྐལ་མ་གཏོགས་དགོས་མེད་
ཀྱི་སྟེ་གཟར་མི་མཛད། ཆོས་ལུགས་ལ་ཕྱོགས་རིས་མི་མཛད། དགེ་འདུན་
ཀྱི་སྟེ་གང་གི་འང་འདུ་སྒྲོམ་འཕྲོག། གསེར་གྱི་བཀའ་འགྲུར་དང་མཆོད་རྟེན་
གོས་སྦྱ་ཆེན་མོ་བཞེངས་པ་སོགས་ལུགས་གཉིས་ཀའི་མཛད་པ་བཟང་། དེ་
ཡང་རྩེ་གཉིས་ཁྱི་བཙན་པོ་ནས་འོད་སྤྲངས་ཀྱི་བར་དུ་བྱོན་པའི་རྒྱལ་པོ་བཞི་
བཅུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱི་རིང་། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་སྤྱི་ལ་དབང་བསྐྱར་ཡང་། རྩེ་

དཔལ་འཁོར་བཅན་ནས་ལྷགས་རྣམ་པར་གཞིགསྟེ།

ཉོར་གྱི་བསྟན་པ་མ་བྱུང་གི་བར་བོད་ཐམས་ཅད་ལྟ་ཞོག་དབུས་གཙང་
 སྤྱི་ལ་དབང་བའི་ཀླུ་པོ་ཡང་མེད། ཉོར་དུས་སུ་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་
 ཆོལ་ཀླུ་འཕགས་པ་ལ་དབང་ཡོན་དུ་སྤུལ་བ་ནས། ས་སྐྱ་བས་འཛིག་
 ཉེན་གྱི་བདག་པོ་མཛད་ཀྱང་། གོང་དུ་བཞུགས་པ་ལྟར་གདུང་རྒྱད་ནང་གཉིས་
 པའི་དབང་གིས་ཡུན་ལོ་བདུན་ཅུ་ཅུ་ལས་མ་བྱུང་། དག་མོ་གྲུ་པའི་སྤེ་
 སྤིང་ནི་ཉའི་སི་དུ་ནས་དེང་སང་གི་བར་ལ་ཁྱི་མནན་པའི་གོང་མ་དགུ་སོང་
 ཞིང་། ཁོང་གིས་ས་སྐྱང་ལ་འཛིག་ཉེན་གྱི་བདག་པོ་མཛད་པ་ནས། ད་
 ལོའི་ས་ཁྱི་འདི་ཡན་ལ་ལོ་བརྒྱ་དང་དགུ་བཅུ་སོང་བའི་བར་འཛིག་ཉེན་གྱི་
 བདག་པོ་མཛད་པ་མ་ཆད་པ་སྟེ། སྤེ་གདོང་ཅེའི་པོ་བྲང་ལ་ཡ་མཆན་པའི་
 ས་བཅད་བཟང་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་གྲགས། སྤེ་དཔོན་རྣམས་ལས་འོལ་ཁ་
 བཟ་ཤིས་ཀླུ་པ་མཆན་ཉིས་སྤྱིར་གསེར་དདུལ་གྱིས་གསུང་རབ་མང་པོ་
 བཞེངས་པ་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིན་བདག་གི་མཐིལ་ལེན་པ་དང་། ཆོས་
 རྗེ་བཟང་སྦྱོང་བས་ཉི་མ་སྤྱིང་འདེབས་པའི་ཐུགས་ཁུར་གང་དགོས་བཞེས་
 ཤིང་། ཕྱིས་ཀླུ་པ་ཆ་བ་ཆོས་རྗེ་གཞིས་ཁར་ཐེབས་དུས་རབ་དུ་བྱུང་བས་
 འོལ་ཁ་དགེ་སྦྱོང་ཆེན་པོར་གྲགས། ཉོར་བཟང་པ་དང་རྒྱ་མཆོ་བ་གཉིས་
 ཀྱང་བསྟན་པ་སྤྱི་སྒོས་ལ་གྲུས་ཤིང་། རྒྱ་མཆོ་བ་ནི་སྤེ་སྤིང་གྱི་དཔག་

⁹ གདུང་རུས་ལྷང་།

དཔོན་དག་ཐོག་ཏུ་སྡེ་བའང་ཡིན་ཞེས་ཟེར། མཁན་ཆེན་པ་ཁུ་དཔོན་གྱི་
རིང་མཆོད་ཁང་ཆེན་མོ། བྱམས་པའི་གསེར་སྐྱ་གསུང་རབ་དང་བཅས་པ་
བཞེངས་ཤིང་། དེར་སང་དོན་ཡོད་རྣམ་རྒྱལ་དོན་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུ་ལོ་སྤྱི་རྒྱ་མ་དག་
འདུན་མཆོད་ཅིང་ཁྱད་པར་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཞབས་
ཏོག་བཟང་པོ་མཛད།

བྲག་དཀར་རིན་ཆེན་དཔལ་བཟང་^༡ པས་ནི་གསང་སྤྲགས་མཁར་གྱི་
ཆོས་སྡེ་འདེབས་པའི་སྤྱིན་བདག་མཛད། སྤྱི་ཆོད་རྒྱལ་པོ་བས་ནི་གསང་
སྤྲགས་མཁར་དུ་བྱམས་པའི་གསེར་སྐྱ་ཆེན་མོ་བཞེངས། འཕྲོང་རྒྱས་
དཔལ་འཕྲོར་བཟང་པོ་^༢ བ་ནི་བསམ་གྲུབ་ཅེ་རི་རྫོང་དཔོན་གྱི་སྤྱིང་ནས་རྩེ་
རིན་པོ་ཆེ་དང་ཡོན་མཆོད་དུ་འབྲེལ། སངས་རྒྱས་སྐུ་བས་པ་བས་ནི་བཀ་
ཤིས་སྤྱན་པོ་འདེབས་པའི་ས་ཁྲ་འབྲུལ་བ་མཛད། དོན་རྩེ་ཆེ་བརྟན་པས་ཡབ་
དཀོན་རིན་པའི་གསུང་བཞིན་རི་པོ་བདེ་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྡེ་བཏབ། དེར་མ་
བད་གསེར་བཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་འབྲེལ་རྩེ་རིན་པོ་
ཆེའི་གསེར་སྐྱ་མི་ཆོད་མ་གཉིས། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གཞལ་ཡས་
ཁང་། བཀའ་འགྱུར་བསྟན་འགྱུར་བུང་འབྲེལ་བཞེངས་ཤིང་། སྤྱིར་ཡང་དག་
འདུན་གྱི་ཞབས་ཏོག་སོགས་མཛད་པ་རྣམས་ཆེ། རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོག་པ་
ནི་འཕྲོང་རྒྱས་པའི་ཞལ་ངོ་སྤྱིས་བྱོན་པ་ལ་ཁ་སྐྱད་ཆེ། སྡེ་སྤྱིང་ཁ་ལོ་བསྐྱར་

^༡ གདུང་བུས་བྱུང་།

^༢ གདུང་བུས་ཏོར།

ཞིང་གསེར་གྱི་བཀའ་འགྱུར་བཞིངས་པ་སོགས་ཀྱང་གྲུབ། དེང་སང་གི་སྡེ་
 བ་སྐྱེ་མཆེད་ནམས་པ་ཡང་སྤར་མཐུད་བཞིན་ཡོད། བསམ་སྡེ་གྲགས་^༡ཤེ་
 བའི་རིང་ཆོས་རྗེ་སྟོ་བརྟན་པ་དང་ཡོན་མཆོད་དུ་འབྲེལ་ནས་དགེ་ལྡན་པའི་
 སྦྱིན་བདག་མཛད། གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ནས་དགེ་ལྡན་པ་དང་འབྲེལ་
 ཆད་ཀྱང་གསེར་གྱི་བཀའ་འགྱུར་བཞིངས་པ་སོགས་དགེ་ལས་བཟང་།
 གོང་དཀར་གཞི་འཛོམ་པས་ནི་གོང་མ་གྲགས་པ་ཀླུ་མཆོན་པའི་གསུང་
 བཞིན། གསེར་གྱི་བཀའ་འགྱུར་སོགས་གསུང་རབ་མང་པོ་བཞིངས་པ་
 དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རབ་མང་པོའི་སྤར་རྒྱ་བ་སོགས་མཛད། སྤུས་
 གྲུལ་ལྟ་བུས་ནི་གོང་དཀར་ཆོས་སྡེ་བཏབ་སྟེ།

ལམ་འབྲས་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་ནམས་ཀྱི་སྐྱེ་འབྲས་སྐྱེ་གསུང་
 ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་མང་པོ་དང་། ས་སྐྱེ་པ་ཁུ་དཔོན་གྱི་གསུང་རབ་མང་པོའི་
 སྤར་བརྒྱུ་བ་སོགས་མཛད། སྤུས་སྒྲ་མ་ཁ་ཡར་བརྟེན་ནས་མ་རྒྱུད་ལ་
 མཁས་པར་མཛད་ཅིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཆོས་རྗེ་དོ་རྗེ་གདན་པ་ཞེས་
 ཟེར། ཡར་རྒྱུ་བ་རིན་བཟང་པ་ཡུམ་དང་རིན་ཆེན་རྒྱལ་པོ་བ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་
 རིང་། བྱམས་པ་གླིང་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མཆོད་རྟེན་བཟ་ཤིས་སྟོ་མང་
 ལ་མཆོན་ཅན་བྱམས་ཆེན་གྱི་གསེར་སྐྱ་རྒྱབ་མཐོ་ལྟ་བུ་ཅ་བདུན་ཡོད་པ་
 དང་བཅས་པ། བྱམས་པའི་གོས་སྐྱ་ཆེན་མོ། གསེར་གྱི་བཀའ་འགྱུར། ལྷ་

^༡ ཡུམ་བརྟན་རྒྱུ་

མ་ལོ་རྩུ་བའི་དདུལ་གདུང་བརྒྱ་རྩ་ག་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཆོགས་པའི་ཕྱ་
བཀོད་པ་བཞེངས་ཤིང་སྦྱིར་ཡང་དགོ་འདུན་གྱི་ཞབས་ཏོག་རྣམས་ཆེ་བ་
ཡིན་འདུག ། བྱ་བའི་སྡེ་སྡིད་ནི་བྱ་ཆོས་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་ཞེས་པ་ཡང་ཅེ་འི་
གཙུག་ལག་ཁང་བཅའ་བ་ནས་སྡེ་འདུག་པོར་སོང་ཞིང་། སྡེ་གོང་རྒྱ་ཏོར་
ལས་ལས་ཀ་སྒྲངས་པར་མི་འདུག་ཅིང་། མངའ་བདག་ཆོས་སེང་འོད་འབྲི་
ཁུང་ནས་བྱར་དྲགས་གྱི་དཔོན་དུ་བསྐྱོས་འདུག་ཡང་། བྱ་བཟ་གིས་དཔལ་
བཟང་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྡེ་གདོང་ནས་ཁྲི་དཔོན་གྱི་ལས་ཀ་བྱིན་པར་
འདུག །

བཟ་གིས་དར་རྒྱས་པས་ཐུབ་ཆེན་གྱི་གསེར་སྐུ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་
བཅས་པ་གསེར་གྱི་བཀའ་འགྲུར། མཆོད་རྟེན་ཆེན་མོ་བཞེངས་པ་སོགས་
དགོ་ལས་བཟང་པོ་མཛད། འོན་ཡང་ཆོས་ལུགས་ལ་ཕྱོགས་རིས་ཆེན་པོ་
བྱས་པས་སྟོན་བྲགས་ཕྱོགས་རེ་བར་སོང་བ་ཡིན་འདུག །རིན་སྤངས་ནམ་
མཁའ་རྒྱལ་པོ་^༡ བས་ནི་གཙང་རོང་དུ་ཆོས་སྡེ་དང་བྱམས་ཆེན་གྱི་གསེར་
སྐུ་ཆེན་པོ་སོགས་བཞེངས། ^༢ ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་པས་ཤོག་སྐུའི་སྟེང་
དུ་བསྟན་འགྲུར་བཞེངས། ཐག་དཀར་རྒྱ་འོས་ཐེལ་དུ་རབ་དུ་བྱང་སྟེ་དགོ་
ལུན་གྱི་སྦྱིལ་^༣ འཛིན་དང་སྟེག་སྦྱོང་ལ་ཆོགས་ཚུ་མང་དུ་ལེན་པ་མཛད།

^༡ གདུང་རྩམ་སྦྱེར།

^༢ ཅིད་ཐང་ན་བཞུགས།

^༣ རྩལ་ཕུ་མཁན་པོ་འང་བྱས།

ནོར་བཟང་པས་ནི་བྱམས་ཆེན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་དང་བཅས་པའི་
འཕྲོ་ཐུས་མཛད་དགོས་ནམས་སྐྱབས། ཆོས་ལུགས་ས་དཀར་ལ་མོས་
ཀྱང་དགོ་ལྡན་པ་ལའང་དག་སྦྱང་མཛད། དེ་ཡང་ཁོང་གིས་ཆོས་རྗེ་དོར་པ་
ལ་བྲིད་ཞུ་བར་བཅུས་པའི་ཆེ་སྒྲ་མའི་ཞལ་ནས།

དེད་གྱི་འདོད་པ་གསུམ་སྐྱབ་ན་བྲིད་སྟེར་གསུང། དེ་ལ་ཁོང་གིས་སྐྱབ་
པར་བྱས་ན་དེ་བཞིན་བྲེད་ཞུས། བྲིད་ཐོན་པ་ན། སྒྲ་མས་མངའ་ཞབས་གྱི་
དགོ་ལྡན་པ་ནམས་ས་སྐྱབ་པར་བསྐྱར་བ་དང་། དཀར་བཙུ་བ་དགོ་འདུན་
བྱུབ་དགོན་པ་འདེབས་པའི་མཁར་ལས་འདི་འགོག་པ་དང་། དོར་དགོན་
གསར་ལ་མོར་བན་མང་པོ་འབུལ་བ་ནམས་དགོས་ཞེས་གསུངས་དེ་ལ་
ནོར་བཟང་པས། སྦྱར་ཆོས་ལུགས་བསྐྱར་བ་དབང་ཡོད་ཐུས་ཀྱང་བྱ་མི་
འོས་ཤིང་། བྲད་པར་དེད་གྱིས་ཆོས་རྗེ་ཀྱུལ་ཆབ་པ་ལ་ཆོས་འབྲེལ་ཞུས་
པས་ཁོང་དགོ་ལྡན་པ་ལ་དམ་ཆིག་སྦྱང་དགོས་པའང་ཡོད། དཀར་བཙུ་བ་
དགོན་པ་འདེབས་པ་ལ་གོགས་ངན་བྲེད་པ་མ་རྩུང་ཡང་བཀག་ན་དེད་སྟེ་པ་
ལ་གཏམ་ངན་པོ་འོང་བས་དགག་མི་སྟོབས། དགོན་གསར་ལ་མོར་བན་
གཏོས་ཆེན་པོ་འབུལ། བོང་མ་ན་རིམ་གཞིས་བསྐྱོར་ལ་ཕེབས་པའི་ཞབས་
ཏོག་ལས་ཀ་སྐྱེལ་མའི་རྒྱ་བན་ནམས་གྱི་སྒྲ་ལེན། སྟེ་གཟར་གྱི་རྒྱེན་ཁུར་

སོགས་དགོས་པའི་འབྲུལ་མི་བདེ་ཅེས་ཞུས་པ་ཡིན་སྟེ། གྲུན་ཏུ་བཟང་
པོ་སྐྱེ་མཆེད་^༡ གྱི་རིང་ཡང་སྤྲ་མ་ལ་འབྲན་པ་བཞིན་དུ་བྱུང་། རོན་ཡོད་ནི་རྩེ་
བ་ནི་རིན་སྤངས་པའི་ཞལ་ངོ་སྟོན་པ་གཅིག་ལ་ལ་སྟོབས་ཆེ་བས། དབྱས་
གཙང་པལ་ཆེ་བ་ལ་ལུང་རྒྱགས། དེང་སང་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་བའི་
རིང་། གོང་མ་སྟེ་སྟོན་དང་མ་མཐུན་པས་སྟེ་གཟར་མང་དུ་མཛད་དགོས་པ་
བྱུང་། རོན་ཀྱང་གཙང་སྟོགས་གྱི་མངའ་ཐང་མཐོ་བ་ཡོད། སྟེ་ལུ་བ་དཔོན་
ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་^༢ བས་ནི་རྩེ་ཡབ་སྲས་སྒྲ་མར་ཁུར་ནས་འབྲས་སྤངས་
གྱི་ཆོས་སྟེ་ཆེན་པོ་གཙུག་ལག་ཁང་། སྐྱ་གསུང་བྲགས་གྱི་ཉིན་མང་པོ་དང་
བཅས་པ་བཞེངས་པ་དང་།

སྤྱ་ས་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཞབས་ཏྲོག་གི་མཐེལ་ལེན་པ་སོགས་རྣམ་
དཀར་གྱི་དགོ་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ། དུ་དབེན་ཤ་གྲགས་པ་བཟང་པོ་
^༣ བའི་རིང་ཡང་བསྟན་པའི་ཞབས་ཏྲོག་རྒྱ་ཆེ་ལ་དབྱ་ཐོག་ཏུ་འང་ལྷེ་བ་ཞིག་
སྟེ། རིན་སྤངས་པ་ལ་མཛོ་རིའི་རྩས་ཉེས་ཆེན་པོར་གྲགས་པ་དེ་བཏང་ཞིང་།
དེར་མ་ཟད་སྟེ་ལ་ཀན་དང་བྲག་འོང་ཟེར་ནས་མཐོ་དམན་གྲུན་གྱི་འཛེམ་པ་
ཡིན་འདུག །དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་པོ་བ་ནི་བསྟན་པ་དང་བསྟན་འཛིན་གྱི་
ཞབས་ཏྲོག་རྣམས་ཆེ་ཞིང་། མངའ་འབངས་ལ་བྱམས་པས་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་

༡ སག་གྲུ་དཔོན་པོ་ཡིན།

༢ གདུང་རུས་སྟེེལ།

༣ མཆལ་བ་དཔོན་པོ།

པོར་བྱེད། མངའ་ཐང་ཡང་འབྲི་བྱུང་དོ་ཐེམ་མན། ཁ་རག་དོ་བྱུག་པ་ཅན་
 ཡན། ཡར་སྐྱུང་ཁ་འབྲུག་ཚུན་ཞེས་ལམ་ཡིག་མཛད་ཟེར། དཔོན་ས་ཆོས་
 གྱི་དཔལ་འཛོམ་^༡ མས་ཀྱང་གསེར་གྱི་བཀའ་འགྱུར་བཞེངས། རྗེ་ཡབ་སྲས་
 གྱི་གསུང་རབ་མང་པོའི་སྤར་རྒྱུ་བ། དག་འདུན་གྱི་ཞབས་ཏོག་སོགས་དག་
 ལས་མང་པོ་བྱུག། སྲས་སྐྱུ་མཆེད་གསུམ་ལས་བགྲེས་པ་དག་དབང་བསོད་
 རྣམས་ཀླུ་པོ་སྤྲ་བོང་ནས་གཤེགས་ཤིང་། དག་དབང་བསོད་ནམས་
 ལྷན་པོ་བ་དང་། དག་དབང་བསོད་ནམས་རྣམ་ཀླུ་བ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ཆོས་
 ལྷན་གྱི་མཛད་པ་བཟང་པོ་སྤར་སྲས་སུ་ཡོད་ནའང་། བལྟན་བ་སྤྱི་སྤྱོས་གྱི་
 ཆགས་འགོས་ལ་བརྟེན་སྤྱི་མིང་ཡོ་འཁྱོམས་དེ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་བྱུག་རྗེས་
 རམས་ཆེ་བ་ཆོས་ཕྱོགས་སུ་བཏང་ནས་འབྲས་སྤངས་སུ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་
 པའི་གསེར་སྐྱུ་ཆེན་མོ་དང་། གོས་སྐྱུ་ཆེན་མོ།

དངུལ་ལས་བྱུབ་པའི་སྒོས་སྤང་བཞེངས་པ་སོགས་དག་ལས་ཡ་
 མཚན་ཅན་བྱུག། སྐྱུ་སྤྱི་ཀླུ་བའི་སྲས་མེད་ཀྱང་བདག་མོ་གསུམ་ལ་སྲས་
 མོ་རེ་རེ་འཁྱུངས། བགྲེས་པའི་སྲས་མོ་དག་དབང་ཀླུ་མོ་དག་འལྟན་ཁང་
 གསར་དུ་བྱོན་པ་ལ་ལྷམ་སྤིང་གཉིས་འཁྱུངས་པའི་སྲས་མོ་གོང་དཀར་
 བདག་མོར་བྱོན། སྲས་བསོད་ནམས་ཀླུ་པོས་གོང་མ་སྤྱི་མིང་གྱི་དམག་
 དཔོན་བྱི་སྒོན་དང་ཆོས་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ཏོག་མཛད། དུམ་གྱིས་སྤྱོད་སྤོང་སྤོང་

^༡ བག་དཀར་བའི་སྲས་མོ།

ཀྱི་གཙོས་པའི་དགོན་གཞིས་ཁ་ཡར་ཞལ་བདག་མཛད་པའི་སྤྲོད་ནས་ར་མོ་
ཆེར་སློན་ལམ་ཞག་བདུན་ནམ་ཡང་མི་ཆད་པའི་རྒྱན་ཆགས་འཇུགས་པ་
དང་། གྲ་ཆང་ཁ་ཡར་ལ་ཆོས་གཞི་ལོ་ལོ་བཞིན་འགྲོགས་པ་མཛད། སྤས་
མོ་གཞོན་པ་སྒྲང་དཀར་ཅེར་བྱོན། སྤས་མོ་འབྲིང་པོ་སངས་རྒྱས་དཔལ་
འཛོམ་མས་སྒྲུབ་བཟུང་པའི་སྤྲོད་ནས། དཔོན་ས་སྤེ་སྤིད་ཀྱི་བདག་མོ་
མཛད་དེ། རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པའི་བཀའ་འགྱུར་སོགས་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་
ཀྱི་ཉེན་བཞེངས་པ་དང་དགོ་འདུན་ཀྱི་ཞབས་ཏྲིག་བཟང་པོ་གྲུབ། རི་རྒྱུད་དུ།
དགོ་ལས་མཛད་པ་རྣམས་ལས་སྐྱུ་ཤོད་དུ་ནང་སོ་གོང་མ་རྣམ་པའི་ཤུལ་
ཆེར་མ་བྱུང་བེར་རོ། །

སྤས་པ། རྒྱ་གར་རྒྱ་ནག་བྱང་ཕྱོགས་ཤམ་རྩ་ལ། རྟོར་བོད་རྒྱལ་
པོའི་རབས་དང་བོད་ཡུལ་དུ། རྒྱ་རྟོར་བསྟན་པ་བྱུང་ཚུལ་གསུང་པ་
ལས། འཕྲོས་པའི་དབུས་གཙང་ཁི་སྒོར་བཅུ་གསུམ་དང་། ཁྲད་པར་པག་
མོ་གྲུ་པའི་སྤེ་སྤིད་ཀྱི། ཆགས་རབས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་དེབ་ཐེར་ཞིག་ཅིས་
ཀྱང་དགོས་ཞེས་ཐག་རིང་ཡུལ་སྤྲོངས་ནས། སློ་བྲོས་ལྡན་པ་བཟུང་གིས་
བསྐྱར་བ་ལས། མང་དུ་ཐོས་ཀྱང་སྐྱབ་ལ་གཡེལ་བ་ཡི། །ཤུ་ཀྱའི་དགོ་སྤོང་
སྤྲ་མཁས་ཞིག་གིས་སྐྱར། ཆེ་འདྲིའི་བསྟེན་བཀུར་རྣམ་གཡེང་རྒྱང་བསྐང་
སྟེ། བསམ་གཏན་ཅིག་ལ་རོལ་རྣམས་བཟོད་པར་མཛོད། ཆལ་བ་སི་ཏུ་
དགོ་བའི་སློ་བྲོས་དེ། འཛིག་ཉེན་གཞན་ན་དེ་འདྲ་སུ་ཞིག་གསུང་། རྒྱལ་

རབས་དེ་བ་ཐེངས་སྒྲིག་ལ་མཁས་པ་ཡི། །བྲེད་པ་གཉིས་པ་ཡོད་དོ་ཤེས་
པར་གྱིས། །རིགས་གཞུགས་ཅོར་གྱིས་བརྒྱན་པ་མང་ན་ཡང་། །འདི་ལྷ་འི་
ལེགས་བཤད་བྲེད་པོ་དགོན་པ་ལས། །ལོ་རྒྱུས་གཏམ་ལ་ཆགས་པ་མ་
སེམས་པར། །ཅོར་བུས་ནམ་མཁའ་བཀང་ནས་མཆོད་ཀྱང་བུང་། །ཀྱུལ་
རབས་འཕུལ་གྱི་ལྷ་མིག་བྱིན་པ་ཡི། །རྣམ་པར་དཀར་བའི་དགེ་ལས་དེར་
བུས་གྱིས། །ས་བདག་མ་ལུས་ཆོས་བཞིན་བྲེད་པ་དང་། །ཡངས་པའི་ཀྱུལ་
ཁམས་ཏྲག་ཏུ་བདེ་གྱུར་ཅིག །གྲོགས་ངན་གཡོ་སྦྱས་བསྦྱས་པའི་གཞན་
དབང་གིས། །ཏྲག་ཏུ་སྡེ་འཁྲགས་ཁོ་ནས་ས་སྒྲོང་བ། །དེ་འབྲམ་མཐོང་བ་ལྟ་
ཞོག་ཐོས་ཀྱང་ནི། །རྣ་བའི་བུ་གར་འོན་པ་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །དཔའ་ཞིང་བརྟུལ་
པོད་མཛུངས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་གྱིས། །མངའ་འབངས་བྱམས་པའི་རྩ་བས་
འཇུག་པ་ནས། །ཆོས་དང་སྲིད་གྱི་ལེགས་ཆོགས་ཡར་ལྷ་བཞིན། །ཀྱུས་
ནས་འགོ་ཀྱན་བདེ་བའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། །

པར་བྱང་སྒྲིན་ཆེན་ག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཆོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྤྱང་།
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།
དེ་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི།
དཔར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ནམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྒྲོང་ཕྱག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ།
རེས་ལེགས་འོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འབྲེན་ལྷ་ཀྱེ་སེལ་རྒྱུ་ལོ་
རིང་ལུགས་སྒྲོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་བ་སོགས་འབྲལ་ཡུན་ལེགས་ཆོག་པས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས།
ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱེད་དང་བསྐྱེད་འབྱུར་གང་
ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྡེའི་སྟོན་ཆེན་ཀྱེ་ལྷ་ཀྱེའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྤྱོད་བཤག་དབང་སྒྲོ་
བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བཤོ།